

PRIMĂRIA COMUNEI GROȘI
CONSILIUL LOCAL GROȘI
JUDEȚUL MARAMUREȘ

2022 – 2027

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI GROȘI
JUDEȚUL MARAMUREȘ**

2022

CUPRINS

CAPITOLUL I

CADRUL GENERAL

1.1 Prezentare generală

1.1.1 Istoric

1.1.2 Cadru fizico-geografic

1.1.3 Fișă prezentare comună

1.1.4 Cadru demografic (socio-demografic)

1.2 Profil socio-economic

1.2.1 Activități de tip industrial, construcții și servicii

1.2.2 Activități agricole și zootehnice

1.2.3 Activități din domeniul public

1.3 Turism

1.4 Infrastructura

1.4.1 Infrastructura de transport

1.4.2 Alimentarea cu energie electrică

1.4.3 Sistemul de alimentare cu apă și rețeaua de canalizare

1.4.4 Energia termică

- 1.4.5 Alimentarea cu gaze naturale
- 1.4.6 Gestionarea deșeurilor
- 1.4.7 Tehnologia informației și comunicații
- 1.5 Piața muncii
 - 1.5.1 Analiza pieței muncii
 - 1.5.2 Specific. Indicatori. Situația la nivelul comunei Groși
- 1.6 Servicii publice
 - 1.6.1 Sistemul educațional
 - 1.6.2 Sistemul sanitar
 - 1.6.3 Mediul cultural spiritual
 - 1.6.4 Administrație. Ordine publică

CAPITOLUL II

CORELAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI GROȘI CU CADRUL STRATEGIC NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN

- 2.1 Cadrul strategic la nivel național
- 2.2 Cadrul strategic la nivel regional
- 2.3 Cadrul strategic la nivel județean

CAPITOLUL III

ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI GROȘI

- 3.1 Necesitatea elaborării Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică
- 3.2 Metodologia de lucru
- 3.3 Procesul de planificare strategică
 - 3.3.1 Identificarea necesităților de dezvoltare la nivelul comunității
 - 3.3.2 Studii de fezabilitate și proiecte existente
 - 3.3.3 Dezvoltarea comunei Groși în viziunea administrației locale
 - 3.3.4 Înființarea Comitetului de Dezvoltare Strategică Socio-Economică

3.3.5 Analiza S.W.O.T.

3.3.6 Planificarea dezvoltării prin metoda fundamentală de Seminar

3.3.6.1 Seminarul viziunilor

3.3.6.2 Seminarul contradicțiilor

3.3.6.3 Seminarul direcțiilor strategice

3.3.6.4 Seminarul implementării 2022 - 2027

3.3.6.5 Seminarul implementării

3.3.6.6 Analiza factorilor de decizie

CAPITOLUL IV

PARTENERIAT

4.1 Parteneriate existente

4.2 Oportunități noi de parteneriat

CAPITOLUL V

ANALIZA DOCUMENTELOR PROGRAMATICE

CAPITOLUL VI

ABREVIERI. GLOSAR TERMENI

CAPITOLUL VII

ANEXE

CAPITOLUL I

CADRUL GENERAL

1.1 Prezentarea generală

Județul Maramureș

Maramureș este un județ format din teritorii ale regiunilor istorice Maramureș, Ardeal și Crișana (respectiv Partium), situat în nord-vestul României, având ca și vecini județele: Satu Mare, Sălaj, Cluj, Bistrița-Năsăud și Suceava. A fost înființat în anul 1968 prin reorganizarea teritorială a Regiunii Maramureș (din raioanele Șomcuta Mare, Baia Mare, Sighet, Lăpuș și Vișeu). Cea mai mare parte a teritoriului județului de azi a făcut parte mai devreme din Județul Maramureș (interbelic), respectiv din Comitatul Maramureș (antebelic). Din punct de vedere al culturii tradiționale, actualul județ este alcătuit din patru zone (etno-folclorice) distincte: Țara Chioarului, Țara Lăpușului, Țara Maramureșului (jumătatea de nord-est a Maramureșului Istoric) și Țara Codrului (partea de sud-vest).

Zona montană aparținând Carpaților Orientali reprezintă 43%, zona colinară (dealuri, podișuri și piemonturi) circa 30%, iar zona joasă (depresiuni, lunci și terase) restul de 27% din suprafața județului. Principalele unități montane sunt: Munții Rodnei (cei mai înalți), Munții Maramureșului și lanțul vulcanic Igriș-Gutâi-Țibleș.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de principalele râuri: Tisa, Vișeu, Iza, Lăpuș și Someș.

Fig. 1. Maramureșul pe Harta Romaniei

Comuna Groși

Comuna Groși este situată în județul Maramureș, în apropierea Municipiului reședință de județ Baia Mare și numără în prezent (martie 2022) peste 3280 de locuitori. Groși este o comună cu oameni harnici și primitori ce te așteaptă să descoperi tradițiile locale, umane, armonios îndrăgite de spectaculozitatea naturii.

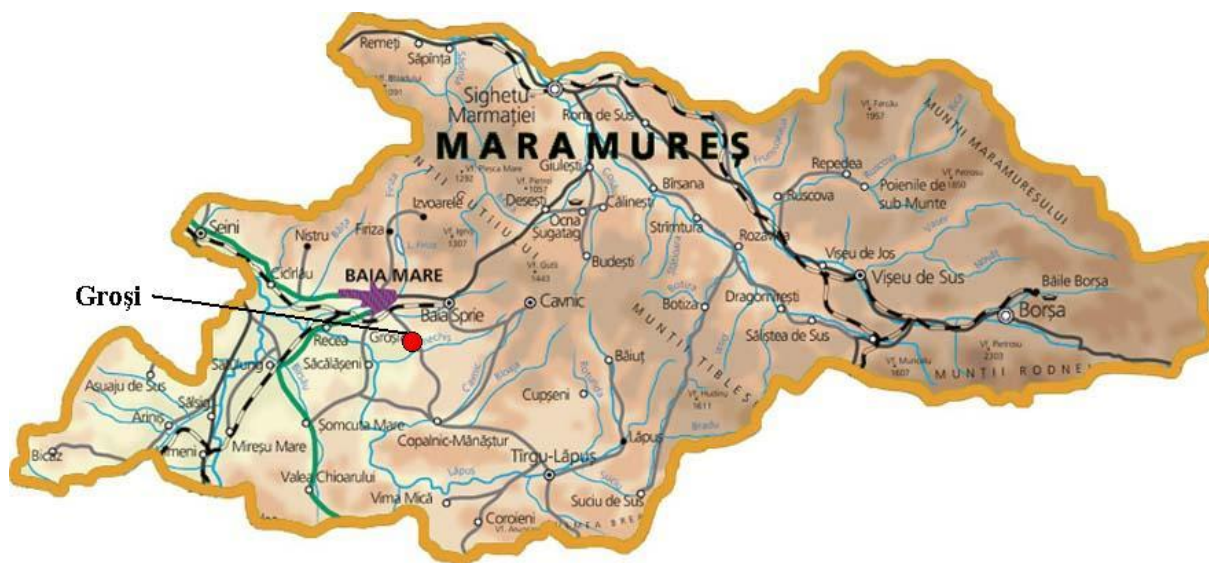

Fig.2 Localizarea comunei Groși în județul Maramureș

Comuna Groși este situată în partea central-vestică a județului Maramureș, în nord-vestul României. Limitele județului Maramureș au luat ființă în anul 1968, ca urmare a împărțirii administrativ-teritoriale din timpul socialismului, păstrându-se și astăzi.

Comuna aparține din punct de vedere administrativ-teritorial județului Maramureș.

Fotografie: Sediul Primăriei și a Consiliului Local Groși

Se păstrează și aici, totuși, câteva din trăsăturile ținutului cu istorie străveche, legat dintotdeauna, prin creația sa materială și spirituală de glia și ființa neamului românesc, cu oamenii care și-au făcut o mândrie din a păstra datinile strămoșești.

Coordonatele geografice ale comunei sunt de $47^{\circ} 37' \text{ lat}^{\circ} \text{ N}$ și $23^{\circ} 37' \text{ long E}$.

Suprafața totală ocupată de comună este de $23,53 \text{ km}^2$.

Limitele comunei Groși sunt determinate de:

- teritoriul Municipiului Baia Mare, la nord
- orașul Baia Sprie, prin localitatea Satu Nou de Sus, la Nord-Est
- teritoriul comunei Dumbrăvița, prin localitățile Dumbrăvița și Rus, în est și sud-est, și prin satul Chechiș, în sud
- teritoriul comunei Săcălășeni, la sud-vest
- teritoriul comunei Recea, prin satul Mocira, la vest.

Teritoriul comunei Groși aparține Depresiunii Baia Mare, situată în zona de contact dintre Platforma Someșeană și Carpații Orientali.

Relieful are forme specifice regiunii de contact a dealurilor din depresiunea Baia Mare cu zona montană, specific zonelor de deal cu mari denivelări de teren alternate cu mici depresiuni plane. Înălțimile comunei variază în limite foarte mici, între 160-320 m.

Reședința comunei este localitatea Groși, în componența comunei intrând încă două sate, Ocoliș și Satu Nou de Jos. Față de reședința de comună, satele sunt situate la distanțe cuprinse cuprinse între 5 km – Ocoliș și 4 km – Satu Nou de Jos.

Localitatea Groși, suburbană municipiului Baia Mare, la 5 km sud-est, este legată de acesta prin drumul național DN 18 B Baia Mare – Cărbunar – Târgu Lăpuș.

Fotografie: Biserica ortodoxa din Groși

Legătura comunei cu municipiul Baia Mare se face pe șosea prin intermediul a două drumuri: unul național, care trece prin localitatea Groși, DN 18 B, respectiv drumul județean care trece prin localitatea Satu Nou de Jos, iar localitatea Ocoliș are acces pe drumul comunal asfaltat (DC 79) până la drumul județean (DJ 182B) ce trece prin Satu Nou de Jos. Distanța față de Baia Mare este de aproximativ 5 km pentru localitățile Groși și Satu Nou de Jos și 10 km pentru Ocoliș.

Populația

La începutul anilor 1990, populația totală a comunei era de 2.798 locuitori, iar la recensământul din anul 2011, dinamica demografică ajungând la 2.857 locuitori, iar în 1 iulie 2020 ajungând la un total de 3124 locuitori.

La sfarsitul lunii martie 2022 populația comunei era de 3281 locuitori.

În prezent, locuitorii comunei Groși sunt în proporție de 94,71% români, înregistrându-se un procent de 1,5% de 23 de maghiari și 1 persoană de etnie ucraineană; alte etnii nu sunt reprezentate în comună.

Fotografie: Biserica din Ocoliș

Din punct de vedere confesional, se constată că predomină net populația ortodoxă, ce deține 85,4 % din totalul populației. Alte confesiuni: greco-catolici (1,3%), romano-catolici (1,5%), reformati (sub 1%) și neoprotestanți (5,5%). În proporție de peste 10% dintre locuitorii comunei s-au declarat de altă religie decât ortodoxă.

1.1.1 Istoric

Încă din antichitate zona de azi a județului Maramureș a fost cunoscută pentru exploatările de minereuri, localități ca Baia Mare – reședința administrativă a județului, Cavnic și Baia - Borșa dezvoltându-se având la bază mineritul.

În 1884 la Firiza, lângă Baia Mare a început prelucrarea plumbului, iar în 1920, prelucrarea zincului la Fabrica Phoenix. Zona județului Maramureș păstrează multe din vechile tradiții românești, dintre care amintim folosirea lemnului în construcții și costumele populare purtate în zilele de sărbătoare.

Maramureșul are o istorie bogată în evenimente – descoperirile arheologice de până acum denotă existența unei interferențe între cultura națională și spirituală tradițională dacică și cea romană, punându-se astfel și pe aceste meleaguri bazele culturii daco-romane. Satele Groși și Satu Nou de Jos s-au format în apropierea centrului meșteșugăresc Baia Mare. Populația a fost cuprinsă de multe frământări sociale, a avut mult de suferit de pe urma unor atacuri tătare. Satul Groși e atestat ca așezare de tip feudal în 1411, sub denumirea de Tökes.

Conscriptiile urbanistice din 1566 atestă că această localitate aparținea de domeniul Baia Mare, ce era compus din orașul Baia Mare, târgul Baia Sprie și 14 sate, printre care și Groși. În 1566 satul a fost greu lovit de turci, fiind arse case și locuitorii prădați. În Groși trei locuitori au fost uciși de turci și mai mulți au fost fugăriți. După atacul turcilor, satul devine pustiu, aici fiind așezată o tabără turcească.

Localitatea Groși este atestată documentar sub această denumire din anul 1411, când avea deja o oarecare dezvoltare și biserică. Primii locuitori s-au așezat aici însă cu mulți ani în urmă. Legenda care s-a transmis din generație în generație, spune că pe aceste meleaguri, cu multe sute de ani în urmă erau păduri de stejari cu copaci foarte groși, greu accesibile, unde s-au adăpostit unele familii din calea barbarilor.

Se spune că inițial mica așezare se numea “La copacii groși”. În prezent există chiar o zonă a localității care se numește “buciumi”, adică trunchiuri de copaci groși.

Localitatea Groși a aparținut în timp, pe rând, localităților Baia Sprie, Tăuții de Sus, Recea și Săcălășeni. Din anul 1946, a devenit reședință de comună, având în componență satele Ocoliș, Satu Nou de Jos și Satu Nou de Sus. Din anul 1968, comuna Groși, a cărei reședință este localitatea Groși, mai are în componență doar satele Ocoliș și Satu Nou de Jos.

Etimologia localității Groși. Satul Groși apare sub diverse denumiri: Thukes, Tökes, Groschi. Denumirea provine de la adjectivul gros, groși din latinescul “grosus”, cu referire la bușteni.

Pentru motivarea numelui, în sat circulă o legendă: în timpul năvălirilor tătare, pe teritoriul actual al unor grajduri a existat o pădure mare de stejari ce aveau trunchiurile atât de groase încât oamenii au făcut scorburile în aceste trunchiuri pentru a se ascunde de

năvălitori. Un cetățean fiind întrebat unde locuiește a arătat spre pădure și a spus: “Vezi copacii aceia groși? Acolo locuiesc”.

1.1.2 Cadrul fizico-geografic

Comuna Groși este situată în partea central-vestică a județului Maramureș, în nord-vestul României.

Relieful

Teritoriul comunei Groși se interferează unității depresionare Baia Mare. Relieful este specific zonelor de depresiuni colinare cu mari denivelări de teren alternate cu mici depresiuni plane.

Formele de relief sunt specifice regiunii de contact a Depresiunii Baia Mare cu zona montană. Depresiunea Baia Mare reprezintă ea însăși zona de contact dintre Platforma Someșeană și Carpații Orientali, pe latura sudică a munților vulcanici Gutâi și Țibleș.

Depresiunea Baia Mare este un golf cu câmpie joasă, de terase și piemonturi de acumulare. Actuala regiune făcea parte, până la sfârșitul pliocenului, dintr-un bazin marin intens, devenind mai târziu lacustru. O intensă activitate vulcanică s-a produs în timpul neogenului, care a alcătuit un lanț muntos vulcanic, dezvoltat în nord pe o lungime de 50 de km: Oaș – Gutâi – Țibleș. Eruptivul din această regiune este de origine sarmațiană și tortoniană.

Cadrul natural se prezintă sub forma unor dealuri colinare cu altitudini de 250 m. Pe teritoriul localității Satu Nou de Jos se produc cele mai mari diferențe de altitudine, întrucât aici altitudinile dealurilor coboară de la 300 de m în est la 175 de m spre vest. Relieful deluros prezintă pante între 5-20 %, cu un grad avansat de eroziune atât ca suprafață cât și ca adâncime, cu frecvente situații de alunecări de teren. Nota generală a reliefului este cea caracteristică pentru Depresiunea Baia Mare.

Originea acestuia este tectono-erozivă, cu altitudini medii de 200 de m, cu terase și lunci largi. Terasa cu cea mai mare altitudine din întreaga depresiune, cea de 50 - 60 m se află pe teritoriul comunei Groși, între Satu Nou de Sus și Satu Nou de Jos, la nord de

Dealul Iezerului (330 m) și Dealul Groșilor (305 m). Teritoriul comunei se încadrează în zona seismică F, având $K_s=0,08$ m/s și perioada de colț de 0,7 s.

Formele de relief sunt: Lunca Lăpușului, terase, platouri, versanți și văi între versanți. Lunca râului Lăpuș se întinde de-o parte și de alta în satele Ocoliș și Satu Nou de Jos. Terasile se întind pe teritoriul satului Groși în trei trepte, în jurul râului Lăpuș și a pârâului Cărbunăreasa care constituie hotar cu Baia Mare.

Trecerea de la o terasă la alta se face brusc, dar diferențele de nivel sunt mici.

Terenul prezintă adâncituri unde adesea bălțește apa. Platourile ocupă suprafețe mici în satele Ocoliș și Satu Nou de Jos și prezintă un aspect plan.

Versanții constituie forma de relief dominantă pe teritoriul comunei și se găsesc în toate cele trei sate componente ale comunei.

După aspectul lor, se împart în două categorii: lini și frământați. Versanții lini se întind pe o fâșie îngustă de la Satu Nou de Jos, trecând la nord de Groși spre localitatea Satu Nou de Sus.

Versanții frământați domină satele Groși, Ocoliș și Satu Nou de Jos și au în general expoziții și pante diferite și abrupte, destul de frământate, prezentând frecvent rupturi și alunecări. Între versanți există văi care colectează apa din pâraie și torenți care seacă de regulă pe timp de vară.

Hidrogeologia

Aspectul actual al rețelei hidrografice este rezultatul unei îndelungate evoluții. Aceasta a început să se contureze în această regiune încă din faza tortoniană, căpătând o structură asemănătoare cu cea de azi. În fazele geologice următoare a suferit modificări datorită proceselor de alunecare, schimbărilor climatice și a nivelului de bază.

Pentru comuna Groși, rețeaua hidrografică este reprezentată de râul Lăpuș, un afluent pe care Someșul îl primește la Ardusat. Pe teritoriul comunei Groși curg apele râului Lăpuș și ale afluenților săi: Valea Cărbunăreasa, Valea Groșilor și câteva pâraie cu șiroaie temporare, mai abundente la topirea zăpezilor sau în urma ploilor.

Aceste ape se includ regimului carpatic vestic, având ca principală trăsătură apele mari de primăvară cu început relativ timpuriu (martie-aprilie).

Regimul hidrologic. Proveniența apelor curgătoare este de aproximativ 47 % din ploi, 50 % din ploi și zăpezi și 3 % din zăpezi. Viiturile se produc de obicei în perioada martie-iunie, uneori chiar în februarie.

Viiturile de primăvară dețin între 3 % și 50 % din total. Cele mai mari riscuri hidrologice se înregistrează primăvara, la topirea zăpezilor, când riscul de producere a inundațiilor este maxim.

Clima

Climatul local se încadrează în tipul de climă temperat – moderat – continentală. Factorii care condiționează clima sunt: poziția zonei studiate în cadrul teritoriului țării, influența sistemelor barice azoric, siberian, irlandez și mediteranean, precum și diversitatea formelor de relief.

Alți factori determinanți pentru caracteristicile climei sunt: dispunerea formelor de relief, circulația generală a maselor de aer.

Caracteristicile climei în comuna Groși sunt condiționate îndeosebi de relief, mai ales prin prezența formelor înalte situate pe marginile Depresiunii Baia Mare și orientarea lor, cu influență hotărâtoare asupra distribuției maselor de aer și mersului vremii. Lanțul muntos constituie o barieră de protecție pentru depresiune de curenții mai reci ai iernii dinspre nord și est, asigurându-i un regim termic favorabil, fapt ce rezultă și din prezența unor specii de plante termofile, cum este castanul dulce.

Factorii climato-genetici se grupează în trei mari categorii: factori cosmici (radiativi), factori dinamici (circulația generală a maselor de aer și distribuția centrilor barici) și factori geografici locali (particularități și influențe introduse de specificitatea fizionomiei geografice a suprafeței topografice).

Factori pedogenetici

Solul e un produs natural complex al peisajului geografic. Fiecărui tip de sol îi corespunde un anumit tip de exploatare biologică, iar impunerea unui anumit tip de exploatare biologică sau antropică atrage amendarea și ajustarea calitativă a solurilor.

Roca, deși exercită o influență deosebit de importantă asupra diversității învelișului de sol, ea este în general subordonată climei, vegetației, apelor. Relieful

diferențiază solificarea prin etajarea condițiilor climatice și hidrice care asigură pedogeneza. Versanții favorizează întreruperea sau încetinirea procesului de solificare. Clima, mai ales prin precipitații, este aceea care determină procesele de eluviere-iluviere și mobilitatea sau mărimea unor orizonturi ale profilelor de sol. Factorul hidrologic are de asemenea rol important în procesul de formare și evoluție a solurilor.

Excesul de apă datorat prezenței apelor suprafreatice, existența pânzei freatice la adâncimi mici sau stagnarea apei deasupra unui strat impermeabil favorizează declanșarea proceselor de gleizare și poate determina apariția hidrisolurilor.

Permanentizarea acestui fenomen poate duce la înmlăștiniri. Pe teritoriul comunei Groși apar zone mlăștinoase și zone inundabile datorate acestui fenomen în Satu Nou de Jos, pe Valea Cărbuneasa.

Modificări importante ale condițiilor de formare a solului sunt cauzate de intervenția omului, mai ales prin înlocuirea vegetației naturale cu culturi agricole, precum și implementarea unor tehnici agricole pentru creșterea productivității agricole.

Se întâlnesc aici, alături de soluri podzolice argiloiluviale, soluri brune de pădure podzolite precum și soluri intrazonale freatic-hidromorfe.

Tipuri de soluri

Solurile podzolice argiloiluviale ocupă suprafețe relativ mari pe teritoriul comunei Groși, ca și în întreaga Depresiune Baia Mare. Acestea se găsesc situate, în general, în condițiile unui relief orizontal sau puțin înclinat, pe versanții cu textură grosieră și un drenaj destul de slab.

Depozitele de suprafață pe care s-au format aceste soluri sunt destul de variate: argile, nisipuri, gresii etc. În general apa freatică se află la mare adâncime. Un rol important în formarea acestor soluri l-au avut factorii climatici: o temperatură medie anuală de 9,80 °C și o cantitate de precipitații de 995 mm/an.

Acest tip de sol apare de obicei sub păduri. Solurile podzolice sunt supuse procesului de pseudogleizare, ce influențează negativ aerația solului, datorită drenajului intern și extern slab.

Din punct de vedere chimic, conținutul în humus este destul de redus – între 1 - 10 %, scăzând pe profil. Fertilitatea solurilor podzolice argiloiluviale este limitată de lipsa

calciului și de reacția acidă. Prin urmare, aceste soluri sunt folosite ca pășuni, fânețe naturale. Sunt necesare lucrări de drenaj și lucrări pentru înmagazinarea apei în sol, deoarece aceste soluri suferă de deficit de umiditate în timpul verii. Corectarea acidității ridicate se face prin aplicarea amendamentelor calcaroase. Ramura agricolă principală pe aceste soluri este pomicultura. Solurile brune de pădure podzolate formează o trecere spre solurile podzolice. Formele de relief pe care sunt răspândite aceste soluri diferă de la terenuri plane, versanți cu diferite înclinări, până la platforme. Depozitele pe care s-au format sunt extrem de diverse: luturi, argile, argile marnoase, gresii etc – roci sedimentare, sărace în elemente bazice.

Vegetația solurilor brune podzolate este reprezentată de păduri și de unele erbacee. Aceste soluri sunt acide sau puternic acide, sărace în elemente nutritive.

Fertilitatea lor este slabă sau mijlocie, putând fi folosite pentru cultura cerealelor, a plantelor industriale și pentru pășuni și livezi. Principalul mijloc pentru ridicarea potențialului de fertilitate în constituie folosirea îngrășămintelor minerale și organice.

Solurile dernogleice și dernoamfigleice se formează în general în cavitățile depresionare ale reliefului. Suprafețele de formare sunt slab drenate, în condiții de umezire suplimentară, datorită apei freatice, care se găsește la adâncimi mai mici de 1 m în aceste locuri..

Profilul, umezit permanent, prezintă caractere de gleizare. Vegetația caracteristică naturală pe aceste soluri este cea de fâneață umedă, în general vegetație iubitoare de umezeală. Solurile dernogleice și dernoamfigleice s-au format pe depozite variate (luturi, argile) și conțin de obicei intercații de nisip sau pietriș.

Pentru aceste soluri, sunt necesare lucrări de drenaj. Acestea pot fi folosite ca pășuni, fânețe și pentru unele culturi agricole (porumb, orz, ovăz, plante de nutreț). Argilitatea lor, excesul temporar de apă și conținutul redus de substanțe nutritive duce la o scădere a fertilității lor, recoltele fiind mici și de calitate inferioară. Sunt necesare amendamente cu calciu și îngrășămintă organice.

Solurile erodate pot pierde, în cazul unei eroziuni slabe, până la moderată, până la 50 % din grosimea orizontului cu humus, iar în cazul solurilor podzolice, îl pot pierde integral. Procesul de eroziune poate avea loc pe versanți puternic înclinați, datorită apei

de șiroire, care îndepărtează orizonturile superioare, putându-se ajunge până la rocamă.

Eroziunea de suprafață prezintă un mare pericol prin faptul că îndepărtează treptat solul în straturi foarte subțiri. Intensitatea procesului de eroziune depinde de natura rocilor, de înclinarea terenului și de gradul de acoperire al solului cu vegetație. În comuna Groși datorită defrișării neraționale a pădurilor, s-a declanșat rapid procesul de eroziune a solului, sau pe unele soluri amfigleice s-a produs înmlăștinirea.

Aceste soluri au o fertilitate redusă și împiedică folosirea mijloacelor mecanizate. Sunt necesare lucrări ameliorative de împiedicare a eroziunii, folosirea îngrășămintelor minerale și organice pentru refacerea acestor terenuri. Datorită reliefului accidentat, solurile sunt puțin profunde, cu grad ridicat de bazificare și o reacție puternic acidă, însușiri ce limitează atât gama culturilor cât și producția vegetală.

Resursele subsolului sunt practic inexistente în comună.

Vegetația

Vegetația reprezintă un element reprezentativ în definirea peisajului, fiind condiționată de climă, apă și sol. Aceasta ilustrează asocierea zonalității pe latitudine cu cea în altitudine, ca și interferența sistemelor barice deasupra teritoriului.

Este o componentă de mare sensibilitate a peisajului geografic, reacționând la cele mai neînsemnate variații ale factorilor de mediu.

Deoarece comuna este situată într-o zonă de contact a șesului, dealurilor cu munții, se vor întâlni atât plante caracteristice pentru șes cât și pentru zona deluroasă, vegetația fiind reprezentată prin asociații lemnoase și ierboase.

Asociații vegetale

Pe terasele râului Lăpuș vegetația lemnoasă este reprezentată de păduri de stejar (*Quercus robur*) și arin (*Alnus glutinosa*). Această suprafață este mult redusă însă față de trecut, întrucât în prezent o mare suprafață a acestei zone este ocupată cu fânețe, în prezent asociațiile forestiere ocupând doar 2 % din teritoriul comunei.

Tăierea nerațională a acestor păduri a determinat înmlăștinirea solului și declanșarea proceselor de pseudogleizare, vegetația acestor soluri evoluând spre vegetația

de mlaștină. O mare parte din jurul zonei deluroase este ocupată de păduri de gorun, în special pe pantele înșorite.

În această zonă, vegetația mai este reprezentată de cer (*Quercus cerris*), gârniță, carpen, alun. Alte specii lemnoase sunt: plopul negru (*Populus nigra*), plopul alb (*Populus alba*), măceș, rug etc.

Pe pantele cu expoziție sudică se cultivă castanul dulce (*Castanea sativa*).

Acesta s-a putut dezvolta aici datorită microclimatului specific din depresiunea Baia Mare.

Repartiția vegetației ierboase este determinată de relief și de sol. O răspândire mai largă în această zonă o au asociațiile de păiuț (*Nardus stricta*), iarba vântului (*Agrostis tenuis*), pipirig, rugină (*Juncus effusus*).

În luncile Lăpușului predomină asociația de iarba câmpului (*Agrostis alba*), păiușul roșu (*Festuca rubra*), măcriș, bucățel. În urma degradării terenurilor, locul plantelor furajere este luat de păiuț, scăzând mult calitatea pășunilor. Pe alocuri domină speciile de mlaștină ca dentița (*Bideus tripartitus*), izma broaștei (*Menha aquatica*), răchitan etc.

Fauna

Deși ca repartiție geografică se supune aceleiași zonalități ca și vegetația, datorită marii sale mobilități și posibilităților sporite de adaptabilitate, nu mai respectă în aceeași măsură limitele diferitelor zone.

Factorul antropic și-a pus amprenta destul de mult asupra acestui element, determinând unele specii să-și micșoreze destul de mult arealul de răspândire și numărul.

Fauna pădurilor cuprinde specii de interes vânătorească: vulpe, căprioară, iepuri și porci mistreți; specii mai strâns legate de păduri, reprezentate de veverițe și șoareci de pădure. Dintre amfibieni pot fi menționați: broasca râioasă, brotăcelul.

Dintre păsări, se pot aminti cucul, ciocănitoarea pestriță. În aceste păduri există de asemenea o faună bogată reprezentată de insecte, viermi hidrofilii și miriapode.

Unele insecte de pădure, cum sunt cărbușul (*Melolontha vulgaris*), omida, diferite specii de melci provoacă mari pagube, atacând lemnul arborilor sau frunzele.

Fauna de șes este reprezentată prin chițcanul de ogor (*Sorex araneus*), cârțița (*Talpa europaea*), ariciul (*Erinaceus europaeus*), dihorul (*Putorius- putorius*), șopârla cenușie (*Lacerta agilis*), vrabia (*Paser domesticus*) etc.

Fișă prezentare comună

Date generale

Comuna	Groși
Județul	Maramureș
Teritoriul Administrativ – suprafața	2252,54 ha
Localități aparținătoare	Groși, Ocoliș, Satu Nou de Jos
Adresa Consiliului Local	Groși, Strada Mihai Viteazu, nr. 50
Primar	Boltea Florin-Daniel
Distanța până la reședința de județ	5 km

Situația funciară

Suprafața	Ha
Suprafața totală	2252,54
Suprafața agricolă după modul de folosință	2033
Suprafața arabilă	563
Suprafața – livezi și pepiniere pomicole	155
Suprafața – pășuni	448
Suprafața – fânețe	867
Păduri	44
Ape	1

Drumuri	50
Curți, construcții	107,54
Neproductiv	17

Situația demografică

Naționalități

Populația totală – 3.124	Români – 2.965
Femei – 1.616	Maghiari – 23
Bărbați – 1.508	Altele – 136

Utilități

Rețea alimentare cu energie electrică
Rețea alimentare cu apă potabilă: - Groși 19 km, Satu Nou 15,6 km, Ocoliș 8,7 km
Rețea de canalizare finalizată: – Satu Nou de Jos 5,9 km și Ocoliș 6,95 km
Stație de epurare – nu este
Rețea alimentare cu gaz – Groși, Ocoliș și Satu Nou de Jos
Căi de acces – DN 18 B, DJ 182 B
Telefonie fixă – Telekom-Orange
Telefonie mobilă – Orange, Vodafone, Digi,
Acces internet, prin operatorul de telefonie fixă și prin operatorii de telefonie mobilă
Sistem de transport în comun, prin societate transport
Colectarea deșeurilor este realizată de operatori privați.

Specific local

Relief: Depresiunea Baia Mare
Ape curgătoare: râul Lăpuș, valea Cărbunăreasa, valea Groșilor
Resurse naturale: teren arabil
Altitudinea maximă: 320 m
Surse de poluare: - platforma de compostare a rezidurilor menajere care este neecologică și fără perdele de

protecție.
Teritoriul comunei se încadrează în zona seismică F cu $K_s = 0,08m/s$ și perioada de colț $T_c = 0,7s$
Rezervații: Arborele secular
Monumente istorice și de arhitectură: Mănăstirea de măicuțe Habra

1.1.4 Cadrul demografic (socio-demografic)

Populația comunei Groși este în prezent (martie 2022) de 3281 locuitori din care 1585 bărbați iar 1696 femei.

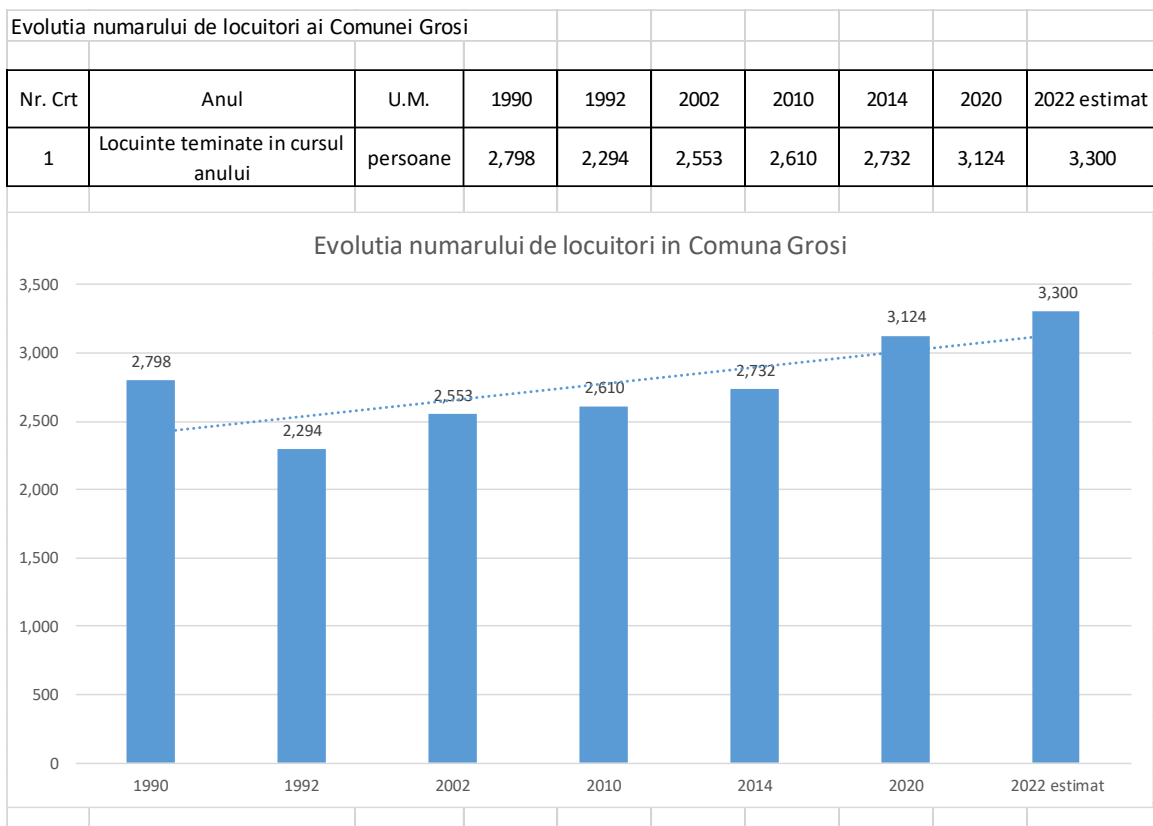
La începutul anului 1990 populația totală a comunei era de 2.798 locuitori cu o densitate de 106,15 loc./kmp.

În anul 1992 populația comunei era de 2294 persoane din care bărbați 1109 persoane și femei 1185 persoane.

La recesământul din 2002 populația totală era de 2533 locuitori, în anul 2010 era de 2610 locuitori, în anul 2014 era de 2732 locuitori iar în 1 iulie 2020 era de 3124 locuitori.

Creșterea populației în ultimii 20 de ani este de 43,02%.

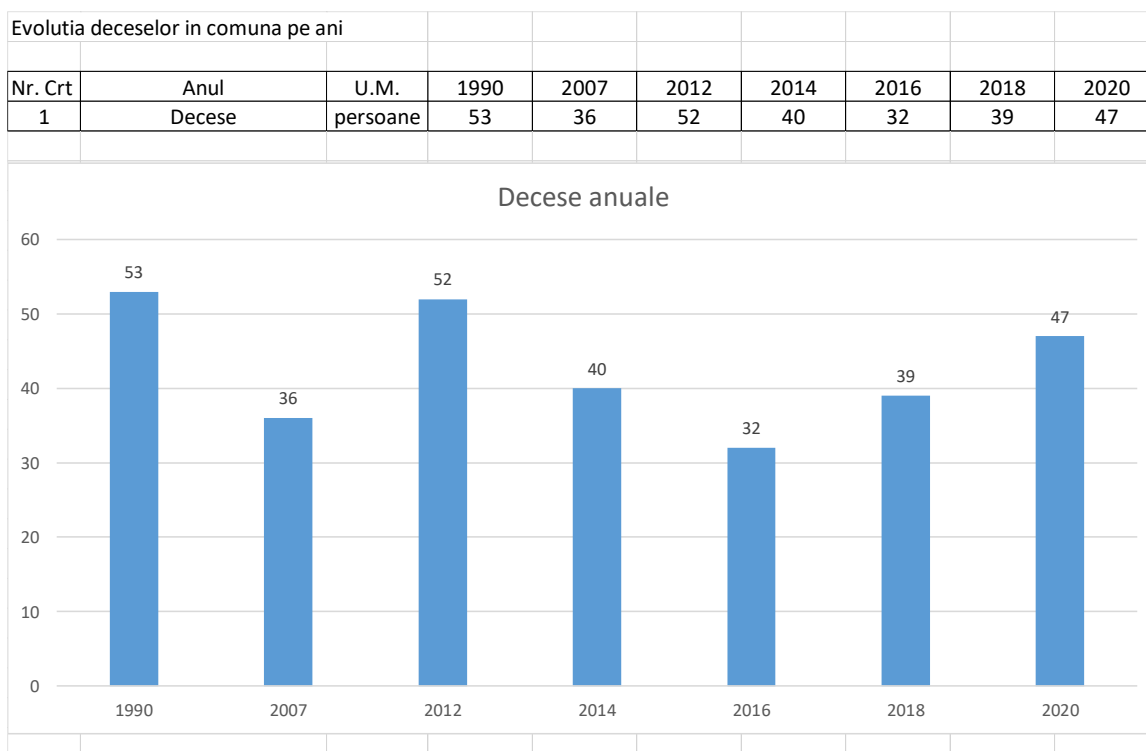
Conform ultimelor date în luna martie 2022 populația Comunei Groși era de 3281 locuitori iar pentru sfârșitul anului 2022 estimăm o populație situată în jurul valorii de aproximativ 3300 locuitori.

Graficul nr. 1- Evoluția populației în Comuna Groși

Creșterea sau scăderea populației nu poate să fie analizată unilateral doar ca rezultat. Ea este întotdeauna o rezultată care depinde în mod involuntar și de evoluția deceselor înregistrate în comună, astfel că o discuție asupra creșterii sau scăderii se poate face argumentat ținând cont și de numărul de decese ce se înregistrează într-o perioada analizată.

Evoluția deceselor din comună pe ani în perioada 1990-2020 este reprezentată în cele ce urmează:

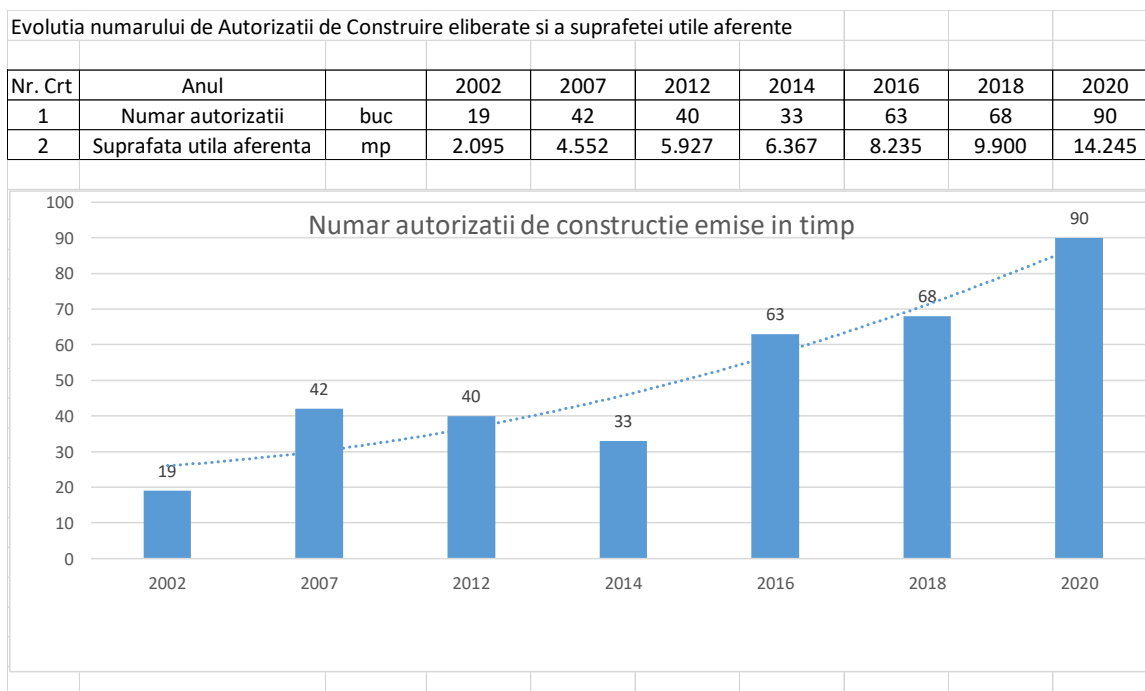

Graficul nr. 10- Evoluția deceselor din comună în perioada 1990-2020

În tabelul și graficul de mai sus este prezentată evoluția deceselor în comună. Se poate face o analiză mai detaliată, pentru relevanță în condițiile în care se raportează numărul de decese la populația totală înregistrată. De asemenea, decesele fiind evenimente obiective ele nu țin cont de populația care trăiește în comună dar nu domiciliază în comună.

Din punct de vedere al infrastructurii locuibile, referitor la suprafața locativă și la evoluția acesteia în timp, trebuie precizat faptul că în comună există o dezvoltare fără precedent a sectorului de construcții civile private fapt care se poate remarca și prin analiza evoluției suprafețelor construite, a numărului de autorizații de construcție emise, a numărului de metri pătrați de construcții recepționate, intabulate, etc., elemente ce vor fi analizate în ceea ce urmează.

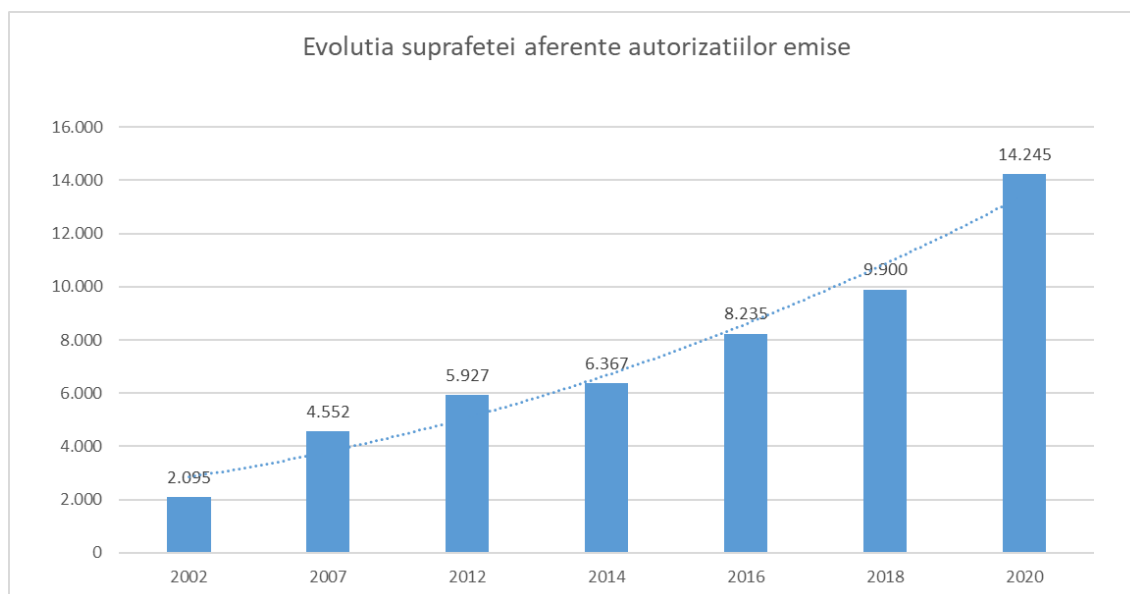
Evoluția în timp, a numărului de autorizații de construire eliberate precum și a suprafeței utile aferente acestora este sintetizată mai jos:

Graficul nr. 2- Evoluția numărului de autorizații de construire emise și suprafața aferentă

Se observă o creștere de 680% a suprafeței construite în anul 2020 față de anul 2002 și de 240% între anii 2020 și 2012. Așadar acest lucru denotă o urbanizare a comunei și o tendință accentuată de creștere care nu a fost așa de mare de exemplu între anii 2012 vs. 2007 unde se înregistrează o creștere de doar 30%.

Evoluția suprafeței aferente autorizațiilor emise în perioada 2002-2020 este prezentată mai jos:

Graficul nr. 3- Evoluția suprafeței aferente autorizațiilor de construire emise

Din analiza mișcării naturale a populației (născuți vii – decedați) și cea migratorie (stabiliri de domiciliu + plecați din comună) se constată că mișcarea reală a populației a fost în continuă scădere în ultimii 19 de ani (referință 2020), până la nivelul anului 2001.

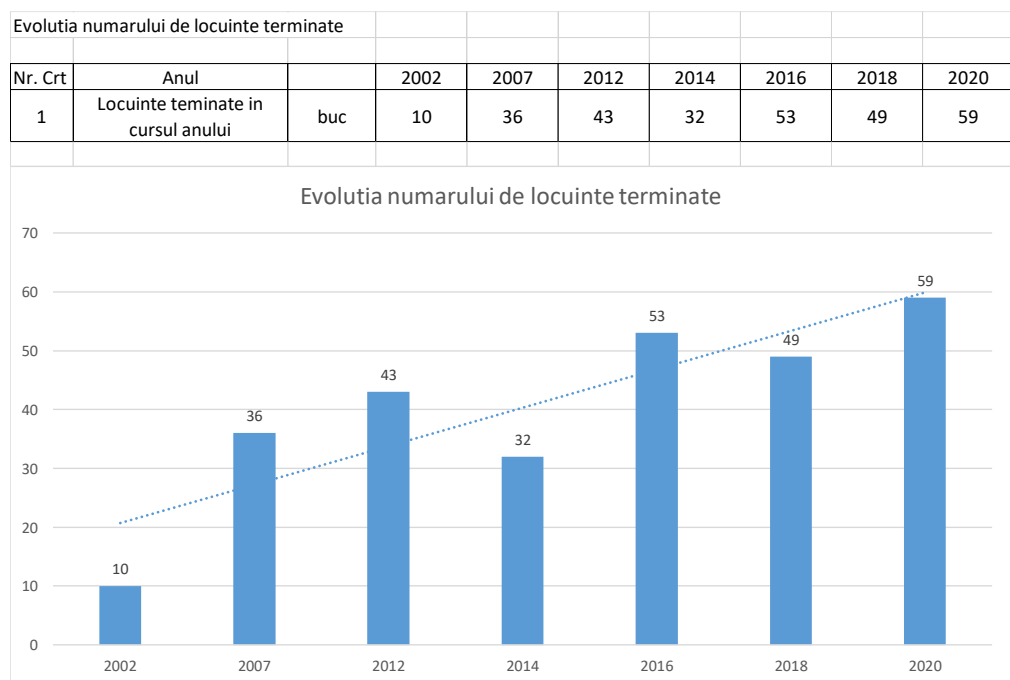
Structura populației pe sexe la nivelul comunei la nivelul anului 2020¹ se prezenta astfel:

- total - 3124 persoane din care:
 - masculin - 1.508 persoane
 - feminin – 1.616 persoane.

Așa cum am mai precizat în prezent (martie 2022) populația comunei este de 3281 locuitori și prezintă tendințe de creștere.

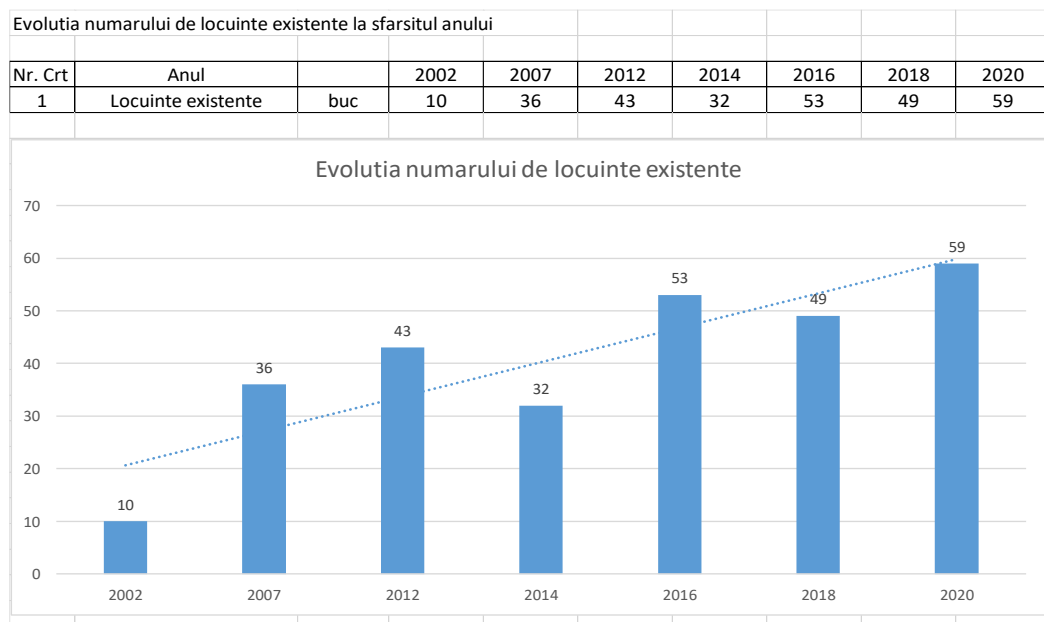
Evoluția numărului de locuințe terminate în perioada 2002-2020 este prezentată mai jos:

¹ Conform INS.

Graficul nr. 4- Evoluția numărului de locuințe terminate în perioada 2002-2020

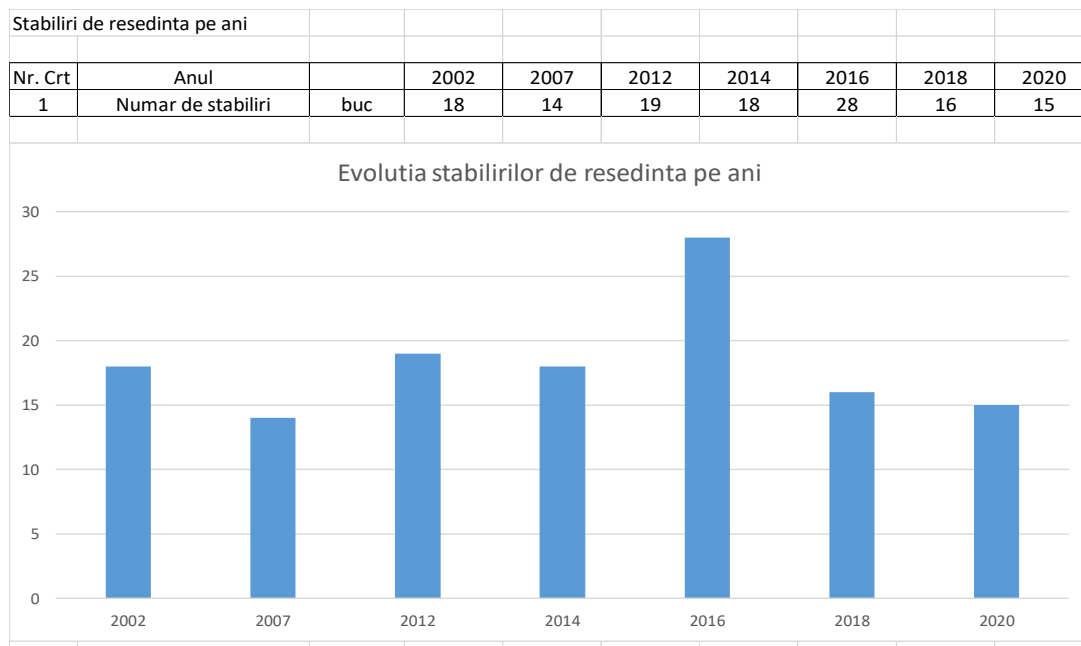
Situația numărului de locuințe noi existente la sfârșitul anilor pentru perioada 2002-2020 este prezentată mai jos:

Graficul nr. 5- Evoluția numărului de locuințe existente la sfârșitul anilor în perioada 2002-2020

Locuitorii din comuna Groși se caracterizează prin atașamentul extraordinar față de pământul lor, un aprig spirit de independență, un real exemplu de viață și o strictă respectare a obiceiurilor și tradițiilor. Fiecare dintre copii își întemeiază o familie, ceea ce reprezintă un simbol al succesului.

Evoluția stabilirii de reședințe în comuna Groși și localitățile aferente în perioada 2002-2020 este prezentată mai jos:

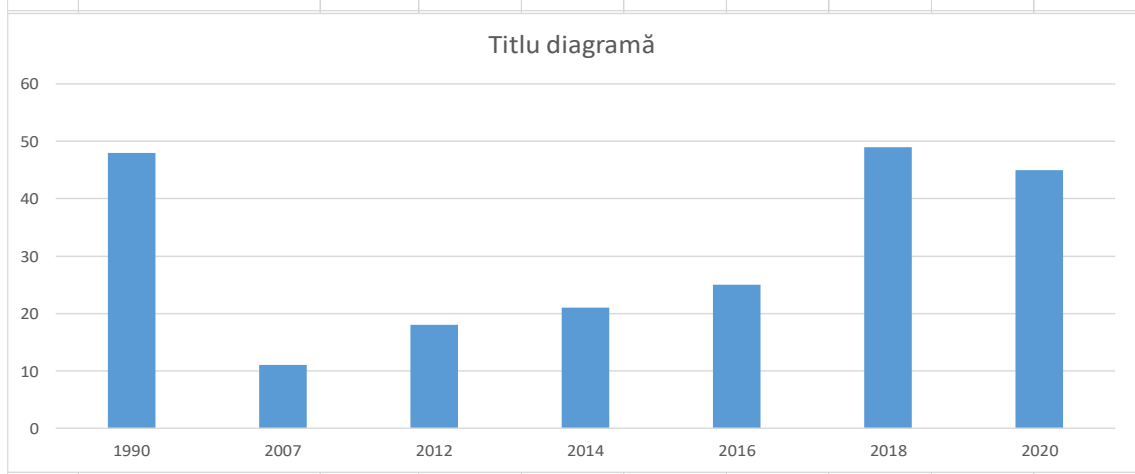
Graficul nr. 6- Evoluția stabilirii de reședințe în comuna Groși

Pentru a analiza un mediu, un context de factori de influență trebuie făcute următoarele precizări ținând cont de următoarele:

- distanța de 5 km față de municipiul reședință de județ, Baia Mare
- existența unui aeroport internațional la o distanță de 12 km de centrul Comunei
- gravitația comercială și influența pozitivă a existenței unor centre comerciale mari la o distanță mai mică de 10 km de comună.

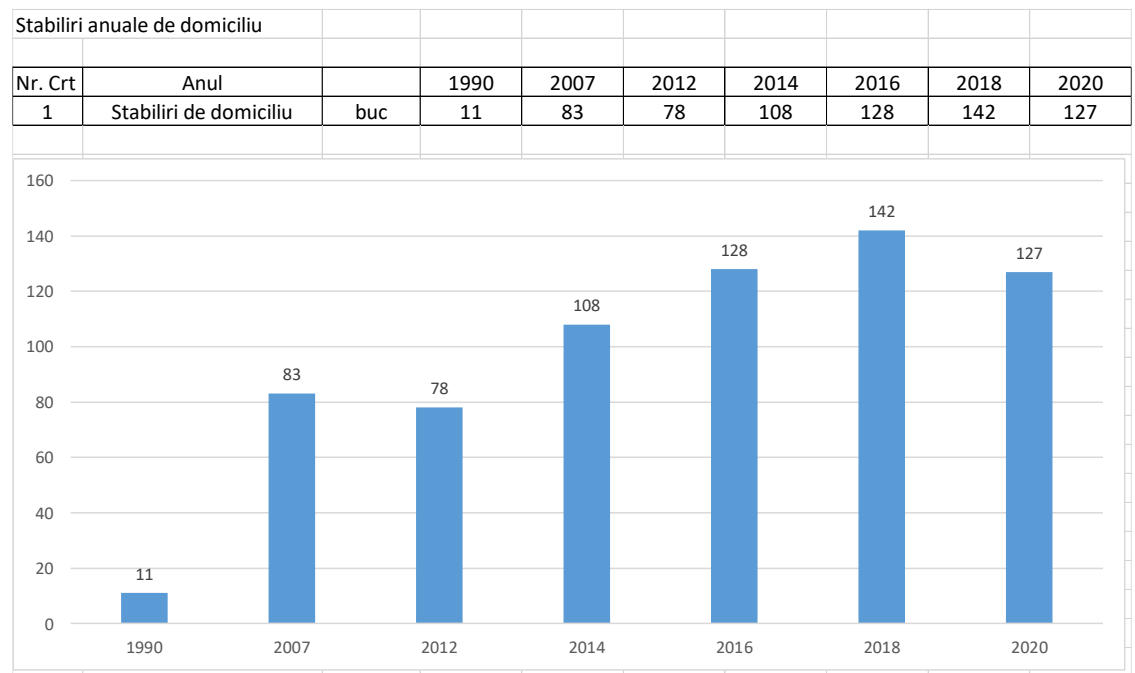
Schimbările de reședință sunt prezentate de asemenea pentru perioada 1990-2020:

Plecari/schimbari de resedinta									
Nr. Crt	Anul		1990	2007	2012	2014	2016	2018	2020
1	Numar de schimbari de resedinta	buc	48	11	18	21	25	49	45

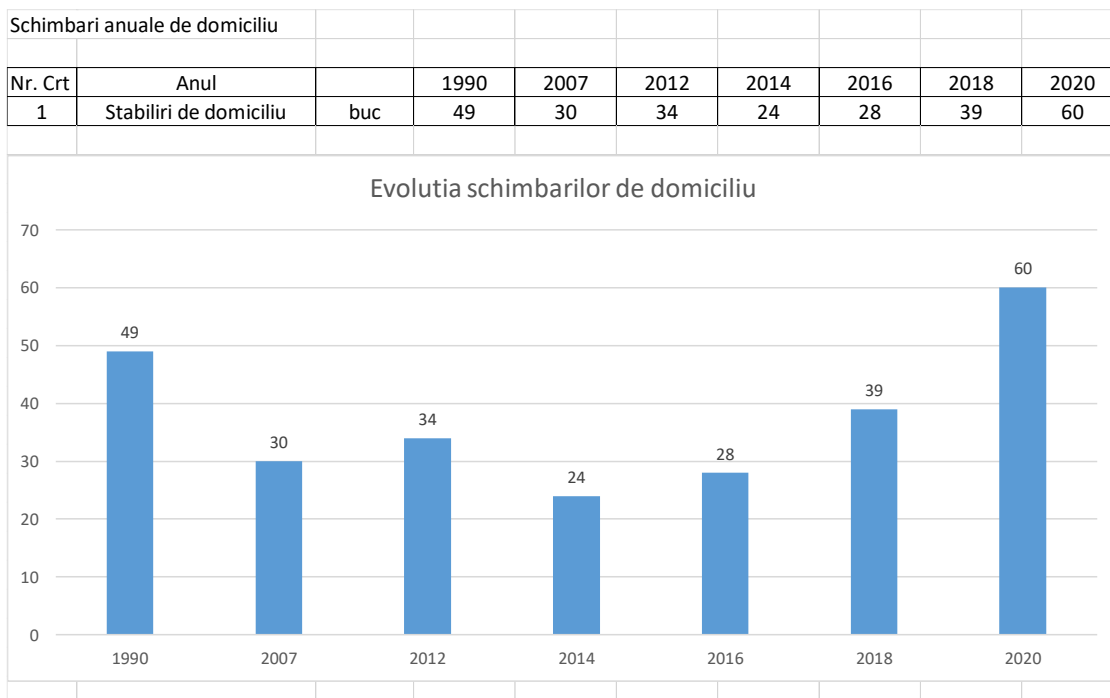
Graficul nr. 7- Evoluția stabilirilor anuale de reședință în perioada 1990-2020

Evoluția stabilirilor anuale de domiciliu pentru perioada 1990-2020 este prezentată mai jos:

Graficul nr. 8- Evoluția stabilirilor anuale de domiciliu pentru perioada 1990-2020

Schimbările anuale de domiciliu din perioada 1990-2020 sunt reprezentate grafic mai jos:

Graficul nr. 9- Evoluția schimbărilor anuale de domiciliu în perioada 1990-2020

Locuitorii comunei Groși își respectă cu pioșenie religia și tradițiile. Pentru ca evoluția viitoare a populației localității să fie ascendentă se impune ca administrația locală sprijinită de Consiliul Județean, să promoveze la nivel regional programe care să-i stimuleze pe întreprinzători în înființarea de întreprinderi mici și mijlocii și de prestări de servicii. Acestea vor crea noi locuri de muncă și vor determina întoarcerea la vatră a celor plecați și stoparea migrări spre centrele urbane.

Fotografie: Biserica din Satu Nou de Jos

1.2 Profil socio-economic

La nivelul comunei Groși, din punct de vedere socio-economic, activitățile desfășurate pot fi împărțite în următoarele categorii:

1.2.1 Activități de tip industrial, construcții și servicii

Pe raza comunei își desfășoară activitatea un număr crescător de agenți economici constituiți în diverse forme, predominând activitățile comerciale.

În prezent, zona are o economie bazată în mare parte pe sectorul primar (agricultură) avantajele naturale și apropierea față de oraș nu asigură o alternativă pentru creșterea economică a zonei. Întreprinderile mici și mijlocii, “motorul” unei relansări economice, reprezintă un sector minor printre agenții economici ai județului. Există următoarele întreprinderi mici situate în localitățile componente comunei:

Groși:

- SC FERMEX SRL
- S.C ROES INTERCITY IMPORT-EXPORT S.R.L
- PETROVAN AURELIA MARIA
- FUNDAȚIA ZOICAȘ
- S.C. PRODCOMPLEX S.R.L

- SC GARDEN SERV SRL
- S.C PRAKTINVEST S.R.L
- PREMIER PROD COM SERV S.R.L.
- METCHIM TORENT S.R.L.
- PATIS LUPAN S.R.L.
- SACIOZ – COM – PA S.R.L.
- LAGUNA MAN TRANS SRL
- DANI & ASMAC S.R.L.
- ISOLMAT BAT.CONSTRUCT SRL
- MARA BUILDING GRUP S.R.L
- FEKETE GAVRIL PFA
- INNER BEAUTY SRL
- APA ACTIVA ALCALINA SRL
- AUTO TALEX SRL
- S.C. SAFE ARCHIVE NORD SRL
- KUBO INVESTMENTS SRL
- ATELIER CERAMIC NORD PROD SRL
- SERVICII DE CURĂȚENIE GROSİ SRL
- SC CONSTELAȚIA CONSTRUCT SRL
- TRAINIC CONSTRUCT GROSİ SRL
- ROMPOMETAL CONFECTII SRL
- SC RUA DELIVERY SRL
- SC ORSEY SRL
- ZOICAS STEFAN PFA
- AGS EUROPE SOLUTION SRL
- CSA WEB SRL
- SC CRISTAVIS SRL
- SERVICII DE MARKETING GROSİ SRL
- ARCS ASSOC SRL
- CARPATHYAN SKY SRL
- ALIGRI DEPOT SRL

- BOBI ADRI ALE SRL
- RUS VASILE FRANCISC PFA
- TOMOIOAGA G. GHEORGHE IF
- DIGITAL MURESAN SRL
- LUPAN EURO CONSTRUCT
- TECHNIQUE'S NICA SRL
- MINION FACTORY SRL

Satu Nou de Jos:

- SC AMARETTO SRL
- SC C.I.S. COM SRL
- S.C. VILUBO CONSTRUCT S.R.L
- S.C B.D.A. COM S.R.L.
- S.C LITTLE ANGEL S.R.L.
- AN-MAR IMPEX S.R.L.
- SC CALEX SRL
- SC CONSULT DNC S.R.L
- S.C DINOTEX S.R.L.
- S.C HERMAN TRANS SRL
- S.C JANISS COM S.R.L
- S.C. BIO-PAK
- SC VERSAV TRANS S.R.L
- S.C. PRO A.G.N SRL
- LIS UNIC S.R.L.
- SC M TOTAL CONSTRUCT SRL
- S.C. DAR.ED BROTHERS S.R.L-D
- CASE CĂLDUROASE SRL
- TRANS LĂPUȘUL
- CAVASI FLORIN CLAUDIU PFA
- MICHEY TRANS SRL
- SC KOI POND DIGGER DNC SRL
- AGRAMDT SRL

- TSM INCHIRIERI SRL
- ORHION SRL
- MYCOMPANY
- MATEROM CREATIV
- LEILA FRUCT SRL-D
- VALORA MED SRL
- SC ECO PAN FOUR M SRL
- HERMAN COMPANY SRL
- FERSIGANCA IT SRL
- STORETRANS SRL
- AUTO CONA CNK SRL
- ALITICU TRANS SRL
- CIPRI AUTO TEILE SRL -D
- AMTEL GENERAL CONTRACTOR SRL
- JAVAGEMENT SRL
- HARD HUPACO LOGISTIC SRL
- B-ALL STANDS EXPO SRL
- DAIANA-RAFAEL SUPREMACY LOGISTICS SRL

Ocoliș:

- TRANS ALE-ALE SRL
- BABICI FLORIN VASILE PFA
- CASA ANSROC SRL-D
- NOVA INTERMAX SRL
- AMIDEUR TRANS SRL
- ROAD EURO TRUCK S.R.L.

1.2.2 Activități agricole și zootehnice

Producția agricolă a avut două etape: un declin pronunțat al producției în anii 1990 - 1991 și apoi o stagnare, urmată de o ușoară creștere după anul 1992.

Condițiile naturale condiționează foarte mult modul de utilizare a terenurilor. Teritoriul administrat de comuna Groși cuprinde o suprafață totală de 2252,54 hectare, din care terenurile agricole însumează 2033 ha.

Din acestea, terenul arabil reprezintă 563 ha. Pășunile ocupă 448 ha, iar fânețele sunt în suprafață de 867 ha. Livezile dețin 155 ha din totalul fondului funciar agricol.

Fotografie: Pădurea Groși

Fondul forestier ocupă 44 ha din suprafața comunei, iar restul de terenuri este ocupat de ape și bălți, precum și de alte suprafețe cum ar fi: vetrele localităților, drumuri etc.

Fondul forestier, ce cuprinde o suprafață de 44 ha, reprezintă 1,95 % din teritoriul administrativ al comunei de 2252,54 ha.

Datorită specificului condițiilor fizico-geografice, principalele funcții ale pădurilor aici sunt producție de masă lemnoasă, de protecție împotriva poluării, precum și de protecție a solurilor și terenurilor.

Cultura plantelor

Fondul funciar agricol reprezintă oferta cea mai importantă a teritoriului, prin cele 2033 ha. În comuna Groși, cele mai mari suprafețe de teren arabil sunt cultivate cu porumb, una din cerealele care s-au aclimatizat în această zonă.

În limitele permise de caracteristicile climatului, se mai cultivă plante pentru nutreț, cartofi și ovăz, suprafețele cultivate cu grâu, orz și legume fiind mai reduse.

Un număr mare de suprafețe agricole sunt impracticabile datorită eroziunii puternice a solului în aceste zone. Alte terenuri: partea dreaptă a râului Lăpuș și Valea Cărbuneasa sunt impracticabile datorită caracterelor de înmlăștinire a terenului din aceste zone.

Ultimele lucrări de îmbunătățire și combatere a eroziunii solurilor au fost făcute în anul 1991 și au constat în desecări în satul Ocoliș. Datorită reliefului și poziției geografice, comuna nu dispune de nici un sistem de irigații.

Se constată o insuficiență a gradului de mecanizare a agriculturii, care constituie un alt factor de frânare a creșterii producției și eficienței folosirii terenurilor agricole.

Creșterea animalelor

Creșterea animalelor este o ocupație de bază pentru locuitorii comunei Groși. Bovinele au cea mai mare răspândire, datorită extensiunii mari a pășunilor și fânețelor pe teritoriul comunei.

Porcinele sunt, de asemenea, în număr destul de mare: 1100 capete, datorită producției ridicate de porumb în această zonă.

Zona comunei Groși este prielnică și pentru creșterea ovinelor, deși acestea se află într-o creștere continuă.

Numărul păsărilor de curte sunt în comuna Groși într-o creștere continuă. La Groși se practică și apicultura, existând la nivelul anului 2020 un număr de aproximativ 480 familii de albine.

Producția este destinată consumului individual și comerțului în piețele orașului Baia Mare. Se dorește la Groși realizarea unei piețe volante, iar primul demers a fost și făcut, s-a depus proiectul spre finanțare.

Silvicultura

Datorita specificului condițiilor fizico-geografice existente, pădurile au următoarele funcții principale:

- producție masă lemnoasă;
- protecția terenurilor și a solurilor;
- protecție împotriva poluării.

1.2.3 Activități din domeniul public

În urma deplasărilor pe teren și din informațiile obținute de la primăria comunei s-au obținut următoarele date privind dotările din localitățile comunei:

În localitatea Groși funcționează următoarele unități publice care deservește întreaga comună, precum și unități publice care se regăsesc în localitățile comunei:

- Primăria;
- Cămin cultural;
- Biblioteca comunală + Biblionet;
- Dispensar medical;
- Dispensar sanitar-veterinar;
- Secția de Poliție Rurală nr. 1, Groși;
- Farmacie;
- Școală generală;
- Grădiniță;
- Școala cu clasele I-VIII;
- Magazin alimentar;
- Biserica Ortodoxă

În localitatea Satu Nou de Jos:

- Grădiniță;
- Magazin mixt;
- Biserica ortodoxă;
- Cabinet medical;

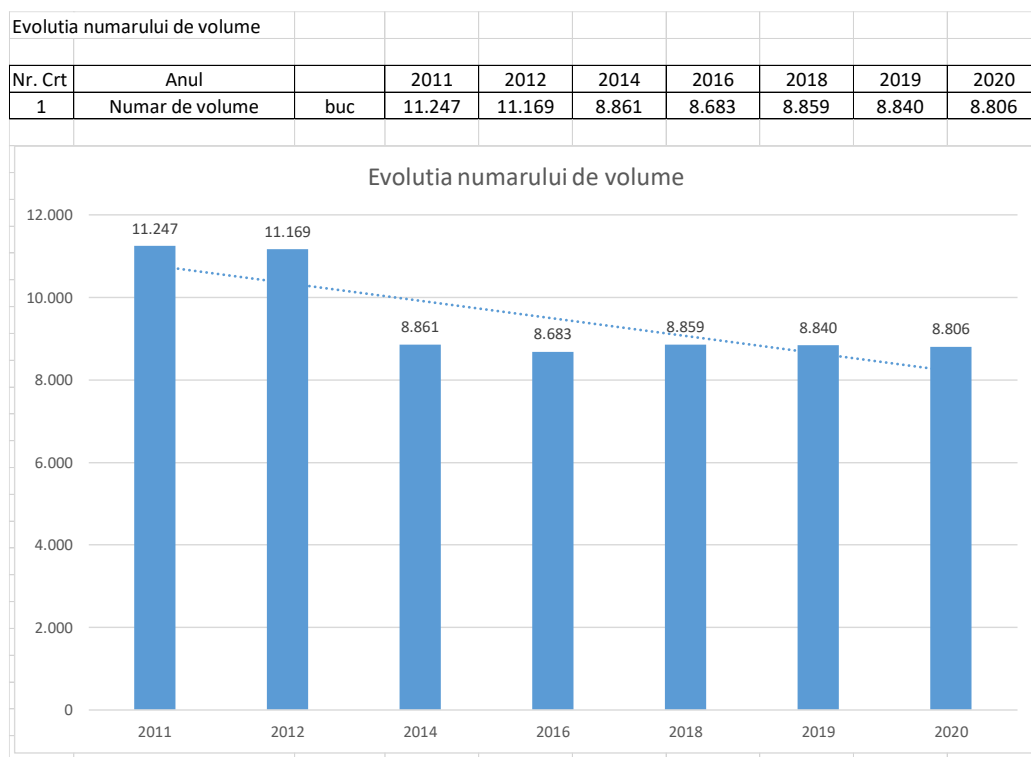
În localitatea Ocoliș:

- Grădiniță;

- Cămin cultural;
- Magazin mixt;
- Bufet;
- Sală de congregție
- Biserică ortodoxă.

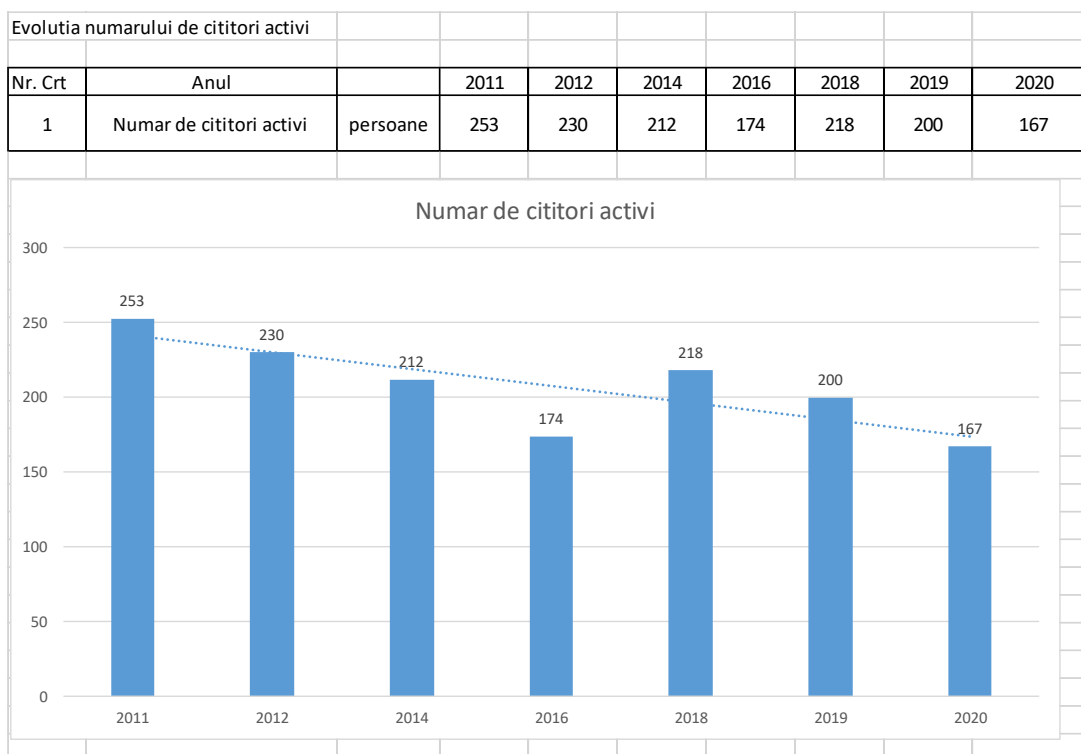
Ca și activitate în cadrul celor 2 biblioteci din Comuna Groși se constată o scădere a numărului de volume disponibile. Astfel mai jos este redată situația fondului de carte din perioada 2011-2020

Evoluția numărului de volume în perioada 2011-2020:

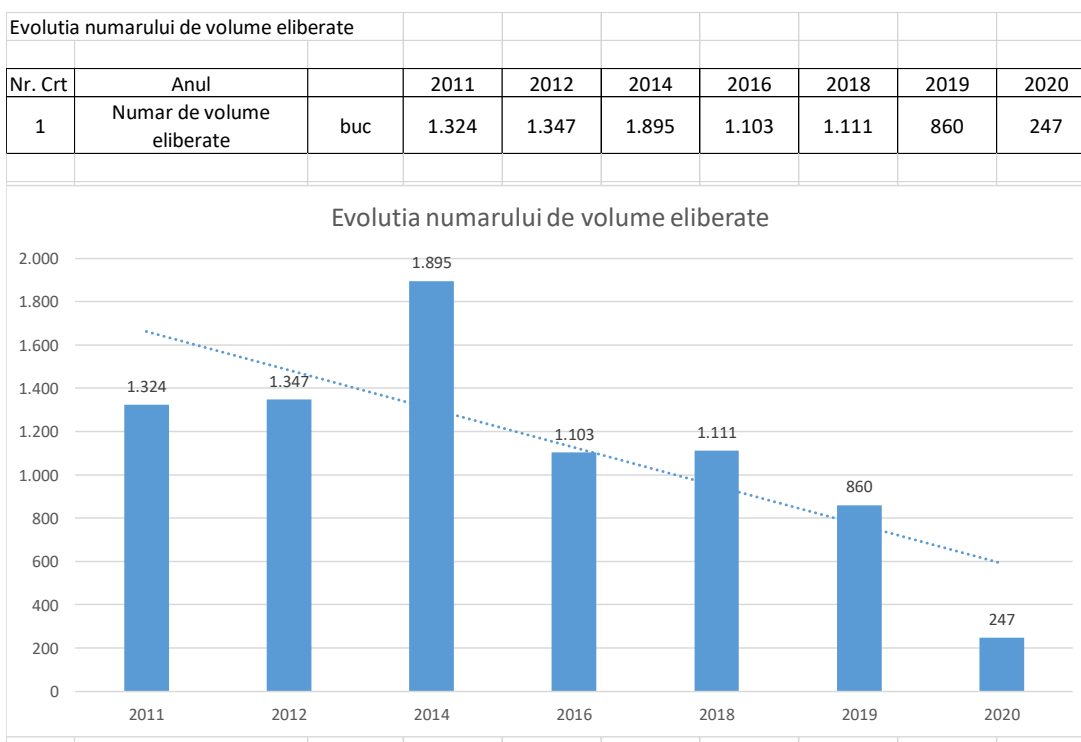
Graficul nr. 15- Evoluția numărului de volume existente la biblioteci

Evoluția numărului de cititori activi:

Graficul nr. 16- Evoluția numărului de cititori activi:

Evoluția numărului de volume eliberate în perioada 2011-2020:

Graficul nr. 17- Evoluția numărului de volum eliberate

O explicație pentru deteriorarea indicatorilor referitori la cărți și biblioteci/cititori este influența tot mai mare a formelor de informare on-line, în lumea contemporană punându-se tot mai mult accent pe on-line în detrimentul informării clasice prin citit pe suport de hârtie.

1.3 Turism

Fiind situată în imediata vecinătate a Municipiului Baia Mare situația turismului nu este una individualizată foarte proeminent.

Ca și formă de turism local se constată în ultimii ani, tot mai mult, apariția unor grupuri de cicliști ce vin periodic, în mod constant din Baia Mare, atrași de frumusețile naturale ale comunei.

Primăria are în plan amenajarea unor piste de bicicliști care să asigure parcurgerea unor trasee într-un cadru natural deosebit.

Singura formă de turism clasic care ar putea fi practică aici este cel de sfârșit de săptămână. Principalul obiectiv turistic deținut de comună este Mănăstirea Habra, care este situată la o distanță de 7 km de Baia Mare.

Piatra de temelie a acestei mănăstiri, smulsă care a fost distrusă imediat după Unirea din 1600, făcută de Mihai Viteazu, a fost sfințită în anul 1996, când a început construcția mănăstirii.

Construcția continuă și azi, proiectul fiind inspirat de arhitectura mănăstirilor din Țara Românească, pentru a sugera legătura spirituală dintre români peste timp și spațiu.

Reconstrucția mănăstirii atrage turiști mai mult sau mai puțin credincioși, care vor găsi aici un loc de meditație, de pregătire sufletească și de îmbogățire a cunoștințelor religioase și culturale.

Alte zone ce ar putea atrage turiști sunt zona râului Lăpuș, pentru pescuit, și zona Lacului Cătălina, în satul Ocoliș, pentru recreere.

1.4 Infrastructura

1.4.1 Infrastructura de transport

Infrastructura rutieră.

Comuna e amplasată între drumul județean DJ 182 B spre Săcălășeni și drumul național DN 18 B spre Târgu Lăpuș, ambele drumuri asfaltate fiind în stare bună din punct de vedere al stratului de uzură, însă marcajele și rigolele de scurgere ale apelor nu sunt întreținute. Restul drumurilor comunale necesită lucrări de consolidare prin pietruiri, regularizări de terase, precum și mărirea lățimii platformei de rulare. Pentru o mai bună legătură între Groși și Ocoliș s-a realizat modernizarea drumului comunal (DC 47) de pe Valea Mare, care scurtează considerabil distanța dintre cele două localități. De asemenea se ia în considerare, modernizarea drumului comunal DC 49, din DC 48, până la Mănăstirea Habra.

Căi ferate.

Comuna Groși nu are acces direct la calea ferată. Comuna fiind situată la o distanță relativ mică, 5 km de Baia Mare, se poate ajunge pe drumul național DN 18 B la Gara Baia Mare.

Căi aeriene.

Cel mai apropiat aeroport este Aeroportul Internațional situat în Tăuții Măgherauș, situat la 15 de km de comună, pe drumuri/șosele (sau la 12 km în linie dreaptă).

1.4.2 Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică se face din sistemul energetic național de la rețeaua de distribuție publică de medie tensiune de 20 KW care străbate localitatea de la vest la est prin două posturi de transformare amplasate adiacent drumului național DN 18B.

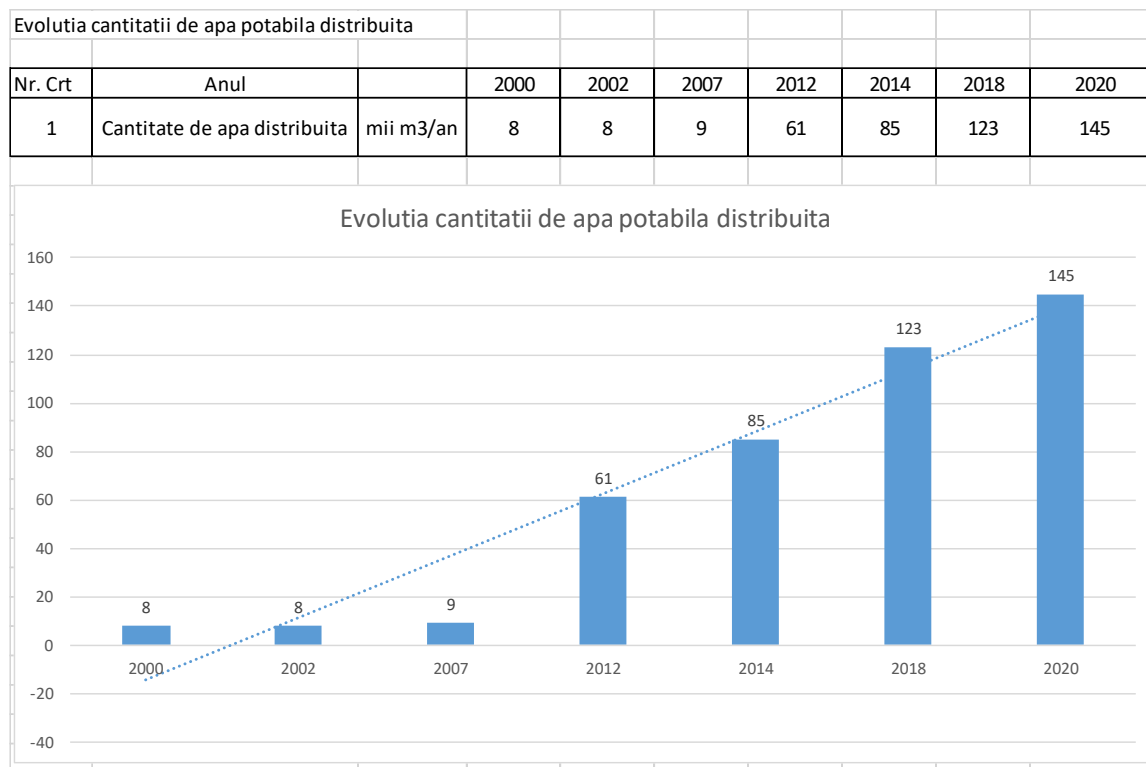
1.4.3 Sistemul de alimentare cu apă și rețeaua de canalizare

În prezent, este realizată alimentarea cu apă în toate cele 3 sate ale comunei, în proporție de 98%.

La finalul anului 2020 în Comuna Groși lungimea rețelei de distribuție a apei era de 49,71 km și exista un număr de 1421 de branșamente, toate contorizate.

În anul 2020 s-au făcut recepții pe 88 de noi branșamente de apă. Totodată erau 1406 utilizatori ai serviciilor de apa-canal din care: populație 1366 persoane, 5 instituții publice și 35 de agenți economici.

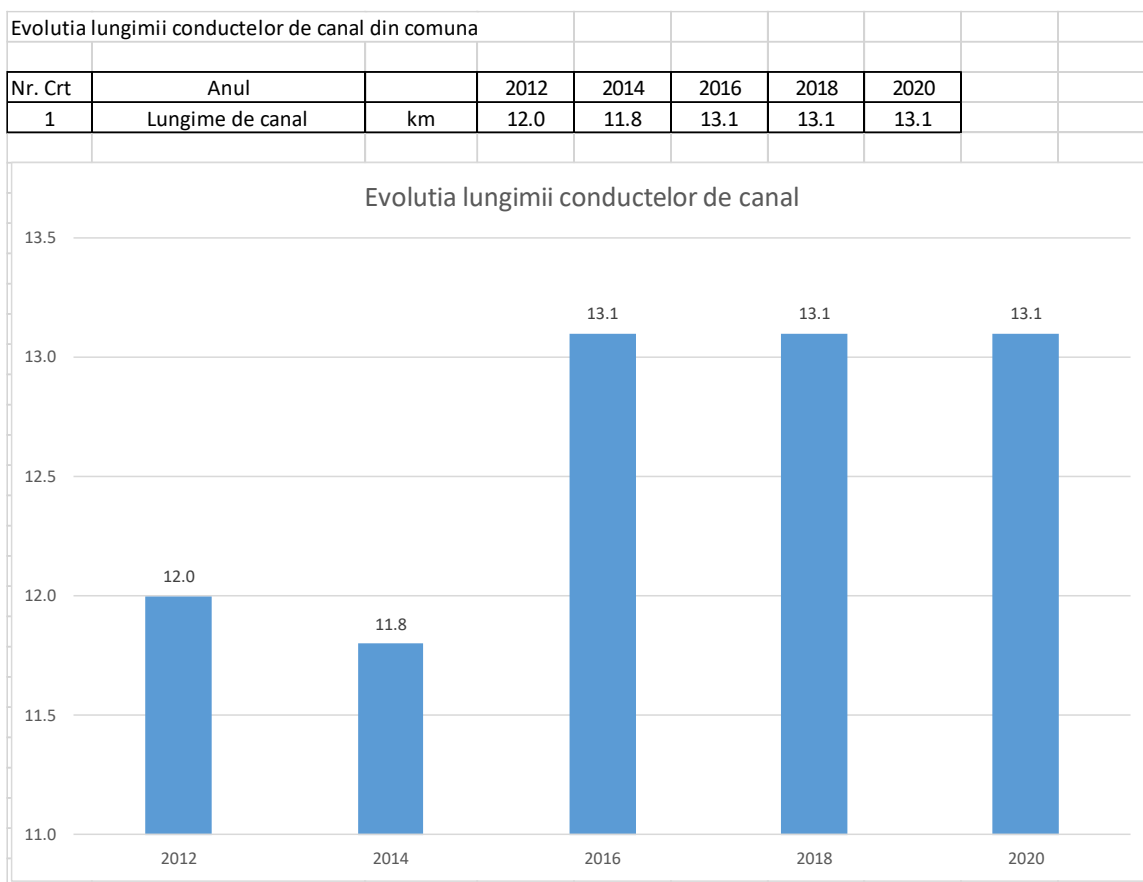
Evoluția cantității de apă potabilă distribuită în comună în perioada 2000-2019 este prezentată mai jos:

Canalizarea apei menajere este realizată în localitatea Ocoliș și în mare parte în localitatea Satu Nou de Jos.

Stația de epurare este localizată în localitatea Cătălina.

Evoluția în timp a lungimii conductelor de canal din comună este prezentată mai jos:

Graficul nr. 18- Evoluția lungimii conductelor de canalizare din comună

Numărul racordurilor la canal era de 241 la sfârșitul anului 2020.

1.4.4 Energia termică

În comuna Groși nu există un sistem de încălzire centrală. Energia termică pentru încălzire și obținerea apei calde menajere se obține în sistem individual, prin folosirea de combustibil solid sau gazos, în principal lemn sau gaze naturale, locuințele dispunând de sobe și microcentrale termice.

1.4.5 Alimentarea cu gaze naturale

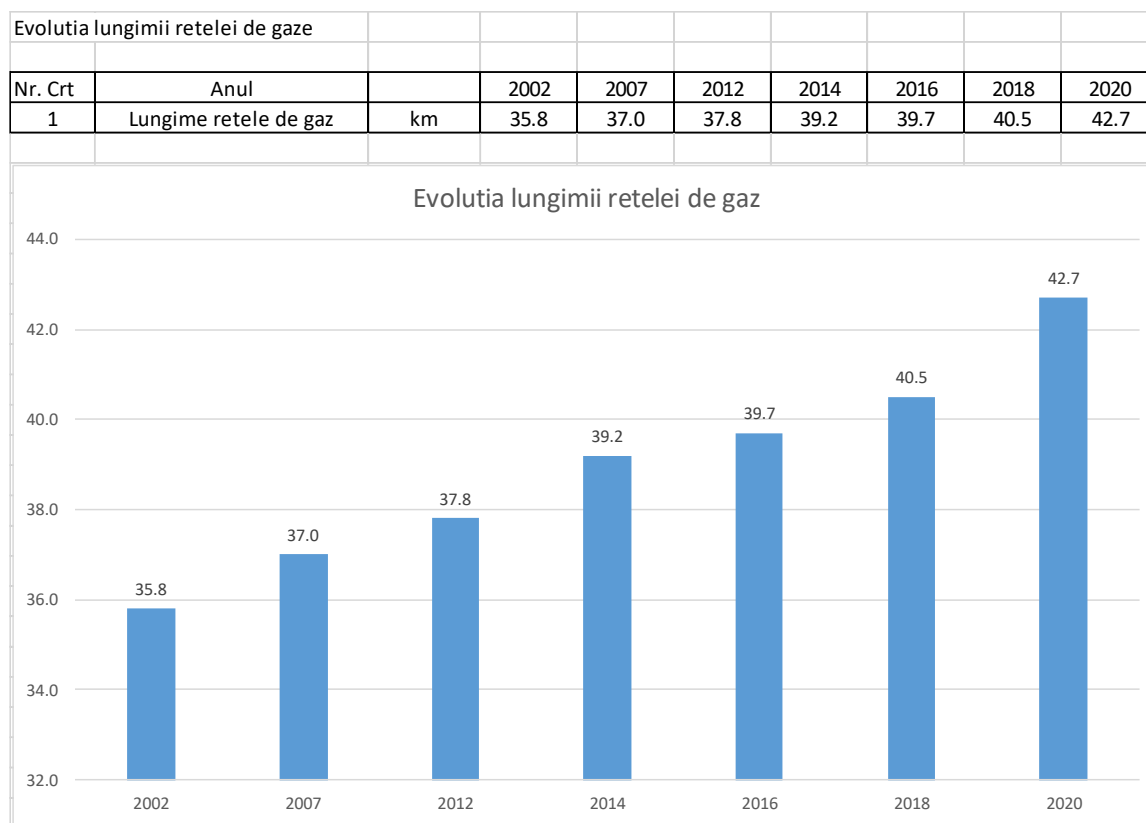
Alimentarea cu gaze naturale s-a făcut după proiectul 231/1998 și cuprinde două stații de reglare și măsurare, o stație de distribuție a gazelor naturale pentru localitățile Groși și Ocoliș și o altă stație de distribuție pentru Satu Nou de Jos. Sistemul de

alimentare cu gaze naturale a crescut de la an la an, în prezent el acoperind cea mai mare parte din comună.

Localitățile Groși și Ocoliș au un debit total instalat de 612 mc/h, din care: consum casnic, încălzire 300 mc/h; preparare hrană 300 mc/h; social-edilitar 112 mc/h. În Satu Nou de Jos, debitul instalat este de 220 mc/h, din care: consum casnic, încălzire 105 mc/h; preparare hrană 105 mc/h; social-edilitar 10 mc/h.

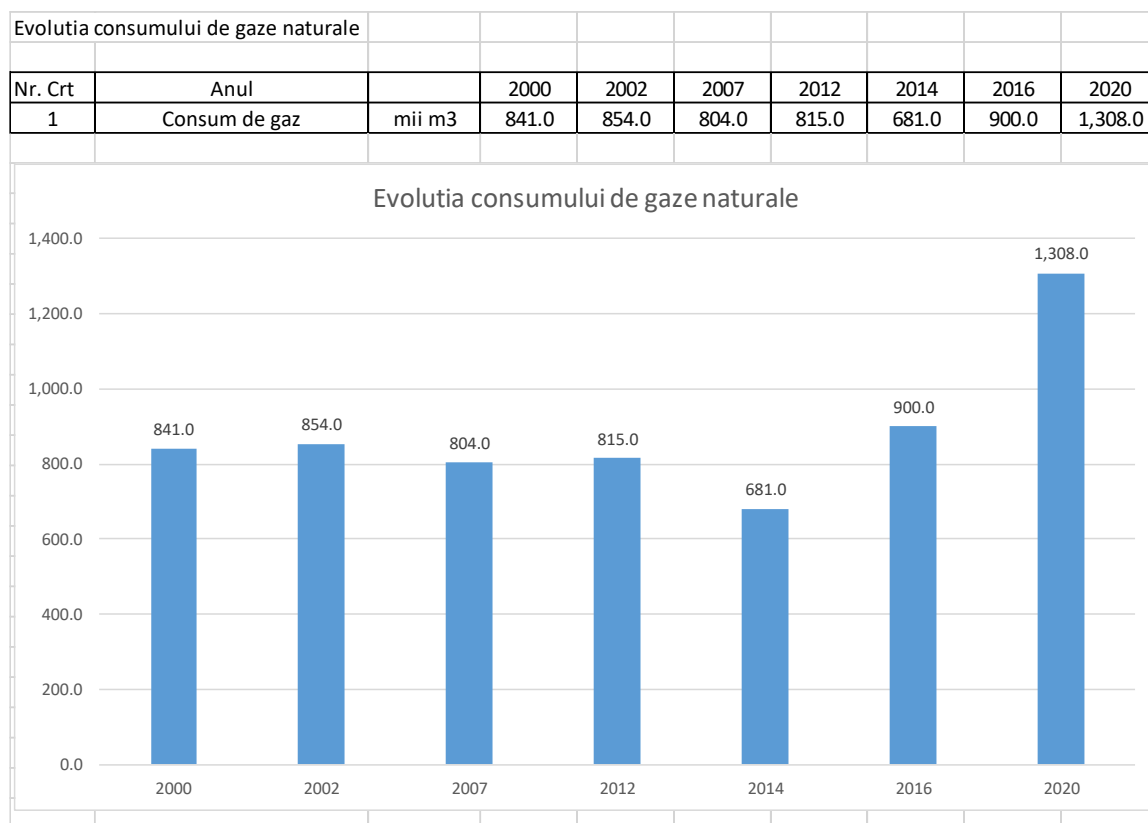
Lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor este în prezent (2021) de 42,7 km, înregistrând o creștere accentuată din anul 1995, când lungimea conductelor era de 12,1 km, iar în anul 2002 era de 35,8km.

Lungimea rețelei de gaze naturale a crescut constant în ultimii 20 de ani astfel că s-a ajuns de la 35km la aproape 43km în anul 2019 după cum se poate observa și din tabelul și graficul de mai jos:

Graficul nr. 19- Evoluția lungimii rețelei de gaze naturale

Totodată consumul de gaze naturale a crescut progresiv în intervalul 2000-2020 după cum se poate observa din tabelul și graficul următor:

Graficul nr. 20- Evoluția consumului de gaze naturale în comuna Groși și localitățile aparținătoare

1.4.6 Gestionarea deșeurilor

În Comuna Groși, serviciu de colectare a deșeurilor este realizat de către firma S.C. DRUSAL S.A., utilizând un program săptămânal de ridicare a deșeurilor. În fiecare miercuri se colectează o fracție diferită, astfel existând trei tipuri de fracții: plastic-metal, hârtie-carton și menajer.

Pe teritoriul administrativ al comunei Groși există platforma de compostare și depozitare a deșeurilor menajere și industriale din municipiul Baia Mare, platforma de care beneficiază și localitățile comunei Groși: Satu Nou de Jos, Groși și Ocoliș.

Salubritatea și ecologizarea acestei platforme este o problemă prioritară atât pentru municipiul Baia Mare cât și pentru comuna Groși.

1.4.7 Tehnologia informației și comunicații

Sectorul de telecomunicații, parte importantă a infrastructurii unei țări, a avut o dezvoltare majoră în ultimii ani. Direcția principală urmărită a constat în alinierea la noile tehnologii utilizate în țările dezvoltate.

Localitatea Groși este conectată la unitățile de distribuție ale furnizorilor Romtelecom și RDS.

1.5 Piața muncii

1.5.1 Analiza pieței muncii

Unul dintre obiectivele dezvoltării comunitare durabile îl reprezintă “dezvoltarea socială”. Într-o succintă caracterizare/definire, dezvoltarea socială este, de fapt, un proces de schimbare socială planificată, destinată să promoveze bunăstarea locuitorilor comunității.

Această schimbare, în mod obligatoriu, trebuie să fie pozitivă și este determinată de transformări economice și sociale complexe.

Resursa de bază a dezvoltării sociale o reprezintă capitalul social, nivelul de dezvoltare a acestuia, ca atribut al relațiilor dintre actorii sociali (individuali și colectivi) și sistemul de norme care guvernează aceste relații, având ca nucleu dur reciprocitatea și încrederea.

Toate nevoile identificate la nivelul comunei Groși, transpuse în proiecte, vizează implicit și creșterea acestui capital social, dezvoltarea socială, care generează, la rândul ei, dezvoltare locală.

Dezvoltarea socială, creșterea capitalului social, sunt la rândul lor influențate, determinate de capitalul uman și, în cadrul acestuia, de forța de muncă aptă pentru un proces productiv de bunuri și servicii.

Forța de muncă reprezintă componenta cea mai importantă a unei piețe a muncii, ea reprezintă nucleul analizei pieței muncii la nivelul unei comunități, a unei zone, a unei regiuni, țări, etc.

Forța de muncă nu este altceva decât bunul tranzacționat pe piața muncii sau a forței de muncă.

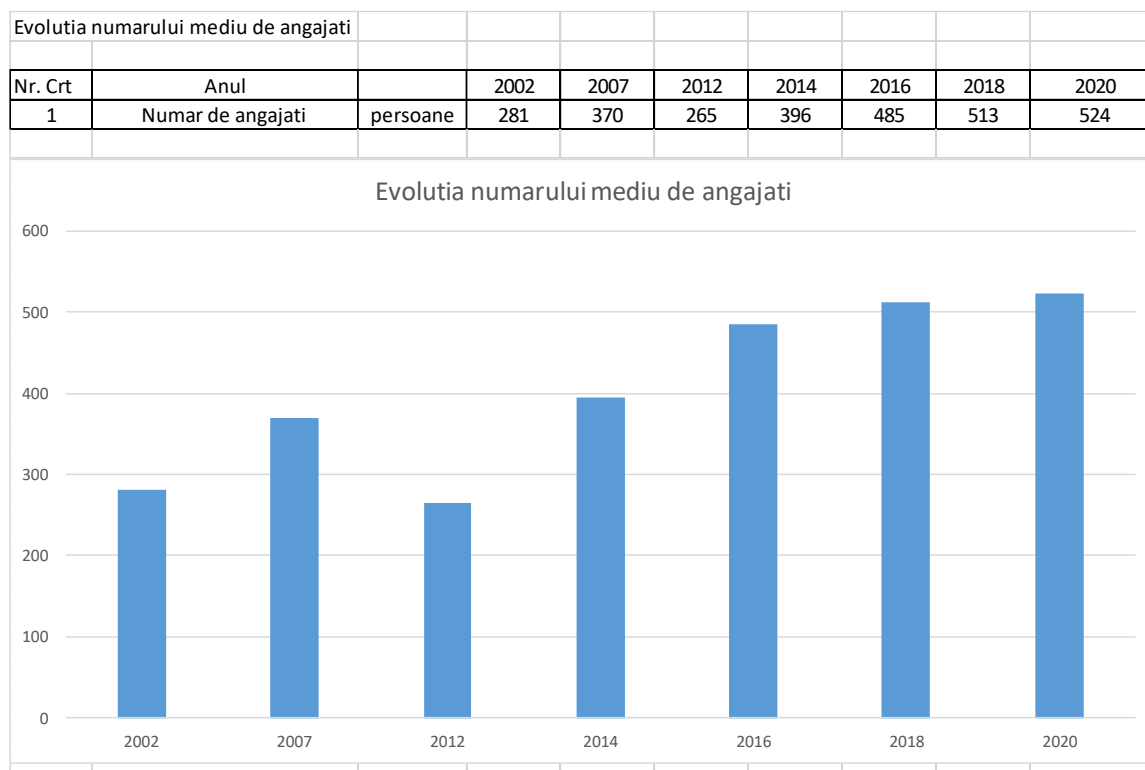
Piața muncii este cadrul economico-social în care se reglează cererea și oferta de forță de muncă.

Orice analiză referitoare la piața muncii are ca element central forța de muncă, și tranzacționarea acesteia, ca urmare a unui proces de ofertă și cerere de forță de muncă.

Oferta de forță de muncă se referă la resursele de muncă existente în economie, reprezentând categoria indivizilor care își manifestă interesul de a participa la procesul productiv. În cadrul resurselor de muncă se disting mai multe segmente:

Populația activă – persoane apte de muncă, situate într-un anumit cadru de vârstă, care pot furniza forța de muncă necesară procesului productiv.

Fenomenele muncii sau ale pieței muncii, cele legate de forța de muncă sunt inevitabil influențate de mai mulți factori.

Graficul nr. 10- Evoluția numărului mediu de angajați în perioada 2002-2020

Având în vedere că există o influență defavorabilă comunei în ceea ce înseamnă impactul locurilor de muncă ce apar și există în imediata vecinătate (Mun. Baia Mare) și totodată migrația în străinătate și scăderea populației precum și îmbătrânirea acesteia, în ciuda

acestor factori existenți defavorabili, constatăm o creștere cu 86,5% a locurilor de muncă din comună în perioada analizată 2002-2020.

1.5.2 Specific. Indicatori. Situația la nivelul comunei Groși

Așa cum s-a precizat mai sus, piața muncii sau a forței de muncă, este cadrul economico-social în care se reglează cererea și oferta de forță de muncă.

Cum oferta este direct proporțională iar cererea invers proporțională cu prețul forței de muncă, există, prin urmare, un nivel al salariului la intersecția celor două traiectorii, la care cererea și oferta sunt egale.

Când cererea și oferta tind spre un nivel de echilibru, vorbim despre o piață a muncii echilibrată.

Când această corespondență nu se realizează, vorbim despre o piață a muncii dezechilibrată.

Din perspectiva cererii, piața muncii este una derivată, fiind determinată de caracteristicile procesului productiv.

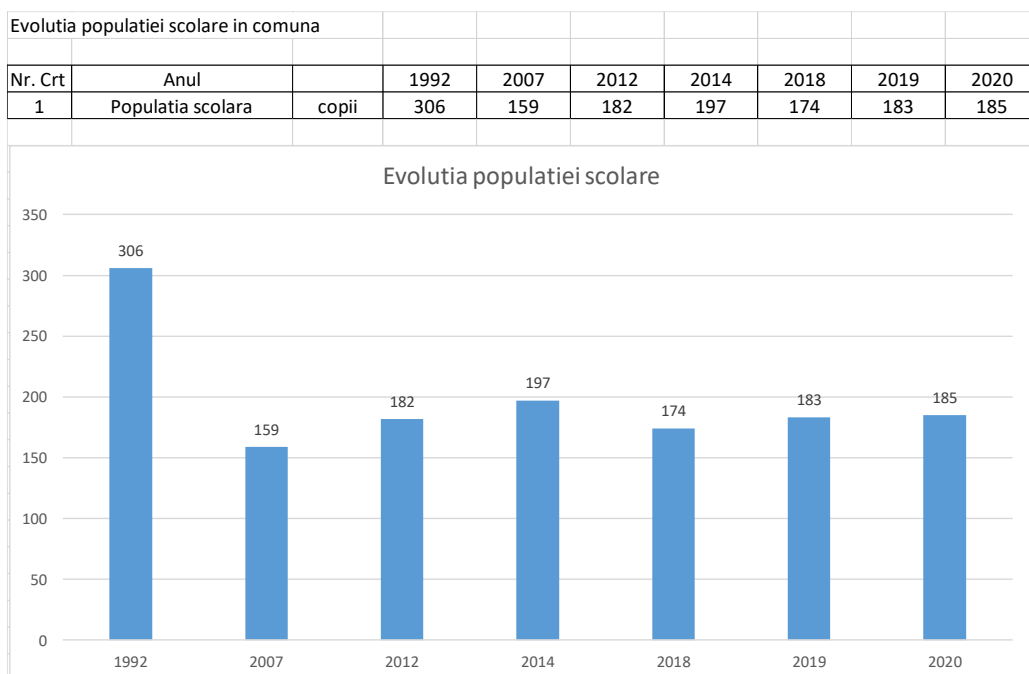
Din perspectiva ofertei, piața muncii este una principală, având propria sa determinare.

Prin urmare, una din caracteristicile sale este multidimensionalitatea, aici interferând factori economici, sociali, culturali, demografici, educaționali, etc.

O altă caracteristică este aceea de a fi cea mai imperfectă piață, ea fiind restricționată de o varietate de condiționări extraeconomice:

- naturale (structură etnică, vârstă, sex);
- sociale (condiționări dobândite).

Evoluția populației școlare în comuna Groși este reprezentată mai jos:

Graficul nr. 20- Evoluția populației școlare în timp

Un al treilea atribut este acela de a fi o piață organizată și reglementată, dat fiind bunul, cu totul special, tranzacționat – forța de muncă.

Având în vedere acest aspect, instituția care intervine privind această reglementare și organizare, este statul.

Un al patrulea atribut este acela de a fi o piață negociată, având în vedere că tranzacționarea forței de muncă se face totuși în baza unui proces de negociere.

Nu în ultimul rând, piața muncii este o piață segmentată:

- profesional ocupațională;
- educațională;
- mediu;
- vârstă;
- forma de proprietate a agenților economici;
- ramuri de activitate, etc.

Indicatori ai pieței muncii

Indicatorii care se folosesc în analiza pieței muncii sunt indicatori care caracterizează forța de muncă, sub diferitele sale aspecte.

Prin urmare putem vorbi de trei grupe de indicatori:

- 1) indicatori de nivel – reflectă aspectele cantitative legate de forța de muncă, aceștia fiind:
 - indicatori ai resurselor (populație totală, populație activă, populație aptă de muncă, etc);
 - indicatori ai ocupării și șomajului (populație ocupată, populație șomeră, populație neocupată, etc);
 - indicatori ai salarizării, ai condițiilor de muncă și cei care caracterizează relațiile.
- 2) indicatori de structură – sunt indicatorii care relevă:
 - grupele de vârstă;
 - sexul;
 - calificări profesionale;
 - nivel de educație;
 - mărimea agenților economici;
 - forma lor de proprietate;
 - durata șomajului.
- 3) indicatori derivați – sunt indicatorii care combină diferitele criterii și caracteristici ale pieței forței de muncă.

1.6 Servicii publice

1.6.1 Sistemul educațional

În prezent, în comuna Groși funcționează 3 unități de învățământ, din care două grădinițe de copii și o școală. Doar în centrul de comună Groși se păstrează învățământul gimnazial, iar Satu Nou de Jos există o grădiniță cu program prelungit.

Fotografie: Școala cu clasele 1-4 și Grădinița „Gheorghe Lupan,, din Groși

Fotografie: Școala cu clasele 5-8 „Gheorghe Lupan,, din Groși

Numărul de elevi la nivelul comunei se află în continuă scădere, datorită sporului natural foarte redus și opțiunii elevilor de a studia la școlile din municipiul Baia Mare, aflat la o distanță ce permite deplasarea zilnică a elevilor.

Școala din Groși funcționează în două corpuri, grădinița din localitate funcționează de asemenea în corpul B al școlii, iar grădinița din Satu Nou de Jos are o clădire separată de funcționare.

Foto: Școala din Satu Nou de Jos

În anul școlar 2021-2022 situația din învățământ este următoarea:

Număr de elevi/preșcolari = 218 copii

Număr de clase/grupe = 13

Număr de angajați = 30 persoane

Numărul clădirilor de învățământ = 3

Evoluția populației școlare este dată în timp în tabelul următor:

Nivel	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Preșcolar	40	40	66	89	106
Primar	71	67	49	53	54
Gimnazial	71	65	67	55	58
Total	182	172	182	197	218

Tabelul: Evoluția populației școlare în Comuna Groși

Evoluția situației pe învățământ simultan:

Anul școlar	Număr total de elevi	Nr. Total de clase+grupe	Nr. Clase+grupe la simultan
2017-2018	182	12	2
2018-2019	172	12	3
2019-2020	182	12	2 grupe
2020-2021	197	12	2 grupe
2021-2022	218	12	1 grupa

Tabelul: Evoluția numărului total de elevi/grupe/clase

Evoluția încadrării cu personal/situația privind numărul de norme:

Anul	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Total norme	21,89	22,45	24,27	24,27	26,27
Didactic	15,89	16,95	17,77	17,77	19,77
Auxiliar	2	2	2	2	2
Nedidactic	4	3,5	4,5	4,5	4,5

Tabelul: Evoluția numărului de norme

Situația structurii și a bazei materiale a unităților de învățământ din comuna Groși:

Denumirea spațiului de învățământ	Groși-PJ Corp B:I-III+Grăd.	Groși-PJ Corp A: IV-VIII Gimnaziu	Ocoliș Grăd. Neutilizat	Satu Nou Grăd.
Săli de clasă+grupă	5	5	1	4
Cabinete	X	X	X	X
Laboratoare	X	X	X	X
Cancelarie	1	1	X	1
Secretariat	X	1	X	X
Direcțiune	X	1	X	X
Sală de lectură	X	X	X	X
Sală de recreere	2	X	X	X
Dormitoare	X	X	X	2
Sală de mese	X	X	X	X
Biblioteca	X	1	X	X
Grup sanitar interior	4	5	1	3
Puncte termice	1	1	X	1
Arhiva	X	1	X	X

Tabel: Structura bazei materiale pe unități de învățământ

De asemenea trebuie menționat că există un microbus școlar care transportă un total de 73 de elevi zilnic, printr-un număr de 9 transporturi dus-întors și care parcurge zilnic 150 km. Elevii sunt transportați în și din: Ocoliș, Satu Nou de Jos, Groși și Baia Mare.

1.6.2 Sistemul sanitar

În comună există instituții de ocrotire a sănătății, un cabinet medical în localitatea Groși și un cabinet medical în Satu Nou de Jos.

Foto: Dispensarul uman din Groși

Foto: Dispensarul uman din Satu Nou de Jos

1.6.3 Mediul cultural – spiritual

Biserica joacă un rol primordial în viața locuitorilor comunei. În fiecare localitate a comunei există câte o biserică, azi fiind ortodoxe toate trei. Biserica din Groși a urmat o istorie mai greu încercată, ca și localitatea.

Biserica de azi, ca și satul, este așezată pe locul unei păduri mari de stejar, deasupra “Piecior”-ului, locul de aprovizionare a tăietorilor de lemne, unde s-au făcut primele colibe și așezări, între stejarii groși, de unde și numele satului, care a luat ființă în decursul secolului al XII-lea.

În secolul al XVI-lea se construiește prima biserică din lemn, luând astfel ființă parohia Groși. Prima biserică, din lemn gros de stejar, a fost făcută în cimitirul bătrân, “clejia”, unde se află și azi piatra pe care a fost zidit altarul.

A doua biserică, tot din lemn, cumpărată din satul Ardusat și construită în același cimitir arde din temelie în urma unui incendiu. A trei biserică, cea de azi, este zidită din piatra adunată de credincioși din hotarul satului, iar construcția a fost încheiată în anul 1879 de către creștinii din Groși.

Clopotale s-au adus de la biserici vechi: unul, mai mare adus în 1889 a rămas până azi. Altele două, mai mici, au fost folosite, spre durerea credincioșilor ca și material pentru gloanțe.

Ultima restaurare a bisericii a avut loc între anii 1987-1990. Multe din obiectele de cult din interiorul bisericii au fost donate de credincioși. În 1948, credincioșii revin la credința ortodoxă în urma prigonirii bisericii greco-catolice.

Un element aparte în viața religioasă a comunei este reprezentat de prezența Mănăstirii Habra pe teritoriul acesteia.

Fotografie: Cadrul natural cu Mănăstirea Habra

Aceasta a dispărut în urmă cu 400 de ani, după moartea lui Mihai Viteazul, pentru că episcopul Efrem l-a sprijinit în demersul de unire din 1600. Cererile repetate ale credincioșilor de a li se restitui pământul mănăstirii spre a o reclădi au rămas fără răspuns.

Mănăstirea a fost reînființată oficial, ca mănăstire de maici, în 1996, cu hramul “Învierea Domnului”, întrucât locuitorii susțin că auzeau, înainte de construcția mănăstirii, clopotele vestind învierea, când mănăstirea era încă sub pământ.

Mănăstirea va adăposti o bibliotecă și un mic muzeu în cinstea lui Mihai Viteazul.

1.6.4 Administrație. Ordine publică

În administrația locală sunt angajate 18 persoane: primar, viceprimar, secretar general, inspector superior contabil, consilier primar, consilier princial agricol, inspector superior arhitect-șef, inspector superior -executor fiscal, inspector superior taxe și impozite, referent asistent informatician, consilier achiziții publice, inspector stare civilă, inspector agricol, bibliotecar, guard, muncitor calificat și 2 muncitori necalificați.

În comună există de asemenea trei oficii poștale, unul în fiecare localitate care asigură o repartizare rapidă către destinatari.

Instituțiile culturale sunt determinate de prezența căminelor culturale și a bibliotecilor.

La nivelul comunei Groși, ordinea și siguranța publică sunt asigurate de personalul Inspectoratului de Poliție al Județului Maramureș, Secția de Poliție nr. 1, Groși. Agenții de poliție au competențe pentru soluționarea tuturor tipurilor de situații care pot să apară în viața comunității. Dotările de care dispun lucrătorii Secției de Poliție Groși se încadrează în dotările standard de echipament ale Poliției Române, existând și autoturisme marca Dacia Logan, echipate pentru patrulare și intervenție.

CAPITOLUL II

CORELAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI GROȘI CU CADRUL STRATEGIC NAȚIONAL, EUROPEAN, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN

Fiind țară membră a Uniunii Europene, de la 1 ianuarie 2007, România și-a corelat, din ce în ce mai strâns, politica națională de dezvoltare la politicile, obiectivele, principiile și reglementările comunitare în domeniu, în vederea asigurării unei dezvoltări socio-economice de tip „european” și reducerea cât mai rapidă a disparităților semnificative față de țările Uniunii Europene.

Prioritățile de dezvoltare la nivel național, regional și județean sunt identificate în urma analizei cadrului strategic corespunzător fiecărui nivel. Această analiză își propune, de asemenea, să identifice influența pe care strategiile respective o au asupra comunei Groși precum și importanța comunei Groși, reflectată în procesul de elaborare a planurilor de dezvoltare.

Cadrul strategic identifică prioritățile stabilite pentru perioada prezentă de programare strategică, precum și pentru perioada 2021-2027.

2.1 Cadrul strategic la nivel național și european

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) alături de Planul Național de Dezvoltare (PND) sunt instrumente adecvate și fundamentale prin care România va încerca să înlăture efectele negative ale crizei generate de COVID 19 precum și să recupereze cât mai rapid disparitățile de dezvoltare socio-economică față de Uniunea Europeană. PNRR aprobat de Bruxelles în anul 2021 cuprinde mai multe capitole esențiale dezvoltării precum și măsuri suport care vor genera trecerea spre o administrație modernă și modernizată, spre reducerea emisiilor de carbon, spre eficiență energetică, spre o utilizare mai judicioasă a resurselor în ansamblul lor. De asemenea PNRR mai vizează și reforma fiscală și a sistemului de pensii, suportul pentru sectorul privat,

cercetare, dezvoltare și inovare, suport pentru turism și cultura, sănătate, bună guvernanță, educație.

Pentru toate acestea prin PNRR sunt stabilite criterii, ținte, indicatori și jaloane de urmat pentru monitorizare și implementare.

Monitorizarea și punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al României se desfășoară în conformitate cu următoarele dispoziții:

- la nivel central, coordonarea este asigurată de Comitetul interministerial pentru coordonarea planului, responsabil cu examinarea progreselor înregistrate în implementarea planului, în strânsă cooperare cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE). MIPE a fost desemnat coordonator național pentru elaborarea, negocierea și aprobarea planului, asistat de Ministerul Finanțelor (pentru sarcini legate de semnarea acordului de împrumut și a acordului de finanțare), cu instituirea unei structuri specializate.

- de asemenea, MIPE este responsabil cu controlul și monitorizarea planului, inclusiv cu monitorizarea atingerii jaloanelor și a țăintelor, precum și cu asigurarea prevenirii, detectării și corectării neregulilor grave. În fine, același minister este responsabil și cu întocmirea și semnarea cererilor de plată și a declarațiilor de gestiune.

- Implementarea planului va fi asigurată de ministerele de resort și de structurile subordonate ale acestora, prin încheierea de acorduri de finanțare cu MIPE.

PND este un concept specific politicii europene de coeziune economică și socială și reprezintă documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, elaborat într-un larg parteneriat, care va orienta și stimula dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene.

PND reprezintă un instrument de prioritizare a investițiilor publice pentru dezvoltare. Rațiunea elaborării PND este aceea de a stabili direcțiile de alocare a fondurilor publice pentru investiții cu impact semnificativ asupra dezvoltării economice și sociale, din surse interne (buget de stat, bugete locale etc.) sau externe (fondurile structurale și de coeziune, fonduri UE pentru dezvoltare rurală și pescuit, credite externe etc.), în scopul diminuării decalajelor de dezvoltare față de Uniunea Europeană și disparităților interne.

În ceea ce privește Strategia PND, Obiectivul Global al PND 2021-2027 este „Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și Statele Membre ale Uniunii Europene”.

Obiectivul global se sprijină pe trei obiective specifice:

- creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești;
- dezvoltarea la standarde europene a infrastructurii de bază;
- perfecționarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman autohton.

În vederea atingerii obiectivului global și a obiectivelor specifice și pornind de la aspectele identificate în etapa de analiză socio-economică, au fost formulate șase priorități naționale de dezvoltare pentru perioada 2021-2027:

- creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere;
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- protejarea și îmbunătățirea calității mediului;
- dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative;
- dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

Acest set de priorități asigură continuitatea față de prioritățile stabilite în PND 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 și 2021-2027 și a fost agreat de Comisia Europeană. Mai mult decât atât, în cadrul negocierilor la Capitolul „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”, autoritățile române și Comisia Europeană au stabilit Programele Operaționale prin intermediul cărora se gestionează Fondurile Structurale și de Coeziune pe baza domeniilor acoperite de prioritățile sus formulate pentru intervalul 2021-2027.

2.2. Cadrul strategic la nivel regional

Regiunea de Nord-Vest (Transilvania de Nord) a fost creată în baza Legii nr. 151/1998 (modificată prin Legea nr. 315/2004) prin asocierea voluntară a administrațiilor publice locale, dar nefiind momentan o unitate administrativ-teritorială și neavând personalitate juridică.

Regiunea de Nord-Vest (Transilvania de Nord) este una dintre cele 8 regiuni de dezvoltare din România și include 6 județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare și Sălaj. Suprafața regiunii este de 34.159 km², reprezentând 14,32% din suprafața țării, cu o populație totală de 2.744.914 locuitori. Regiunea cuprinde 421 unități administrativ-teritoriale: 6 județe, 42 de orașe din care 15 municipii, 398 comune și 1.823 de sate. Regiunea dispune de o poziție geografică strategică, având granițe cu Ungaria și Ucraina cât și cu regiunile de dezvoltare Centru, Vest și Nord-Est din România.

Regiunea este una dintre cele mai pitorești din România, începând de la Munții Apuseni care au un farmec aparte până la patrimoniul cultural-popular deosebit din zonele etnografice unice în această parte a Europei.

Transilvania de Nord este o regiune cosmopolită, unde alături de români trăiesc peste jumătate (52,8 %) din numărul total al locuitorilor de etnie maghiară din România, ceea ce a dus la crearea unei identități culturale unice.

Regiunea Nord-Vest avea în 2017 un PIB/locuitor de 8.622 Euro, apropiat de media națională, dar încă departe de media Uniunii Europene. Contribuția sectoarelor economice la formarea PIB-ului regional indică o pondere de 16 % pentru agricultură, 37 % pentru sectorul secundar și 47 % pentru cel terțiar, din punct de vedere evolutiv înregistrându-se creșterea serviciilor și reducerea activităților în agricultură. Creșteri semnificative s-au înregistrat în sectorul de construcții civile și industriale, locuințe și centre comerciale. Se constată o serie de diferențe între județe: unele mai industrializate, altele bazate pe activitățile primare, în special agricultură și zootehnie.

Infrastructura de transport

Regiunea este străbătută de 7 drumuri europene (cele mai importante fiind E60 - dinspre Ungaria, face legătura cu Oradea – Cluj – Brașov și capitala țării – București; E576 Cluj-Napoca – Dej, E81 - dinspre Satu Mare – Zalău – Cluj-Napoca – Brașov – București, E79 – Oradea – Deva, E671 – Oradea – Arad – Timișoara, E58 - Cluj-Napoca – Dej – Bistrița – Baia Mare – Vatra Dornei).

Sunt de menționat proiectele de infrastructură aflate în curs de dezvoltare, printre care cel mai important este autostrada Transilvania (Brașov – Borș) care va face legătura cu Ungaria.

Din rețeaua totală de drumuri din Regiune 3.222 km sunt modernizați (adică 27,2% din total). Pe traseele importante (drumuri europene) s-au efectuat sau sunt pe cale de finalizare lucrări de reabilitare.

În Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) există un număr de 4 aeroporturi: Cluj-Napoca, Oradea, Baia Mare și Satu Mare, iar traficul pe aeroportul din Cluj-Napoca a crescut constant în ultimii cinci ani, situând acest aeroport pe locul trei la nivel național.

Rețeaua feroviară număra în 2020 1.653 de km, din care 166 km sunt linii electrificate, iar 255 km sunt linii duble.

Poli regionali de dezvoltare economică

Cele mai importante orașe din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) sunt: Cluj-Napoca, Oradea, Baia Mare, Satu Mare, Zalău și Bistrița - acestea fiind atât poli regionali de dezvoltare economică, cât și orașe cu un patrimoniu cultural și istoric deosebit și foarte individualizat. La nivelul regiunii există sau sunt propuse ca și proiecte 2 zone metropolitane, ele fiind în fază avansată, respectiv zona metropolitană Cluj-Napoca și zona metropolitană Oradea, aceste orașe fiind și importanți poli de dezvoltare regională.

În urma analizei opțiunilor strategice de dezvoltare, Regiunea a optat pentru un model de dezvoltare policentrică (o politică de dezvoltare susținută de o rețea de localități care au rol de poli de dezvoltare), cu accent pe creștere economică prin specializarea funcțională a teritoriului. În ceea ce privește dezvoltarea policentrică a apărut necesitatea consolidării potențialului de antrenare al municipiilor reședințe de județ (Baia Mare, Bistrița, Cluj, Oradea, Satu Mare, Zalău), precum și necesitatea consolidării și/sau creșterii potențialului de antrenare a unui minim de alte nouă orașe, care la sfârșitul perioadei de programare (2021-2027) să fie clasificate pe un rang superior celui actual.

Dezvoltarea policentrică presupune:

- opțiune referitoare la rețeaua de centre de influență care să fie susținute pentru a-și consolida sau a prelua rolul de poli de dezvoltare;
- îndreptarea prioritară a resurselor pentru consolidarea rolului de poli de dezvoltare, în primul rând în acele activități menite să asigure servicii populației sau economiilor locale din zonele lor de influență;

- îndreptarea prioritară a resurselor de dezvoltare rurală către acele intervenții care favorizează dezvoltarea legăturii rural-urban, astfel încât cele două spații să se susțină reciproc în procesul de dezvoltare.

În vederea identificării rețelei potențialilor poli de dezvoltare precum și a zonelor de influență (nu e cazul aglomerărilor urbane mari), la nivelul Regiunii Nord-Vest (Transilvania de Nord) a fost elaborată o metodă de zonare a teritoriului Regiunii în unități teritoriale de planificare (UTP).

UTP-urile corespund unor zone având anumite caracteristici comune precum și o funcționalitate unitară și sunt compuse din mai multe unități administrativ-teritoriale (comune și orașe) fără ca limitele lor să țină cont neapărat de granițele județene. În cadrul fiecărui UTP s-a identificat cel puțin un potențial pol de dezvoltare – un centru urban a cărui evoluție economică poate antrena creșterea sau declinul întregii zone.

Intervențiile vor fi direcționate cu precădere către acești potențiali poli de dezvoltare pornind de la premisa că aceștia induc efecte de antrenare la nivelul întregului UTP (sau uneori chiar pe o arie mai largă).

Acești poli au putut fi ierarhizați în funcție de capacitatea lor de antrenare, fapt surprins prin noțiunea de rang al polului de dezvoltare identificat în Planul de Amenajare a Regiunii Nord-Vest.

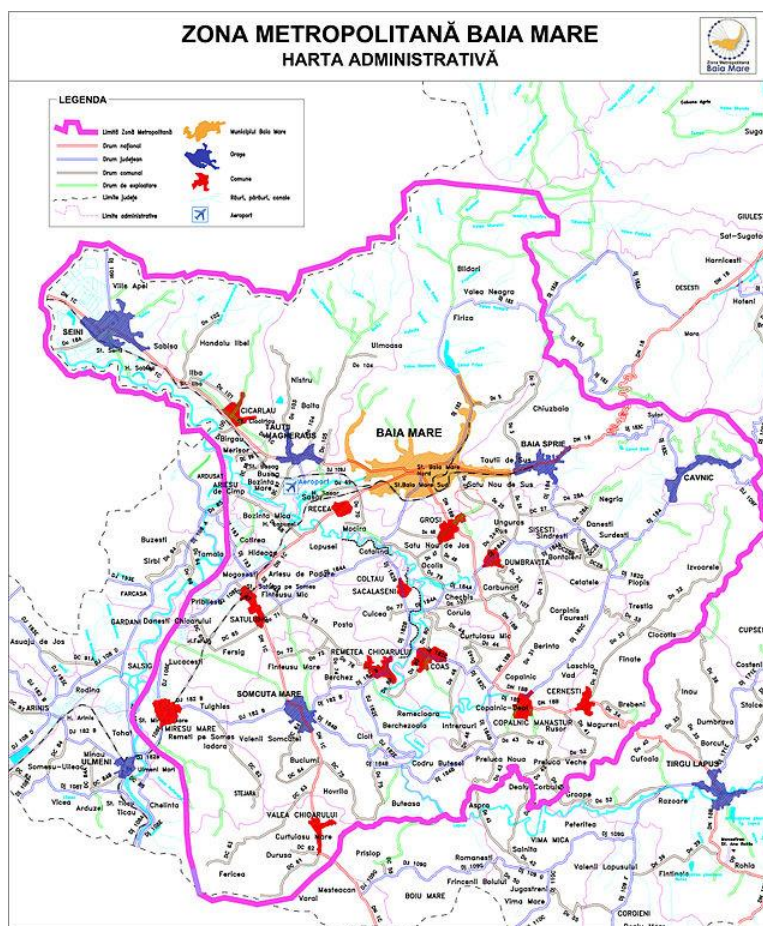
Demersul identificării UTP-urilor a avut loc la nivelul Consiliilor Județene.

UTP	Localități componente	Pol de dezvoltare
Zona metropolitană Baia Mare	Baia Mare, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Recea, Groși, Săcălășeni, Dumbrăvița, Seini, Cavnic, Șomcuta Mare, Cernesti, Cicârlău, Copalnic	Baia Mare Târgu Lăpuș Sighețu Marmăției Borșa - Vișeu de Sus Șomcuta Mare Ocna Șugatag
Zona metropolitană Baia Mare	Mănăstur, Mireșul Mare, Satulung, Valea Chioarului, Coaș și Renetea Chioarului	Săliște de Sus – Dragomirești Cehu Silvaniei

Deși la nivel regional identificarea polilor de dezvoltare presupunea identificarea a cel puțin unui pol de dezvoltare – un centru urban a cărui evoluție economică poate antrena creșterea sau declinul întregii unități teritoriale de planificare, la nivelul UTP-lui Zona metropolitană Baia Mare au fost identificați 5 poli de dezvoltare.

Participarea comunei Groși la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Zona Metropolitană Baia Mare" (ADI ZMBM)

Zona Metropolitană Baia Mare este o Asociație de Dezvoltare Intercomunitară, formată de Municipiul Baia Mare, împreună cu cinci orașe și douăsprezece comune, aflate în aria de polarizare a municipiului, cu intenția de a dezvolta în comun programe și proiecte, precum și servicii de utilitate publică. Populația totală a zonei metropolitane este de peste 220.000 locuitori, iar suprafața acesteia este de peste 1.250 kmp, în anul 2013.

Planul strategic de dezvoltare socio-economică al comunei Groși va oferi informațiile necesare pentru Strategia Teritorială Integrată a ZMBM, documentul de planificare care va sta la baza proiectelor derulate de această formă asociativă.

Domeniile de interes pentru comuna Groși sunt:

- protecția mediului, reducerea consecințelor activităților industriale poluante;
- protecția producătorilor agricoli;
- politicile ocupaționale la nivel metropolitan;
- politicile sociale la nivel metropolitan;
- dezvoltarea industrială;
- activități turistice în zona metropolitană;
- crearea unor servicii publice la nivel metropolitan: iluminatul public, gestionarea deșeurilor;
- participarea la activități culturale specifice zonei metropolitane;
- participarea pentru servicii de alimentare cu apă și canalizare;
- participarea pentru gestionarea integrată a deșeurilor solide.

Față de situațiile anterioare elementul de noutate este faptul că Groși s-a retras de pe partea de transport din ADI ZMBM.

Atractivitate economică

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest (Transilvania de Nord) este, după București – Ilfov, cea mai atractivă din punct de vedere economic, dintre regiunile de dezvoltare ale României. Faptul se datorează pieței muncii și salariilor, investițiilor străine, dar și mediului privat și concurenței de piață ca și intrărilor de tehnologii moderne. Relevant este faptul că sectorul de servicii a ajuns să ocupe o pondere mare din totalul economiei regionale, de aproape 50%, având ca și ramuri semnificative comerțul și turismul.

Economia Regiunii este în plină dezvoltare, cu o creștere economică dinamică în ultimii ani în sectoare ca și construcțiile, industria de textile, industria de mașini și echipamente. Sunt reprezentate aici aproape toate ramurile industriale și un număr tot mai important de firme străine majore, unele dintre ele localizate în parcurile industriale din Regiune - Tetarom Cluj, Dej, Borș, Jibou, Satu Mare.

Veritabile motoare ale creșterii economiei regionale, întreprinderile mici și mijlocii sunt în jur de 100.000, peste 15 % din numărul total de întreprinderi înregistrate

în România. Infrastructura suport pentru afaceri se dezvoltă în Regiune în special sub forma parcurilor industriale publice și private: Cluj-Napoca, Dej, Jibou, Satu Mare, Borș.

Motorul exporturilor, însă și principalul importator din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) îl reprezintă județul Bihor, urmat de județele Cluj și Satu Mare, în vreme ce județele Bistrița-Năsăud și Sălaj, predominant rurale, participă foarte puțin la ansamblul tranzacțiilor externe ale regiunii.

Atracții turistice

Regiunea beneficiază de atracții și resurse turistice deosebite care o încadrează între regiunile cu perspective importante de dezvoltare: ape termale și mine de sare (stațiunea turistică internațională Băile Felix din Bihor este una dintre cele mai importante din România, 1 Mai, Tinca, Tășnad, Marghita, Ocna Șugatag, Dej sau Turda); există și o serie de proiecte de dezvoltare ale stațiunilor turistice montane - Borșa, Băișoara, Stâna de Vale, Colibița; cultura populară, patrimoniul cultural și etnografic cu destinații în topul obiectivelor culturale din România (Castelul Banffy de la Bonțida, Cimitirul Vesel de la Săpânța), cetăți și monumente istorice (Oradea, Bistrița), bisericile fortificate din Transilvania și Mănăstirile de lemn din Maramureș (Mănăstirea Săpânța - Peri - monumente Unesco) etc.; peste 170 de arii naturale protejate cu o suprafață totală de 281.845 ha, două parcuri naționale și două parcuri naturale, incluse în circuitele turistice.

Date demografice

Distribuția demografică este echilibrată între mediul rural și cel urban, județul Cluj fiind cel mai urbanizat (66.2 % din populație trăiește în mediul urban). Fenomenul de îmbătrânire demografică și depopulare din cauza migrației externe afectează și Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord), ca de altfel întreaga țară.

În ceea ce privește rata șomajului, Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest (Transilvania de Nord) se situează în topul celor mai bine plasate regiuni, atât în ceea ce privește rata șomajului în rândul femeilor, cât și rata șomajului în rândul populației tinere. Rata sărăciei este în descreștere și este mai mică decât în restul regiunilor României.

Totuși peste 17 % din populație continuă să fie afectată de marginalizarea socio-economică, salariul mediu net în economie fiind de aproximativ 1346 LEI.

Mediul universitar

În Regiune își desfășoară activitatea 16 universități importante ce cuprind 111 Facultăți, frecventate de peste 100.000 studenți, acestea funcționând ca și centre de excelență în învățământul superior (Universitatea Babeș-Bolyai, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca sunt printre cele mai vechi din țară) și polarizând mare parte din resursele educaționale, Regiunea dispunând de un valoros capital uman și de cercetare.

Dezvoltare rurală

Prin intermediul programelor de finanțare din fonduri Europene, prin programele de asistență de preaderare la UE iar mai apoi prin fondurile alocate prin PNDR s-au finanțat și înființat o serie de obiective investiționale cum ar fi: ferme, depozite de produse agricole, fabrici de produse non-agricole și firme ce prestează servicii în mediul rural, pensiuni și agro-pensiuni.

Prin programul de Pescuit și Acvacultură s-au finanțat investiții specifice fiind înființate diverse obiective care au dus la dezvoltarea mediului rural.

La nivel de Regiune, cum de altfel și la nivelul fiecărui județ din Regiune, se remarcă faptul că ponderea principală o dețin terenurile agricole (între 49,4 % în Maramureș și 71,9 % în Satu Mare), urmate de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, ceea ce demonstrează potențialul agrar regional. Condițiile naturale variate ale regiunii oferă posibilitatea dezvoltării unei agriculturi complexe care va constitui a treia ramură ca pondere în PIB. În anul 2004 Regiunea Nord-Vest a realizat o cotă importantă (13,4%) din producția agricolă a României, județele cele mai dezvoltate fiind Bihor și Cluj.

În Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) deși există anumite probleme ale dezvoltării rurale, există condiții optime pentru dezvoltarea sectorului de creștere a animalelor, bună parte din suprafața agricolă (49,25 %) fiind acoperită cu pășuni, de asemenea, existând și întreprinderi mari în sectorul industriei alimentare.

Rețeaua de canalizare cuprinde 35 de municipii și orașe și este extinsă la 106 localități în Regiunea de Nord-Vest. Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare

este de 2208 km. La sfârșitul anului 2002 între localitățile care dispuneau de rețele de canalizare se regăsesc toate orașele din Regiune, în număr de 35 și 71 de localități rurale. Din păcate, în mediul rural există încă probleme serioase referitoare la asigurarea calității vieții. O problemă importantă în ceea ce privește protecția mediului în Regiunea Nord-Vest o reprezintă gestionarea deșeurilor. Sunt incluse aici activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor.

Sectoare prioritare

Pe baza datelor economice prezentate în Profilul Socio-Economic Regional precum și după consultarea și implicarea partenerilor din Regiune în cadrul grupurilor de lucru regionale pe parcursul anilor 2019-2020, atât autorități responsabile cu planificarea dezvoltării la nivelul autorităților locale/județene, inclusiv de la Consiliile Județene și Locale, cât și partenerii economici și sociali, au fost identificate un număr de sectoare economice prioritare la nivel de Regiune pentru perioada de programare 2020-2027.

În fiecare județ din Regiune s-a derulat o consultare partenerială asupra sectoarelor prioritare, bazată în cea mai mare măsură pe metodologia clasică a focus-grupului, adăugându-i, însă, acesteia, o anchetă pe bază de chestionar, în cadrul unor reuniuni găzduite de consiliile județene, cu reprezentanți ai agenților economici din sectoarele prioritare identificate la nivel județean și alți parteneri relevanți (și din cadrul Comitetului de Planificare Regională).

Metodologie

Sectoarele economice au fost evaluate și identificate în funcție de:

- importanța sectorului pentru dezvoltarea locală/regională (sub aspectul ocupării forței de muncă, veniturilor, taxelor și impozitelor, etc.);
- potențialul competitiv (existența mărcilor, prezența pe piața națională, internațională);
- potențialul inovativ (de dezvoltare de produse noi);
- potențialul de antrenare a dezvoltării în economia locală/regională.

Criteriile folosite pentru identificarea sectoarelor prioritare

- existența sau nu în zonă a unor resurse naturale care pot susține dezvoltarea sectorială a economiei;

- structura sectorială a economiei locale;
- existența forței de muncă bine pregătită în zonă sau în zonele limitrofe (sau măcar accesul la infrastructurile de învățământ necesare – în special învățământ profesional, tehnic și/sau universitar).

Evaluarea făcută de către parteneri a fost prelucrată statistic la nivelul ADR Nord-Vest și, pe baza rezultatelor obținute, s-au stabilit sectoarele prioritare ale Regiunii. De asemenea rezultatele anchetei și consultărilor au avut rolul de a valida rezultatele obținute în pasul precedent.

Sectoarele sunt definite ca și sectoare prioritare la nivel de Regiune, care vor asigura avantaje competitive în competiția pe plan național și global având și potențial de inovare la nivel european. Acestea sunt sectoarele care trebuie avute în vedere de politicile de dezvoltare locală sau regională. În funcție de punctajele obținute, sectoarele au fost ulterior grupate în trei categorii:

Sectoare de susținere

În dezvoltarea căroră sunt interesate mai multe județe ale Regiunii, existând condiții favorabile pentru a construi competențe specifice ale Regiunii Nord-Vest (Transilvania de Nord) și pentru a asigura avantaje competitive în competiția pe plan național și global:

- IT&C;
- învățământ superior și cercetare;
- turism;
- agricultură;
- industria alimentară și a bunurilor de consum;
- industria de mașini și echipamente.

Sectoare de menținere

Aceste sectoare au o pondere ridicată a ocupării în anumite UTP-uri (Unități Teritoriale de Planificare), asigurând suportul economic pentru bunăstarea acestor zone.

Cu toate acestea, dezvoltarea lor în afara acestor UTP-uri nu este previzibilă în lipsa atragerii unor investitori de calibrul. În cazul acestora se va opta pentru asigurarea condițiilor necesare pentru menținerea interesului companiilor multinaționale din domeniile respective pentru investițiile din Regiunea Nord-Vest, evitându-se delocalizarea acestora:

- industria metalurgică;
- industria cauciucului.

Sectoare “Dilemă”

A căror evoluție în viitor este mai degrabă incertă, Regiunea putând dezvolta anumite avantaje competitive, dar în momentul de față nu există o certitudine în acest sens:

- industria maselor plastice;
- transporturi și activități conexe de transport.

Regiuni partenere

ADR Nord-Vest a încheiat sau continuă derularea mai multor parteneriate cu regiuni din Europa: Lazio, Veneto, Puglia, Sicilia (Italia), Auvergne (Franța).

ADR Nord-Vest a semnat acorduri de colaborare cu:

- Regiunile Veneto, Sicilia, Lazio (Italia);
- Northern Stateline (Illinois, SUA);
- Regiunea Auvergne (Franța).

2.3 Cadrul strategic la nivel județean

La nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest au avut loc până în prezent cinci exerciții de planificare (2002-2004, 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020, 2021-2027). La fiecare nou exercițiu s-a realizat o analiză a procesului anterior, privind aspectele pozitive și problemele întâmpinate, urmând să se ia decizii privind aspectele care pot fi îmbunătățite.

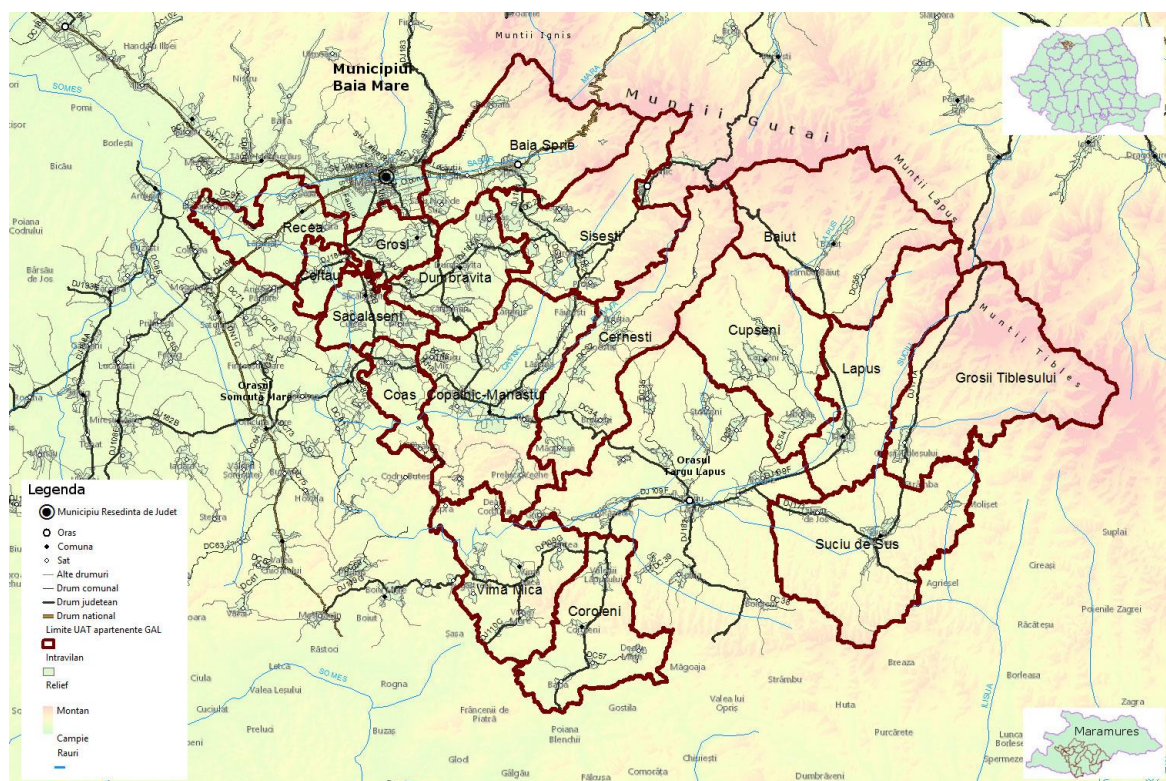
Principalul motiv, în acest sens, a fost de a fundamenta accesul la Fondurile Structurale și de Coeziune ale Uniunii Europene, astfel încât aceste priorități să fie compatibile cu domeniile de intervenție ale acestor instrumente, conform reglementărilor comunitare.

PARTICIPAREA COMUNEI GROȘI LA ASOCIAȚIA MICROREGIONALĂ (GAL) "MARA NATUR"

Grupurile de Acțiune Locală (GAL) sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Comuna Groși este membru al Grupului de acțiune locală "Mara Natur", structura asociativă care include 17 localități (1 oras și 16 comune).

În momentul de față, GAL Mara Natur are în componența sa 51 membri (17 autorități publice (24%), 37 parteneri privați (53%), 16 ONG-uri (23%)), acoperind un teritoriu cu 68 de localități (cu satele aparținătoare), 68926 locuitori (din care 22,45% locuitori în mediul urban) și acoperă o suprafață de 1258,09 km² de teritoriu.

Viziunea

Scopul viziunii de dezvoltare comună a GAL Mara Natur este acela de a agrega obiectivele socio-economice formulate la nivelul partenerilor GAL, cu prioritățile naționale și regionale și cu schimbările care au loc în prezent în dinamica spațială, economică și socială a zonei.

Ținând cont de natura cooperării în cadrul GAL Mara Natur și de problematica diversă a acestui teritoriu, viziunea trebuie să răspundă dezideratelor comune de dezvoltare ale tuturor cetățenilor zonei, dar și celor specifice ale locuitorilor din mediul rural, în scopul asigurării creșterii economice a zonei pe termen mediu și lung, combaterii disparităților sociale și teritoriale și confirmării progresive cu standardele de mediu.

Microregiunea având un puternic caracter rural, iar spatiul delimitat fiind omogen din punct de vedere geografic, economic și social, caracteristicile teritoriului Mara Natur corespund principiilor LEADER.

Prin Strategia de Dezvoltare locală a microregiunii se urmărește impulsionearea și coordonarea dezvoltării generale a spatiului delimitat de GAL Mara Natur prin valorificarea potențialului local, pentru a obține o dezvoltare teritorială echilibrată.

Aplicarea strategiei impune fără echivoc cooperare între actorii locali: administrația publică locală, celelalte instituții de la nivelul județului, agenții economici, organizațiile non-profit și societatea civilă în ansamblu, cât și o intensă colaborare cu alți parteneri din țară, europeni și internaționali.

La baza întocmirii acestei strategii stau analizele realizate, sugestiile și ideile primite de la actorii de la nivelul microregiunii implicați în dezvoltarea economică și socială.

Scopul strategiei este acela de a pune la dispoziția actorilor socio-economici din teritoriu, un instrument de lucru care să faciliteze luarea unor decizii necesare dezvoltării armonioase și echilibrate a regiunii.

Pentru microregiunea Mara Natur dezvoltarea rurală este considerată direcția prioritară prin care se urmărește punerea în valoare a tuturor tipurilor de potențial ale spațiului rural: zootehnia, agricultura vegetală, colectarea și prelucrarea fructelor de pădure, piscicultura, apicultura, sericicultura, practicarea meșteșugurilor, turism rural, agroturism, turism montan, turism cultural, ecoturism, etc.

Datorită funcției de spațiu economic, natural și social, spațiul rural trebuie dezvoltat pe termen lung.

Strategia se bazează pe o abordare integrată care cuprinde dezvoltarea spațiului rural, diversificarea economică prin stimularea industriei mici și mijlocii și a serviciilor rurale – managementul resurselor naturale, îmbunătățirea potențialului uman, punerea în valoare a funcțiilor ambientale și promovarea culturii, a turismului și a activităților recreative.

Pentru a se produce diversificarea activității economice și sociale trebuie sprijinite inițiativele particulare și ale comunității, prin care să se asigure noi investiții, asistență tehnică, servicii în afaceri, infrastructură adecvată, educație și dezvoltarea durabilă a localităților partenere. Comunitățile rurale din regiune pot fi revigorate prin resursele alternative de venituri ca de exemplu: turismul rural, agroturismul, exploatarea resurselor antropice ale acestor localități.

Un obiectiv specific de interes direct și imediat al Comunei Groși este: Înființarea unei Piețe Locale Mobile, un proiect extrem de util care ar rezolva local o nevoie acută.

CAPITOLUL III

ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI GROȘI

3.1 Necesitatea elaborării Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică

Implementarea strategiei de dezvoltare pentru perioada 2022-2027, reprezintă o măsură obligatorie de dezvoltare socio-economică, elaborată în mod participativ, care să reflecte cât mai fidel nevoile, opțiunile și deciziile cetățenilor. Trebuie să reflecte, de asemenea, și disponibilitatea acestora de a se implica în problemele comunității și să fixeze direcțiile strategice de dezvoltare, identificând totodată sursele de finanțare sau modalitatea de finanțare a respectivelor măsuri. De aceea propun ca toți cei care identificați probleme la nivelul comunei, să le prezentați primăriei pentru a putea fi luate în calcul și pentru a le putea rezolva. Participarea comunității în acest subiect este una vitală, deoarece prin colaborarea cu ei putem determina care sunt nevoile comunității.

Strategia reprezintă radiografia generală a comunei, detalierea zonelor de interes, modul de implicare și rezultatul implicării tuturor factorilor interesați, responsabili și relevanți la nivelul comunei.

O asemenea Strategie presupune lărgirea perspectivei cunoașterii zonei comunității, prin precizările și clarificările aduse, astfel încât toate oportunitățile de dezvoltare, precum și de finanțare a proiectelor propuse să poată utiliza Strategia ca document de referință în planificarea, metodologia folosită, implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor aplicate și a rezultatelor acestora.

Strategia de Dezvoltare Socio-Economică trebuie să reprezinte cel mai important ghid în procesul de creștere a capacității autorităților locale de a planifica și elabora proiectele, a identifica și gestiona sursele de finanțare în conformitate cu voința comunității, normele și exigențele Uniunii Europene.

Întregul orizont de dezvoltare locală a comunei Groși trebuie să se raporteze la această Strategie, ce urmează a fi permanent actualizată, în funcție de oportunități și de

resurse. De asemenea, Strategia ține cont de suportul legislativ al politicilor de dezvoltare locală, județeană și regională.

3.2 Metodologia de lucru

Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a comunei Groși a fost elaborată în mod participativ, prin implicarea reprezentanților tuturor grupurilor social-demografice din comunitate.

Participarea populației la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a contribuit la creșterea spiritului de inițiativă a cetățenilor din comunitate, la implicarea categoriilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea comunității pentru deciziile luate și pentru întreg procesul de dezvoltare.

Totodată, implicarea actorilor din comunitate creează premisele creșterii gradului de dezvoltare a parteneriatelor dintre administrația publică locală, organizațiile comunitare și sectorul privat, în vederea soluționării problemelor comunitare.

Pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a comunei Groși s-a pornit de la identificarea nevoilor locale, repartizate pe domenii de interes, de la resursele locale și cele potențiale, de la prioritățile stabilite, urmându-se cadrul strategic de dezvoltare național, regional și județean.

Administrația Publică Locală a comunei Groși a înțeles necesitatea elaborării unei asemenea Strategii în mod participativ, în vederea dezvoltării durabile a localității.

De asemenea, atât programele derulate de Guvernul României cât și programele de finanțare de la Uniunea Europeană ce se derulează prin „Fondurile Structurale”, componenta regională, reclamă o asemenea exigență și anume, existența unei Strategii de Dezvoltare Socio-Economică, a unei planificări a investițiilor și proiectelor de dezvoltare, precum și a consultării populației privind proiectele ce urmează a fi elaborate, finanțate și implementate.

Accesarea unor fonduri cu finanțare nerambursabilă nu poate fi făcută în absența unei asemenea Strategii de Dezvoltare Socio-Economică, în care trebuie să se regăsească toate etapele pregătirii unui proiect depus pentru finanțare.

3.3 Procesul de planificare strategică

3.3.1 Identificarea necesităților de dezvoltare la nivelul comunității

Necesitățile exprimate de către cetățeni se suprapun în mare măsură cu direcțiile de dezvoltare identificate și propuse de administrația publică locală.

Domeniu	Probleme identificate care trebuie rezolvate
1. Infrastructura Drumuri de acces	- reabilitarea și modernizarea străzilor din localitatea Groși (proiect aflat în stadiul de realizare a studiului de fezabilitate) și care are ca și proiectant SC Dinamic Concept SRL și vizează străzile: 1. Str. Magnoliei; 2. Str. Bradului; 3. Str. Crinilor; 4. Str. Cucului; 5. Str. Branduselor; 6. Str. Ghiocelor; 7. Str. Florilor; 8. Str. Teiului; 9. Str. Tineretului; 10. Str. Primaverii; 11. Str. Sperantei; 12. Str. Iezer. - reabilitarea și modernizarea străzilor din Satu Nou de Jos prin DALI NR. 24/2019, Rev. 01/24.08.2021 „MODERNIZARE SI REABILITARE INFRASTRUCTURA RUTIERA IN COMUNA GROSI, JUDETUL MARAMURES”, PROIECTANT S.C. CONSTRUCT CDP S.R.L. A. Localitatea Satu Nou de Jos: 1. Str. Republicii; 2. Str. Republicii; 3. Str. Republicii; 4. Str. Rozelor;

	5. Str. Arenei; 6. Str. Arenei; 7. Str. Arenei; 8. Str. Targului; 9. Str. Baii; 10. Str. Scolii; 11. Str. Livezii; 12. Str. Ciresilor; 13. Str. Pasunii; 14. Str. Scolii; 15. Str. Garoafei; 16. Str. Padurii; 17. Str. Padurii. Prin DALI NR. 24/2019, Rev. 01/24.08.2021 „MODERNIZARE SI REABILITARE INFRASTRUCTURA RUTIERA IN COMUNA GROSI, JUDETUL MARAMURES”, PROIECTANT S.C. CONSTRUCT CDP S.R.L. în Localitatea Ocoliș: 1. Str. Serelor; 2. Str. Serelor Mica; 3. Str. Salajeni 1; 4. Str. Viilor 1; 5. Str. Viilor 2; 6. Str. Salajeni 2; 7. Str. Liliacului; 8. Str. Vaii; 9. Str. Salcamului; 10. Str. Raului; 11. Str. Morii; 12. Str. Culturii.
--	---

	- modernizare drum comunal DC 79, Ocoliș-Chechiș; - modernizarea drumurilor deschise în decursul anului 2020, prin balastare și pietruire, respectiv străzile următoare: str. Pădurii, Satu Nou de Jos – str. Culturii, Ocoliș; str. Dealu Mare, Groși – str. Sălăjeni, Ocoliș; str. Dealu Mare, Groși – str. Joseni, Groși; str. Dâmbeni, Groși – str. Ghiocilor, Groși. - amenajare trotuar pe marginea drumului județean DJ 182B, în localitatea Satu Nou de Jos.
Infrastructura Utilități publice	- extinderea rețelei comunale de alimentare cu apă potabilă (Str Dealu Mare) ; - introducerea rețelei de canalizare localitatea Groși și Satu Nou de Jos; - extinderea rețelei de iluminat public, Proiect de modernizare și eficientizare iluminat public, localitatea Ocoliș, comuna Groși; - extindere iluminat public pe sectorul de drum sens giratoriu Italsofa – Târgul auto; - extindere iluminat public de la intrare în localitatea Groși până la Pădurea bisericii, str. Mihai Viteazu; - reabilitare și modernizare dispensar uman în localitatea Groși (program depus la CNI) ; - realizarea unei piste de biciclete prin cele 3 localități - realizarea a două terenuri de tenis în localitatea Groși.
Infrastructură Mediu	- îmbunătățirea sistemului integrat de management al deșeurilor (colectare, transport, depozitare și reciclare); - împădurirea terenurilor degradate; - lucrări de îmbunătățiri de combatere a alunecărilor de teren; - curățenia localităților; - rezolvarea problemei groapei de gunoi de la Satu Nou de Jos.
2. Modernizări și dotări	- alocare de terenuri pentru construcția de locuințe pentru

edilitare	tinere; - înființare piață de desfacere a produselor agricole; - înființare spați de recreere; - construirea unui teren de sport în localitatea Ocoliș; - amenajarea unei baze sportive în localitatea Satu Nou de Jos; - reabilitarea spațiului de joacă din localitatea Ocoliș; - realizarea a două terenuri de tenis în localitatea Groși; - reabilitarea căminului cultural din localitatea Ocoliș.
3. Mediul de afaceri	- atragerea de investitori; - dezvoltarea asociațiilor de producători; - înființarea unui incubator de afaceri; - dezvoltarea turismului prin înființarea de pensiuni.
4. Servicii sociale	- organizarea unor evenimente culturale; - facilități pentru crearea de noi locuri de muncă în comună; - oferirea de facilități și subvenții pentru agricultori; - îmbunătățirea sistemului de transport în comun.

3.3.2 Studii de fezabilitate și proiecte existente

La momentul elaborării Strategiei de Dezvoltare a comunei Groși, administrația locală are elaborate studii de fezabilitate, proiecte sau lucrări de execuție pentru:

- Rețea de canalizare în localitatea Groși;
- Proiect de asfaltare și modernizare a tuturor străzilor din localitatea Groși;
- Modernizarea clădirii Dispensarului Uman din Groși
- Reabilitare drum comunal DC 79 Ocoliș;
- Proiect de asfaltare și modernizare a tuturor străzilor din localitățile Ocoliș și

Satu Nou de Jos;

- Extindere și modernizare rețea de iluminat public în localitatea Ocoliș;
- Extindere canalizare Satu Nou de Jos;
- Extindere cămin cultural, localitate Groși.

3.3.3 Dezvoltarea comunei Groși în viziunea administrației locale

Conducerea Primăriei Groși, Consiliul Local, a propus mai multe măsuri de regenerare socio-economică a comunei, pe care, așa cum rezultă din Strategia de Dezvoltare Socio-Economică.

Măsura A – Îmbunătățirea infrastructurii locale de transport

Scop – Creșterea atractivității comunei în vederea realizării unor investiții în economia locală, a promovării potențialului turistic, acces al producătorilor la piețele de desfacere, acces al locuitorilor către unități medicale.

Activități:

- Reabilitare și modernizare străzi din interiorul localităților;
- Realizarea de trotuare;
- Înființarea de drumuri în zonele de extindere a intravilanului comunei;
- Realizarea unor spații pentru parcare;
- Construirea și reabilitarea unor podețe și punți pietonale afectate de vechime și uzură;
- Modernizarea drumurilor de legătură cu zonele limitrofe;
- Modernizare drumuri de interes economic local;
- Modernizare drumuri de acces la obiective turistice;
- Realizare de lucrări de îmbunătățiri funciare pentru prevenirea alunecărilor de teren care afectează căile de transport.

Măsura B – Utilități publice

Scop – Creșterea calității vieții și a nivelului de trai al populației.

Activități:

- Extindere rețea comunală de alimentare cu apă potabilă;
- Realizarea rețelei de evacuare a apelor uzate și construcția stației de epurare;
- Realizarea unor rețele de canalizare în localitățile comunei;
- Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;
- Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică;
- Realizarea sistemului de iluminat festiv si decorativ al unor obiective din comună;

- Finalizarea sistemului de management integrat și colectare selectivă a deșeurilor – delegarea serviciilor de gestionare a deșeurilor către operatorul regional;
- Construirea unei capele mortuare în localitatea Ocoliș
- Modernizare cămin cultural Ocoliș.

Măsura C – Infrastructura pentru administrație, educație, sănătate, cultură culte și sport

Scop – Creșterea gradului de instrucție, de educație civică, de informare, de formare a unei culturi comunitare și de îmbunătățire a stării generale de sănătate a populației.

Activități:

- Înființare, modernizare și dotare de baze sportive, inclusiv sală de sport;
- Acordarea de terenuri pentru tinerii căsătoriți;
- Modernizarea serviciului voluntar pentru situații de urgență;
- Modernizarea, extindere și dotare spațiilor medicale existente în localitățile comunei;
- Înființare de puncte farmaceutice în localitățile Ocoliș și Satu Nou de Jos;
- Construirea capelei mortuare în localitatea Ocoliș;
- Modernizare cimitire.

Măsura D – Infrastructura pentru agrement, petrecerea timpului liber și protecție socială

Scop – Crearea unor condiții populației locale pentru agrement și petrecerea timpului liber, care să contribuie astfel la creșterea calității vieții.

Activități:

- Amenajarea unui parc pentru recreere, promenadă și agrement;
- Organizarea de activități folclorice și cultural-artistice în comună;
- Înființarea de servicii sociale care să răspundă nevoilor comunității.

Măsura E – Infrastructura de afaceri

Scop – Dezvoltarea mediului de afaceri, crearea de locuri de muncă și a premiselor pentru o dezvoltare durabilă a comunei Groși.

Activități:

- Facilități pentru investitori strategici;
- Înființarea unui Centru de Consultanță Locală pentru potențialii oameni de afaceri de pe raza comunei și pentru sprijinirea firmelor mici;
- Măsuri pentru sprijinirea turismului și a agroturismului;
- Realizarea unei piețe de desfacere a produselor agro-alimentare locale;

Măsura F - Creșterea capacității instituțiilor locale. Întărirea coeziunii sociale

Scop – Creșterea capacității comunitare pentru susținerea procesului de dezvoltare locală.

Activități:

- Creșterea capacității autorităților locale în vederea implementării programelor din fonduri destinate dezvoltării locale;
- Înființarea Serviciului Poliției comunitare;
- Necesitatea participării la cursuri de instruire și perfecționare a persoanelor din administrația locală, din sistemul instituțional local;
- Organizarea de seminarii și dezbateri la nivelul comunității în vederea creșterii capacității comunitare, de a crea strategii proprii de dezvoltare, de a identifica surse de finanțare, de a elabora și implementa proiecte, în scopul dezvoltării locale. Susținerea dezvoltării societății civile în general, care prin activitățile desfășurate poate contribui la întărirea coeziunii sociale pe termen lung;
- Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor sociale de asistență;
- Promovarea standardelor și cerințelor Uniunii Europene în problema protecției sociale.

Măsura G – Conservarea și protecția mediului înconjurător

Scop – Creșterea calității mediului ambiant

Activități:

- Îmbunătățirea sistemului integrat de management și colectare selectivă a deșeurilor menajere;
- Delegarea serviciilor de salubritate către operatorul regional;
- Rezolvarea situației groapei de gunoi de la Satu Nou de Jos;
- Identificarea programelor de protecție a mediului în vederea întocmirii unor proiecte care să conducă la stoparea oricărei degradări a mediului natural și la îmbunătățirea calității lui;
- Identificarea surselor de poluare, identificarea măsurilor de combatere și reducere a poluării precum și identificarea de surse de finanțare pentru proiecte care vizează reducerea sau eliminarea poluării la nivel de comună (înlocuirea materialelor din azbociment folosite la acoperișuri, introducerea sistemelor alternative de energie – panouri solare și fotovoltaice);
- Extinderea zonei împădurite a comunei, prin plantarea terenurilor degradate;
- Realizarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare pentru stabilizarea terenurilor predispuse alunecărilor de teren și regularizare a cursurilor de apă care prezintă potențial pericol de inundații – râul Lăpuș, în localitatea Ocoliș.

3.3.4 Înființarea Comitetului de Dezvoltare Strategică Socio-Economică

Pe lângă propunerile făcute de cetățeni, membrii Comitetului Organizațional au făcut și alte propuneri, astfel încât să fie acoperite toate domeniile care fac obiectul Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică.

Membrii propuși au fost consultați de către Comitetul Organizațional în legătură cu voința de a face parte în mod voluntar din CDSE.

Grupurile de lucru din cadrul CDSE, împreună cu reprezentatul consultantului desemnat să elaboreze Strategia au întocmit Planul de Activități în vederea elaborării Strategiei.

În prima etapă s-a făcut o instruire a membrilor CDSE de către Conducerea Primăriei și a consultantului în baza unei metode consacrate de facilitare și consultare comunitară, (metoda ORID), pentru procesul de elaborare a Planului și diseminarea rezultatelor către cetățeni.

În a doua etapă s-a trecut la realizarea propriu-zisă a Planificării Strategice prin metoda fundamentală de seminar care a presupus desfășurarea unui ciclu de 5 seminarii interactive.

Elaborarea Planului a început cu seminarul pregătitor în care au fost expuse:

- Necesitatea elaborării Strategiei în mod participativ
- Importanța existenței unei Strategii elaborate în mod participativ
- Analiza SWOT a potențialului comunei Groși, atât general, cât și pe domenii de interes
- Identificarea factorilor de decizie, a factorilor implicați și a factorilor interesați.

3.3.5 Analiza S.W.O.T.

Analiza SWOT – Cadrul general

Puncte tari	Puncte slabe
- potențial agricol, pomicol și zootehnic - existența rețelei de alimentare cu apă în Groși - existența rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Ocoliș - existența rețelei de alimentare cu apă și canalizare în localitatea Satu Nou de Jos - existența rețelei de alimentare cu gaze naturale în fiecare dintre localitățile comunei - accesibilitate facilă în comună, datorită tranzitării de către drumul național DN 18 B și drumul județean DJ 182 B - existența grădinițelor și școlilor în toate localitățile din comună - ecumenismul local, existența lăcașelor pentru fiecare cult, în fiecare localitate din comună - apropierea de Municipiul Baia Mare - apropierea de Aeroportul Internațional Tăuții	- lipsa rețelei de canalizare în localitatea Groși - slaba dotare a căminului cultural din Ocoliș - spații verzi amenajate pentru recreere insuficiente - infrastructură slab dezvoltată pentru practicarea activităților sportive (săli și terenuri de sport) - starea precară a drumurilor de interes local – drumuri vicinale, străzi și ulițe

Măgherauș - existența infrastructurii de comunicații de voce și date, fixe și mobile - atractivitatea comunei din perspectiva dezvoltării imobiliare - stare bună a infrastructurii principale de transport - existența a două dispensare și a unui punct farmaceutic în Groși - existența mediului de afaceri cu perspective promițătoare de dezvoltare - existența unui serviciu de salubritate și management al deșeurilor autofinanțat - spirit antreprenorial dezvoltat al cetățenilor din comună - transport local asigurat de către Urbis SA - existența unui PUG aprobat - Mănăstirea de Maici Habra, datată sec. XVI - Festivalul “Danțu la Șură” – festival de tradiții și obiceiuri populare	
Oportunități - valorificarea potențialului agricol, pomicol și zootehnic al comunei, prin înființarea de microferme și exploatații agricole cu produse ecologice - existența fondurilor structurale ale UE, fondurilor guvernamentale și posibilitatea accesării lor - existența studiilor de fezabilitate pentru proiecte de reabilitare a infrastructurilor și rețelelor edilitare	Amenințări - îmbătrânirea populației - rata scăzută a natalității în comună - migrația populației tinere în străinătate - predispoziția la alunecări de teren în localitățile Groși și Ocoliș

- alocări bugetare pentru reabilitarea căminelor culturale - alocarea de terenuri pentru construcția de locuințe tinerilor - acordarea de facilități investitorilor din partea CL - relația bună cu administrația județeană în vederea finanțării proiectelor de investiții - perspectivele de schimbare și îmbunătățire a mentalității cetățenilor, datorită numărului mare de tineri plecați în statele UE	
--	--

Analiza SWOT – Infrastructură, utilități publice, comunicații, dotări edilitare

Puncte tari	Puncte slabe
- situarea comunei pe drumul național DN 18 B - rețea de transport de înaltă tensiune - rețea de transport de joasă tensiune - rețea de iluminat public - existența rețelei de comunicații de voce și date, fixe și mobile, în toate localitățile comunei - existența lucrărilor de extindere a rețelei de alimentare cu apă, canalizare și reabilitare stradală în localitățile Satu Nou de Jos și Ocoliș - existența unui proiect pentru construirea unui teren de sport multifuncțional - existența unui sistem de transport în comun operat de Urbis SA - existența rețelei de alimentare cu gaze	- lipsa rețelei de canalizare în localitatea Groși - lipsa capelei mortuare în Ocoliș - lipsa lucrărilor de îmbunătățiri funciare din perspectiva alunecărilor de teren

naturale - existența unui serviciu de salubritate și management al deșeurilor autofinanțat	
Oportunități - perspectivele de înființare/extindere a rețelei de canalizare în Groși - existența posibilităților de finanțare a proiectelor de infrastructură din fondurile structurale ale UE și fondurile guvernamentale - relația bună cu administrația județeană, care poate sprijini proiectele de dezvoltare locală - perspectiva concesiunii unor terenuri - realizarea lucrărilor de extindere a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Satu Nou de Jos și Ocoliș - extinderea rețelei de alimentare cu gaze naturale	Amenințări - bugetul local insuficient susținerii investițiilor în infrastructură - costurile mari pentru realizarea integrală a rețelelor de alimentare cu apă, canalizare, modernizare rețea alimentare energie electrică și iluminat public în comună - costuri mari cu reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport rutier la nivelul comunei

Concluzii:

Infrastructura de transport degradată precum și stadiul actual al rețelelor de utilități publice, constituie o piedică în calea potențialilor investitori, afectând astfel procesul de dezvoltare a vieții economice a comunei Groși.

Atât fructificarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor pentru rețelele existente prin accesarea de fonduri europene, cât și elaborarea de studii pentru restul utilităților necesare în toată comună și finanțarea lor prin fonduri structurale va duce la o dezvoltare durabilă și la creșterea calității vieții în comuna Groși.

Analiza SWOT – Mediul de afaceri

Puncte tari - apropierea de municipiul Baia Mare - existența livezilor în comună - existența rețelei de magazine de desfacere a produselor alimentare - existența unui service auto - existența depozitelor de materiale de construcții în Satu Nou de Jos - târg auto în Satu Nou de Jos - existența unităților de prelucrare a lemnului - spirit antreprenorial dezvoltat al locuitorilor comunei - existența unor unități de prestări servicii în agricultură	Puncte slabe - lipsa investitorilor - forța de muncă insuficientă și necorespunzător calificată
Oportunități - înființarea unităților de procesare a produselor agricole - concesionarea terenurilor pentru investiții private (fabrici și depozite de materiale de construcții, depozite de produse metalice, stație de betoane, ateliere de tâmplărie PVC) - promovarea obiectivelor de interes local: Mănăstirea Habra - existența programelor de finanțare ale UE - deschiderea administrației locale către oferirea de facilități investitorilor - creșterea utilizării potențialului turistic al zonei	Amenințări - îmbătrânirea populației - birocrația administrativă excesivă privind accesarea unor programe și fonduri comunitare - legislație incoerentă și instabilă

- construirea unor baze hoteliere/spa	
---------------------------------------	--

Concluzii:

Stadiul actual de realizare a utilităților publice și starea precară a infrastructurii de transport constituie o piedică în calea investitorilor, fapt care afectează întreaga dezvoltare a comunei. Cu toate acestea, în comună se poate valorifica potențialul agricol și mai ales cel al resurselor naturale existente. Se remarcă disponibilitatea administrației locale în sprijinirea și atragerea investitorilor prin acordarea de facilități. Este foarte importantă, de asemenea, o strategie de mediatizare a oportunităților de dezvoltare ale zonei, cu accent pronunțat pe dezvoltarea turistică și de informare a populației privind sursele de finanțare existente, precum și cele potențiale, prin care să-și poată implementa proiectele propuse.

Analiza SWOT – Servicii sociale, educație, sănătate, sport, divertisment

Puncte tari	Puncte slabe
- existența grădinițelor și școlilor - dotarea bună a școlilor din localitățile comunei - mijloace de transport pentru școlari - existența căminelor culturale în localitățile Groși și Ocoliș - existența fondurilor pentru susținerea venitului minim garantat și pentru ajutorul de încălzire - existența serviciilor de sănătate publică - existența bisericilor pentru toate confesiunile existente - existența unei asociații sportive finanțate de către Consiliul Local (Dinamic Groși și ACS Satu Nou de Jos)	- cămin cultural inexistent în Satu Nou de Jos - lipsa locuințelor sociale - lipsa facilităților de divertisment și relaxare - lipsa unei săli de sport - lipsa unor terenuri de sport - educație civică privind protecția mediului

Oportunități	Amenințări
- înființarea unor spații verzi amenjate pentru joacă și recreere - existența fondurilor structurale ale UE pentru dezvoltarea resurselor umane - valorificarea potențialului cultural artistic - dotarea căminelor culturale cu instalații audio performante	- migrația populației tinere - incoerența și inconsecvența legislației în domeniu

Concluzii:

Se constată necesitatea îmbunătățirii sau înființării serviciilor de asistență socială, precum și dezvoltarea serviciilor în domeniul educației și sănătății.

Administrația locală, prin Serviciul Social, va putea să rezolve o parte din problemele sociale ale comunei prin accesarea de fonduri structurale privind infrastructura și protecția din acest domeniu atât de sensibil și important.

Analiza SWOT – Cadrul instituțional administrativ

Puncte tari	Puncte slabe
- colaborare bună între instituții - spații publice de informare suficiente - colaborare eficientă cu instituțiile județene - comunicare bună a autorității locale cu cetățenii - personal didactic calificat - existența unui serviciu voluntar pentru situații de urgență - transparența la nivel decizional	- lipsa unor infochioscuri - dotare necorespunzătoare a instituțiilor publice cu mijloace de informare și echipamente logistice

- existența site-ului comunei	
Oportunități	Amenințări
- actualizarea site-ului comunei - angajarea de personal calificat în administrația publică - perspective de creștere a veniturilor bugetului local	- tendința de scădere a numărului de elevi - instabilitatea cadrului legislativ - lipsa de resurse umane

Concluzii:

Administrația locală este receptivă și deschisă dezvoltării relației cu cetățenii, promovării unor decizii ca urmare a unor consultări comunitare, promovării unor proiecte ca urmare a unei planificări participative. Colaborarea bună pe care autoritățile locale o au cu cele județene va crește șansele comunei Groși de a accesa atât fonduri de la Uniunea Europeană cât și de la Guvernul României.

3.3.6 Planificarea dezvoltării prin metoda fundamentală de seminar

Procesul planificării dezvoltării comunei Groși pe termen scurt și mediu, surprins în prezenta Strategie, a presupus parcurgerea a patru seminarii, după cum urmează:

- **Seminarul Viziunilor** – etapa în care au fost identificate realizările realiste în viziunea comunității la un moment dat, și anume finalul perioadei pentru care s-a elaborat Strategia, respectiv anul 2027;
- **Seminarul Contradicțiilor** – etapa în procesul dezbaterii comunitare, cu ocazia căreia au fost identificate obstacolele care stau în calea realizării obiectivelor propuse de comunitate;
- **Seminarul direcțiilor strategice** – etapa în care au fost identificate soluțiile pentru depășirea obstacolelor identificate cu ocazia seminarului anterior, cât și activitățile care vor fi întreprinse;
- **Seminarul implementării** – cel al planurilor de acțiune, prin care s-au concretizat pașii care vor întreprinși pentru realizarea fiecărei activități. Tot aici sunt stabilite termene de implementare și responsabilități. S-a elaborat planul de activități pe termen lung 2021 – 2027, care are în vedere toate oportunitățile de dezvoltare și sursele de finanțare identificate.

Rezultatele fiecărui seminar au fost diseminate în comunități, trecându-se apoi la pasul următor, după ce membrii comunității au fost de acord cu cele stabilite.

3.3.6.1 Seminarul viziunilor

Obiectivul seminarului: Identificarea realizărilor comunei Groși până în anul 2027.

Întrebare: Cum ați vrea să arate comuna dumneavoastră în anul 2027?

Infrastructura de transport	Utilități publice	Educație și divertisment	Mediul de afaceri	Turism	Servicii sociale
Drumuri asfaltate în întreaga comună	Rețea alimentare cu apă în toată comuna	Școli și grădinițe modernizate	Atragere investitori	Promovarea Mănăstirii Habra	Serviciu voluntar pentru situații de urgență dotat conform standardelor europene
Drumuri laterale și poduri reabilite și modernizate	Canalizare menajeră în toată comuna	Parcuri și spații de recreere	Centru de informare și consultanță	Promovarea obiectivelor turistice de interes local – Stejar Secular, monument al naturii	Capele mortuare și cimitire amenajate
Drumuri laterale pentru utilaje agricole	Iluminat public modernizat	Sală de sport	Ferme zootehnice înființate		Biserici renovate
Drumuri de interes local modernizate	Extinderea rețelei de alimentare cu	Teren de sport	Înființarea unei piețe de desfacere a		Cabinete medicale modernizate, dotate

	energie electrică		produselor locale agricole		și funcționale în fiecare localitate
Semnalizare rutieră conform standardelor europene	Management integrat și colectare selectivă a deșeurilor	Centru de documentare și informare (bibliotecă comunală, sală acces internet)			Servicii de medicină umană și veterinară
		Cămine culturale modernizate și dotate			Puncte farmaceutice în fiecare localitate
					Terenuri pentru tinerii căsătoriți

3.3.6.2 Seminarul contradicțiilor

Obiectivul seminarului: Identificarea obstacolelor care ar putea împiedica realizarea viziunilor.

Întrebarea seminarului: Care sunt obstacolele ce ne împiedică să realizăm viziunile identificate?

Finanțe și management	Cadrul legislativ	Mentalitatea colectivă deficitară	Cadrul Geo-Strategic	Resurse umane	Condiții nefavorabile mediului de afaceri
Surse de finanțare neidentificate pentru toate proiectele	Instabilitate legislativă	Neimplicarea populației în viața comunității	Resurse naturale insuficiente sau inexistente	Personal calificat insuficient în unele domenii	Capacitate scăzută de atragere a fondurilor
Venituri scăzute ale populației	Capacitate scăzută a populației de atragere a fondurilor	Informația insuficient diseminată în rândul populației și reticenta la schimbare	Riscul alunecărilor de teren	Natalitate în scădere	Terenuri din domeniul public insuficiente
Buget local insuficient	Statut juridic al terenurilor nereglementat din punct de vedere al proprietății	Neconservarea corespunzătoare a valorilor locale			Lipsa locurilor de muncă
	Birocrația excesivă în unele domenii	Atitudine civică necorespunzătoare			

3.3.6.3 Seminarul direcțiilor strategice

1. Direcția strategică: Construirea și susținerea mecanismului de atragere de fonduri

Obiective	Activități
Obținerea fondurilor pentru finanțări proiecte	- Identificarea fondurilor pentru proiecte - Identificarea tuturor resurselor materiale
Accesarea fondurilor	- Identificarea de metode de accesare a fondurilor

2. Direcția strategică: Modernizarea, reabilitarea și dezvoltarea infrastructurilor

Obiective	Activități
Extinderea rețelei existente de alimentare cu apă	- Identificarea tronsoanelor pentru extinderea rețelei de alimentare cu apă - Realizarea studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic - Obținerea finanțării - Realizarea lucrărilor de extindere
Înființarea rețelei de canalizare menajera în comună	- Identificarea tronsoanelor pentru realizarea rețelei de canalizare la nivel de comună - Realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice - Obținerea finanțării - Realizarea lucrărilor de execuție
Reabilitarea drumurilor, podurilor și podețelor din comună	- Identificarea drumurilor din cadrul comunei și evaluarea stării acestora - Plan de reabilitare – studii de fezabilitate și proiecte tehnice

	- Obținerea finanțării - Realizare lucrări de reabilitare
Modernizarea și extinderea rețelei electrice existente și a iluminatului public în comună	- Evaluarea stării rețelelor electrice existente - Proiecte de extindere a rețelei de alimentare cu energie electrică - Modernizare și extindere rețea de iluminat public - Realizare studii de fezabilitate și proiecte tehnice - Obținere finanțare pentru proiectele propuse - Realizare lucrări de modernizare și extindere
Realizare lucrări de îmbunătățiri funciare	- Identificare zone cu alunecări de teren și inundații - Plan de stabilizare a terenurilor - Plan de regularizare a apelor - Studii de fezabilitate și proiecte tehnice - Obținere finanțări pentru lucrările propuse - Realizare lucrări de execuție

3. Direcția strategică: Dezvoltarea mediului de afaceri

Obiective	Activități
Dezvoltare sector I.M.M care să valorifice resursele locale	- Identificarea facilităților pentru înființarea de I.M.M.-uri - Demersuri pentru obținere de facilități din partea APL - Identificarea și sprijinirea potențialilor antreprenori - Organizarea de sesiuni de instruire și consilierea celor interesați - Facilitarea creării de locuri de muncă

Încurajarea și atragerea întreprinzătorilor în turism și agroturism	- Identificarea persoanelor interesate să investească în turism - Identificarea zonelor din comună cu potențial turistic - Identificarea gospodăriilor care pot practica agroturism - Instruirea întreprinzătorilor și a personalului - Identificarea facilităților pentru investitori și întreprinzător - Realizarea unui centru de consultanță - Atragerea turiștilor străini - Dezvoltarea zonei de agrement
---	--

4. Direcția strategică: Construirea, modernizarea și dotarea clădirilor publice

Obiective	Activități
Construire și reabilitare obiective de interes public	- Reabilitarea căminului din Groși - Realizare cămin cultural în Satu Nou de Jos - Înființare spații de joacă în toate școlile din comună - Renovarea și dotarea cu utilități a bisericilor

5. Direcția strategică: Stabilirea și realizarea obiectivelor sociale la nivelul comunității

Obiective	Activități
Identificarea problemelor sociale	- Identificarea cazurilor sociale și posibilitatea de sprijinire a acestora - Actualizarea bazei de date cu toate cazurile sociale

6. Direcția strategică: Cultivarea spiritului civic și implicarea cetățenilor

Obiective	Activități
Informarea și comunicarea permanentă cu cetățenii	- Realizarea de întâlniri periodice cu cetățenii și convocarea cetățenilor în ședințe, pentru informarea lor - Informarea cetățenilor prin anunțuri, panouri publicitare, fluturași
Implicarea comunității în activitățile comunei	- Stimularea și găsirea de modalităților pentru implicarea cetățenilor - Conștientizarea cetățenilor în gestionarea problemelor comunității - Identificarea acelor persoane care se oferă pentru a face voluntariat - Sprijinirea și mobilizarea cetățenilor privind disciplina financiară

7. Direcția strategică: Mediatizarea și promovarea comunei Groși

Obiective	Activități
Mediatizarea Comunei Groși	- Mediatizarea prin mijloace moderne (internet, actualizare pagina web a comunei Groși și pagină de Facebook) - Promovarea comunei prin intermediul pliantelor și a unor

	broșuri de prezentare și revista locală. - Promovarea obiectivelor specifice de interes turistic: Mănăstirea Habra, Stejarul Secular, Muzeul Satului - Promovarea valorilor cultural-artistice ale comunei Groși
--	--

8. Direcția strategică: Protecția mediului

Obiective	Activități
Reducerea poluării	- Elaborarea proiectului pentru reducerea poluării - Identificare sursă de finanțare - Curățarea râului Lăpuș
Păstrarea curățeniei și întreținerea spațiilor verzi	- Achiziționare de coșuri stradale și tomberoane - Colectarea și sortarea deșeurilor - Amenajarea și crearea unor spații verzi în comună
Conștientizarea asupra importanței mediului în care trăiesc	- Educație ecologică - Informarea cetățenilor asupra problemelor de mediu

3.3.6.4 Seminarul implementării 2022 - 2027

1. Direcția strategică: Construirea și susținerea mecanismului de atragere de fonduri

Nr. crt.	Obiective	Activități	Pași de întreprins pentru realizarea activităților	Termene de implementare	Costuri (RON)		
					Surse Locale	Alte Surse	Total
1.	Înființare birou accesare fonduri interne și externe	Amenajare și dotare birou gestionare fonduri interne și externe	Identificare spațiu pentru birou Amenajare spațiu și dotare cu mobilier și echipamente IT&C Asigurare acces la Internet	2022	25.000	0	25.000
		Angajare de specialiști în domeniu	Publicare anunț angajare Organizare concurs Instruire personal	2023	5.000	0	5.000

2. Direcția strategică: Modernizarea, reabilitarea și dezvoltarea infrastructurilor

Nr. crt.	Obiective	Activități	Pași de întreprins pentru realizarea activităților	Termene de implementare	Costuri (RON)		
					Surse Proprii	Surse Externe	Total
1.	Infrastructura Drumuri de acces	Reabilitarea și modernizarea străzilor din localitatea Groși (D.A.L.I. realizat)	Contractare consultant Realizare documentații de finanțare; Obținere finanțare	2021	50.000	0	50.000
			Elaborare proiect tehnic și detalii de execuție Execuție lucrări	2024	1.525.000	4.575.000	6.100.000
		Reabilitarea și modernizarea străzilor din localitățile Satu Nou de Jos și Ocoliș (D.A.L.I. realizat)	Contractare consultant Realizare documentații de finanțare; Obținere finanțare	2021	50.000	0	50.000
			Elaborare proiect tehnic și detalii de execuție Execuție lucrări	2024	1.015.000	2.025.000	3.040.000

		Modernizare drum comunal DC 79 Ocoliș - Chechiș	Contractare consultant Realizare documentații de finanțare; Obținere finanțare	2021	40.000	0	40.000
			Organizare licitație pentru realizare proiectare și realizare lucrări	2022	280.000	2.520.000	2.800.000
		Modernizare drumuri deschise în decursul anului 2020, prin balastare și pietruire	Execuție lucrări de pietruire	2021	450.000	0	450.000
			Studiu geo, expertiză tehnică, studiu de fezabilitate	2022	50.000	0	50.000
			Achiziționare servicii de consultanță pentru obținerea finanțării; Elaborare documentație de finanțare; Obținere finanțare	2023	50.000	0	50.000

			Proiect tehnic și detalii de execuție Execuție lucrări	2024	1.525.000	4.475.000	6.000.000
		Amenajare trotuar pe marginea drumului județean DJ 182D, în localitatea Satu Nou de Jos	Elaborare studii tehnice (studiu topografic, studiu geologic, expertiză tehnică, studiu de fezabilitate) max. 3 km	2021	50.000	0	50.000
			Proiect tehnic și detalii de execuție Execuție lucrări	2022	450.000	0	450.000
	Infrastructură utilități publice	Extinderea rețelei comunale de alimentare cu apă potabilă (Str. Dealu Mare)	Elaborare studii tehnice (studiu topografic, studiu geologic, expertiză tehnică, studiu de fezabilitate)	2021	30.000	0	30.000
			Proiect tehnic și detalii de execuție Execuție lucrări	2022	150.000	0	150.000

		Introducerea rețelei de canalizare în localitățile Groși și Satu Nou de Jos	Proiect EPTISA				
		Extinderea rețelei de iluminat public, Proiect de modernizare și eficientizare iluminat public, localitatea Ocoliș, comuna Groși	Organizare licitație pentru elaborare proiect tehnic și detalii de execuție și pentru execuție lucrări	2021	43.775,60	393.980,40	437.756
		Extindere iluminat public pe sectorul de drum sens giratoriu Italsofa – Târgul auto	Elaborare studii tehnice (studiu topografic, studiu geologic, expertiză tehnică, studiu de fezabilitate)	2021	50.000	0	50.000

			Organizare licitație pentru elaborare proiect tehnic și detalii de execuție și pentru execuție lucrări				
		Extindere iluminat public de la intrare în localitatea Groși până la Pădurea Bisericii, str. Mihai Viteazu	Studii tehnice Elaborare proiect tehnic Execuție lucrări	2022	50.000	0	50.000
		Reabilitare și modernizare dispensar uman în localitatea Groși	Proiect depus spre finanțare la CNI				
		Realizarea unei piste de biciclete prin cele 3 localități	Elaborare studii tehnice (studiu topografic, studiu geologic, expertiză tehnică, studiu de fezabilitate)	2021 - 2022	70.000	0	70.000
			Achiziționare servicii de consultanță pentru	2022	50.000	0	50.000

			obținerea finanțării; Elaborare documentație de finanțare; Obținere finanțare				
			Organizare licitație pentru elaborare proiect tehnic și detalii de execuție și pentru execuție lucrări	2024	500.000	3.000.000	3.500.000
		Realizarea a două terenuri de tenis în localitatea Groși	Elaborare studii tehnice (studiu topografic, studiu geologic, expertiză tehnică, studiu de fezabilitate)	2022	30.000	0	30.000
			Achiziționare servicii de consultanță pentru obținerea finanțării; Elaborare documentație de finanțare; Obținere finanțare	2022	25.000	0	25.000
			Organizare licitație pentru elaborare proiect	2023	367.500	1.102.500	1.470.000

			tehnic și detalii de execuție și pentru execuție lucrări				
	Infrastructură Mediu	Îmbunătățirea sistemului integrat de management al deșeurilor (colectare, transport, depozitare și reciclare)	Înființarea serviciului local de colectare și gestionare a deșeurilor Plarc energetic	2025		Accesare fonduri europene	Buget local + finanțare
		Împădurirea terenurilor degradate	Colaborare cu Ocolul Silvic pentru obținerea puieților	2023	15000	0	15000
		Lucrări de îmbunătățiri pentru combaterea alunecărilor de teren	Terasamente Plantare arbori Colaborare cu Ocolul Silvic	2025	100000	0	100000
		Curățenia localităților	Prin implicarea persoanelor asistate social	2022	25000	0	25000

2.	Modernizări și dotări edilitare	Înființare piață de desfacere a produselor agricole	Achiziție dotări	2022	4.500	367.500	372.000
		Înființare spații de recreere	Identificarea amplasamentelor Studii tehnice Identificare sursă de finanțare Elaborare PT Organizare licitații de execuție Realizare lucrări execuție	2025	500.000	50.000	550.000
		Construirea unui teren de sport în localitatea Ocoliș	Identificarea amplasamentului Studii tehnice Identificare sursă de finanțare Elaborare PT Organizare licitații de execuție	2026	30.000	270.000	300.000

			Realizare lucrări execuție				
		Amenajarea unei baze sportive în localitatea Satu Nou de Jos	Studii tehnice Identificare sursă de finanțare Elaborare PT Organizare licitații de execuție Realizare lucrări execuție	2025	100.000	400.000	500.000
		Reabilitarea spațiului de joacă din localitatea Ocoliș	Studii tehnice Identificare sursă de finanțare Elaborare PT Organizare licitații de execuție Realizare lucrări execuție	2023	45.000	255.000	300.000
		Realizarea a două terenuri de tenis în localitatea Groși	Identificare sursă de finanțare Elaborare PT Organizare licitații de	2024	150.000	1.350.000	1.500.000

			execuție Realizare lucrări execuție				
		Reabilitarea Căminului Cultural din localitatea Ocoliș	Elaborare studiu de fezabilitate Identificare sursă de finanțare Elaborare PT Organizare licitații de execuție Realizare lucrări execuție	2023	100.000	900.000	1.000.000
3.		Atragerea de investitori	Acordarea de facilități de dezvoltare Extinderea suprafețelor concesionate	2023	50000	0	50000
		Dezvoltarea asociațiilor de producători	Implementarea proiectului de înființare a unei piețe pentru producători locali Colaborarea cu alte UAT-uri cu privire la	2022	10000		10000

			activitatea producătorilor locali				
		Înființarea unui incubator de afaceri	Identificare locație Angajare personal calificat	2025	150000	0	150000
		Dezvoltarea turismului prin înființarea de pensiuni	Sprijinirea investitorilor din domeniul HORECA Punct info turism	2023	100000	0	100000
4.	Servicii sociale	Organizarea unor evenimente culturale	Lansări de carte Tabara de sculptură Archeus Evenimente socio-culturale Evenimente sportive	2027	50.000	160.000	210.000
		Facilități pentru crearea de noi locuri de muncă	Atragerea de investitori care să creeze locuri de muncă	2022	10000	0	10000
		Oferirea de facilități și	Identificarea posibilelor finanțări din domeniul	2021	1000	0	1000

		subvenții pentru agricultori	agricol Informarea și sprijinirea în accesarea granturilor				
		Îmbunătățirea sistemului de transport în comun	Solicitarea scoaterii la licitație a rutelor de transport în comun, pe raza comunei	2021	0	Veniturile societății câștigătoare în urma licitației	

3.3.6.6 Analiza factorilor de decizie

Factorul de decizie	Care sunt așteptările factorului de decizie?	Ce facem pentru a îndeplinii așteptările factorului de decizie?	Ce se va întâmpla dacă așteptările acestuia nu sunt îndeplinite?	În ce mod ne influențează factorul de decizie?	Care sunt așteptările noastre față de factorul de decizie analizat?	Importanța lui pentru succesul proiectului 1 - puțin important 2 - important 3 - foarte important
Administrația Publică Locală APL	Realizarea Planului Strategic de Dezvoltare Dezvoltarea durabilă a localității	Respectarea strategiei elaborate Oferirea de informații periodice despre stadiul acțiunii Implicare activă	Solicitarea revizuirii strategiei elaborate Intervenție/ participare la revizuirea strategiei Suspendarea sprijinului financiar până la soluționarea	În mod esențial fără contribuția financiară a acesteia nu se pot îndeplini obiectivele	Transparență Susținere financiară Cooperare	3

			problemei			
Agenți Economici	Promovarea imaginii firmei Accesarea de fonduri, finanțări O mai bună colaborare cu autoritățile	Informări despre proiecte, programe de finanțare Cooperare în realizarea proiectelor publicitate	Nu va participa din punct de vedere financiar Nu se va implica Va pune în pericol realizarea unuia/mai multor proiecte	Contribuția financiară a acestora influențează amploarea acțiunilor Neimplicarea acestui factor de decizie poate duce la pierderea mai multor proiecte	Cooperare Să își folosească resursele în sprijinul realizării obiectivelor	3
Biserica	O bună conviețuire a oamenilor	Solicitarea sprijinului ori de câte ori e necesar Implicare activă	Nu ne va ajuta în dezvoltarea spiritului civic al cetățeanului	La nivelul mentalității grupului țintă	O bună implicare în viața comunității	3

Instituții de învățământ	Să promoveze și să educe tinerii în spiritul competiției și al implicării în viața societății civile	Comunicare și informare permanentă	Generația tânără neimplicată	Implicarea acestui factor conduce la reușită	Implicare activă în dezvoltarea imaginii comunei Conștientizarea și implicarea directă a tinerilor, beneficiari direcți ai dezvoltării durabile	3
--------------------------	--	------------------------------------	------------------------------	--	--	---

Mass Media	Să se realizeze o campanie transparentă, amplă și realistă, pe termen lung cu rezultate cuantificabile	Ne îndeplinim strategia mediatizând fiecare acțiune pe care o desfășurăm Facem publice planurile strategice Dovedim transparență	Riscul unei imagini deformate a procesului de dezvoltare durabilă Neimplicare activă a grupurilor țintă, datorată lipsei comunicării.	În mod esențial deoarece el este cel care influențează în modul cel mai sigur și amplu grupul țintă	O colaborare fructuoasă	3
Consiliul Județean Maramureș	Dezvoltarea durabilă a zonei	Implicare Informare Consultare permanentă Solicitarea sprijinului pentru proiecte locale Cerere permanentă	Întârzieri în realizarea unor proiecte Depășirea termenului propus în realizarea obiectivelor	Direct	Acordare de avize, aprobări Implicare financiară Lobby pe lângă celelalte instituții	3

		în mediatizarea zonei				
Instituția Prefectului Maramureș	Dezvoltarea durabilă a zonei	Consultare si informare permanentă	Susținere insuficientă	Indirect	Susținerea și promovarea zonei	2
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ocuparea forței de muncă	Informare Consultare Accesare fonduri	Îngreunarea procesului de ocupare a forței de muncă disponibile	Indirect	Transparență; Furnizare de informații	2
Direcția de Muncă și Solidaritate Socială și a Familiei	Extinderea și susținerea permanentă a serviciilor sociale	Promovare proiecte de interes social	Neimplicare	Direct	Sprijin Cooperare	2
Direcția Județeană de Cultură	Organizarea manifestărilor și evenimentelor culturale	Respectarea planului strategic elaborat Implicare activă	Neimplicare	Indirect	Sprijin Colaborare	2
Apele	Îndeplinirea	Colaborare	Va pune în pericol	Indirect	Colaborare	2

Romane	standardelor de mediu	Implicare	realizarea unor proiecte .		Implicare in rezolvarea problemelor	
Eon Gaz	Sprijin în implementarea programelor finanțate	Colaborare Implicare	Neimplicare	Direct	Colaborare Implicare in rezolvarea problemelor	2
OJPDRP Maramureș	Monitorizarea și susținerea proiectelor promovate de către APL Ardușat	Informare Colaborare Implicare	Nefinanțarea proiectelor înaintate spre finanțare	Direct	Sprijin Cooperare	3
ADR Nord Vest	Monitorizarea și susținerea proiectelor promovate de către APL Ardușat	Informare Colaborare Implicare Finanțare	Nefinanțarea proiectelor înaintate spre finanțare	Direct	Sprijin Cooperare	3

CAPITOLUL IV

PARTENERIAT

4.1 Parteneriate existente

Primăria Groși face parte, la momentul elaborării Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică, din mai multe asociații de dezvoltare intercomunitară sau asociații de comune cu scopul de a facilita dezvoltarea infrastructurilor și a serviciilor conexe. Dintre aceste parteneriate, amintim calitatea de membru a comunei Groși în Asociația Comunelor din România, în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ADI Maramureș (constituită cu scopul de a gestiona problemele cu privire la dezvoltarea infrastructurilor edilitare), membru în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Baia-Mare, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Groși – Dumbrăvița pentru transport, precum și în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Gestionarea Integrată a deșeurilor menajere în județul Maramureș (cu scopul de a stabili și gestiona un sistem integrat de management și colectare selectivă și ecologică a deșeurilor la nivelul membrilor) și Grupul de Acțiune Locală "GAL Mara Natur".

4.2 Oportunități noi de parteneriat

Primăria Groși este foarte interesată de oportunități de colaborare cu Asociații interne/internaționale de Schimburi de Experiență Culturale, Economice și Agricole precum și de Parteneriate de Cooperare privind înființarea de Cooperative Agricole.

Primăria Groși prezintă o atitudine deschisă și cooperantă pentru identificarea de oportunități de parteneriat cu diverse organizații pentru realizarea unor proiecte comune, în vederea îmbunătățirii comunicării cu cetățenii comunei, a identificării unor surse de finanțare pentru proiecte comune de infrastructură, a organizării unor evenimente de interes local, precum și de creare a mijloacelor de dezvoltare comunitară, de valorificare și de promovare a potențialului turistic ridicat al comunei.

Realizarea unor proiecte de infrastructură este posibilă prin asocierea cu comune învecinate, în vederea înființării unor Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, pentru realizarea în comun a unor proiecte de infrastructură, cum ar fi: rețele de alimentare cu apă, rețele de canalizare, rețele de alimentare cu gaze naturale sau drumuri de legătură între localități ale comunelor din asociație.

De asemenea, pentru realizarea unor evenimente de interes local și a creșterii gradului de implicare a administrației în relația cu cetățenii pot fi realizate parteneriate cu diverse ONG-uri care să sprijine administrația locală în demersurile ei de apropiere de cetățean și de dezvoltare a spiritului civic al cetățenilor.

Primăria comunei Groși este, de asemenea, disponibilă să realizeze o serie de parteneriate public private pentru dezvoltarea mediului de afaceri local.

CAPITOLUL V

ANALIZA DOCUMENTELOR PROGRAMATICE

Pentru a putea accesa finanțările din fondurile europene, Ministerul Fondurilor Europene propune a serie de programe operaționale pentru viitorul Cadru Financiar Multianual.

Aceste programe operaționale pentru perioada 2021 – 2027 au fost consolidate în urma colaborării inter-instituționale, negocierii informale cu reprezentanții Comisiei Europene dar și prin consultarea unor parteneri socio-economici relevanți.

Programele operaționale propuse pentru perioada 2021-2027 sunt:

- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
- Programul Operațional Transport
- Programul Operațional Educație și Ocupare
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
- Programul Operațional Sănătate
- Programul Operațional Regional
- Programul Operațional Asistență Tehnică
- Programul Operațional Tranziție Justă

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Viziune: creșterea competitivității societății în contextul schimbărilor tehnologice și crearea de noi oportunități de dezvoltare pentru mediul de afaceri și sistemul public.

Obiectivul general: Reducerea disparităților între România și alte state membre ale Uniunii Europene, dar și între regiunile țării.

Obiective specifice: Îmbunătățirea capacității de cercetare dezvoltare și inovare (CDI), adoptarea tehnologiilor avansate, îmbunătățirea conectivității digitale, dezvoltarea competențelor.

Priorități de investiții:

- Integrarea CDI național în sistemul european și internațional;
- Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior;
- Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari;
- Crearea de infrastructura CDI, inclusiv transfer tehnologic;
- Digitalizare în cultură;
- Digitalizare în educație;
- Digitalizare în administrația publică.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

Viziune: Implementarea unei coeziuni sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și utilizarea eficientă a resurselor naturale.

Corelarea cu documentele strategice elaborate la nivel național:

- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României;
- Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC);
- Master Planul Județean;
- Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice;
- Directiva privind epurarea apelor uzate;
- Planul Național de Gestionare a Deșeurilor – adoptate prin HG 942/20.12.2017;
- Directiva 92/43 din 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice;
- Directiva 79/409 din 1979 amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice, urmând a fi continuată prin elaborarea Planurilor de Management pentru Rețeaua Natura 2000;
- Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România – HG 683/2015;
- Planul de management a riscului de inundații (PMRI);
- Planul de management al secetei conform Directivei Cadru UE a Apei 2000/60 CE;
- Master Planul pentru protecția și refacerea zonei costiere – Directiva 2008/56/CE;
- Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru situații de urgență 2016 – 2025.

Obiectivul general: Îmbunătățirea calității vieții populației și îmbunătățirea standardelor de mediu precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene, conform obiectivului 2 O Europă mai verde. De asemenea, se urmărește atingerea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice, protecției mediului și managementului riscurilor precum și reducerea decalajului comparativ cu celelalte state membre UE în materie de infrastructura de mediu.

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele de stocare;
- Promovarea managementului durabil al apei;
- Promovarea tranziției către o economie circulară;
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și reducerea poluării;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;

Priorități de investiții:

- Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari;
- Sisteme inteligente de energie și soluții de stocare;
- Investiții privind apele și apele uzate;
- Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea tranziției către economia circulară;

- Conservarea biodiversității;
- Îmbunătățirea monitorizării calității aerului;
- Investigarea siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor;
- Managementul inundațiilor și a secetei;
- Combaterea eroziunii costiere;
- Dezvoltarea sistemului de management al riscurilor;

Programul Operațional Transport

Viziune: Extinderea infrastructurii de transport pe teritoriul României în vederea unei conectivități sporite atât pe plan intern cât și extern.

Corelarea cu documente strategice la nivel național:

- Master Planul General de Transport al României;
- Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2020-2030;
- Strategia de transport intermodal în România 2020;
- Strategia națională de siguranță rutieră;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD);
- Strategia privind Cadrul național de politică pentru dezvoltarea pieței în ceea ce privește combustibilii alternativi în sectorul transporturilor și pentru instalarea infrastructurii relevante în România;
- Planurile de Mobilitate Urbane Durabile;
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României;

Obiectivul general: Sprijinirea dezvoltării infrastructurii și serviciilor de mobilitate a persoanelor și mărfurilor pentru recuperarea decalajelor dintre regiunile țării cât și față de celelate state membre ale Uniunii.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă la schimbările climatice, inteligentă și sigură;
- Dezvoltarea mobilității naționale, regionale și locale durabile și a mobilității transfrontaliere;
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă;
- Priorități de investiții:
- Dezvoltarea rețelei TEN-T;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe cale ferată;
- Îmbunătățirea mobilității naționale prin creșterea capacității de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;

- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal;
- Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor;
- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua de transport;
- Asistența tehnică;

Programul Operațional Educație și Ocupare

Viziune: Valorificarea potențialului uman prin îmbunătățirea sistemelor de educație și formare pentru piața muncii și dobândirea competențelor digitale și antreprenoriale printr-un mediu stimulat de învățare pe tot parcursul vieții. În domeniul ocupării viziunea este de a dezvolta sustenabil și bazată pe inovare socială, piața muncii din România.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național:

- Documentul programatic România Educată – viziune și strategie 2018-2030;
- Agenda pentru competențe România 2025;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2021-2027;
- Recomandările Raportului de cercetare: Previziuni și anticipări în vederea identificării și prioritizării nevoilor de dezvoltare pentru perioada 2021-2028 prin evaluarea nivelului de convergență;
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;

Obiectivul general: Creerea unui sistem de educație pliabil pe piața muncii, un sistem stimulat de învățare continuă.

Obiective specifice:

- Prevenirea abandonului școlar timpuriu;
- Îmbunătățirea infrastructurii și calității în sistemul de învățământ;
- Integrarea tinerilor pe piața muncii;
- Asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile;
- Dezvoltarea culturii antreprenoriale și sprijinirea economiei sociale;
- Dezvoltarea dialogului social și a mecanismelor de anticipare a competențelor;
- Asigurarea unui mediu de lucru sănătos și promovarea îmbătrânirii active;

Priorități de investiții:

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii;
- Prevenirea abandonului școlar și îmbunătățirea accesului la educație și formare pentru grupurile dezavantajate;
- Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru adaptarea la piața muncii și la procesul tehnologic;
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți;
- Antreprenariat și economie socială;

- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii;
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare continuă pentru facilitarea tranziției și a mobilității pe piața muncii;
- Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului programului;

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială

Viziune: Susținerea grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și urban prin reducerea fenomenului sărăciei și excluderii sociale.

Corelarea cu alte domente strategice la nivel național:

- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei;
- Strategia națională privind ocuparea forței de muncă;
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rom;
- Strategia Națională – O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități;
- Strategia națională a locuirii;
- Strategia națională în domeniul politicii de tineret;
- Strategia națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2018-2022;
- Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024;
- Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice;

Obiectivul general: Sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vizată.

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele, în special tineri, șomeri de lungă durată și persoane inactive;
- Promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată;
- Promovarea adaptării lucrătorilor, a întreprinderilor și antreprenorilor la schimbare;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate favorabile incluziunii;
- Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă precum și îmbunătățirea capacității de inserție pe piața muncii;
- Integrarea socio-economică a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;

- Creșterea accesului egal și în timp util la serviciile de protecție socială;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială;

Priorități de investiții:

- Dezvoltarea Locală plasată sub responsabilitatea comunității;
- Protejarea dreptului la demnitate socială;
- Sprijinirea comunităților rurale fără acces la servicii sociale;
- Reducerea disparităților dintre copiii cu risc de sărăcie și ceilalți copii;
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități;
- Servicii sociale și de suport pentru grupurile vulnerabile;
- Ajutorarea persoanelor defavorizate.

Programul Operațional Sănătate

Viziune: O societate în care oamenii au acces la servicii medicale de prevenție, urgență, curative și reabilitare de calitate.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național:

- Strategia Națională de Paliativă (SNP);
- Planul Național de Cancer (PNC);
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (SNCDI);
- Strategia Națională de Competitivitate (SNC);
- Strategia Națională de Incluziune Socială 2021 – 2027 (SNIC);
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD);

Obiectivul general: Îmbunătățirea accesibilității, eficacității și rezilienței sistemul de sănătate.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea eficacității serviciilor medicale de urgență;
- Creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Creșterea eficacității serviciilor de reabilitare, serviciilor de îngrijire paliativă și a celor pe termen lung;
- Dezvoltarea prin investiții a infrastructurii și serviciilor medicale;
- Creșterea gradului de utilizare a metodelor moderne și inovative de investigație, intervenție și tratament;

Priorități de investiții:

- Infrastructura spitalelor regionale și a celor cu impact teritorial major;
- Serviciile de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Serviciile de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung;

- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Digitalizarea sistemului medical;
- Promovarea metodelor moderne de investigare, intervenție și tratament.

Programul Operațional Asistență Tehnică

Viziune: Creșterea capacității administrative în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene și la nivelul beneficiarilor.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național:

- Planul pentru consolidarea capacității administrative

Obiectivul general: Asigurarea utilizării și administrării eficiente a fondurilor europene prin sprijinirea programării, monitorizării, controlului, auditului și evaluării cu privire la prioritățile UE.

Priorități de investiții:

- Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+;
- Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+;
- Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+.

Programul Operațional Tranziție Justă

Viziune: Tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic prin diversificare și susținerea locurilor de muncă.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național:

- Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC);
- Strategia națională și strategiile regionale de specializare inteligentă;

Obiectivul general: Sprijinirea teritoriilor afectate de traziția către neutralitatea economică și evitarea adâncirii disparităților regionale;

Obiective specifice: Sprijinirea exclusivă a activităților ce permite regiunilor și cetățenilor să abordeze impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Priorități de investiții:

- Dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării, inovării și digitalizării;

- Investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii zero;
- Reducerea poluării și consolidarea economiei circulare;
- Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă;

Programul Operațional Regional Sud Muntenia

Viziune: Dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii.

Obiectivul general: Stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Sud Muntenia care să conducă la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

Obiective specifice:

- Stimularea dezvoltării inteligente și durabile bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial;
- Creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice;
- Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane;
- Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T;
- Creșterea accesului la servicii de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții;
- Creșterea atractivității regiunii;
- Creșterea capacității administrative;

Priorități de investiții:

- Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local;
- Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local;
- Creșterea eficienței energetice bazate pe combustibili alternativi;
- Investiții în clădirile publice în vederea asigurării eficienței energetice;
- Reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate;
- Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente;
- Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerul ambiental;
- Investiții în rețeaua de drumuri județene;
- Investiții în infrastructura pentru nivel antreprenșcolar și preșcolar, învățământ primar,
- secundar, terțiar, inclusiv învățământ special;
- Investiții în infrastructura școlilor și centrelor de educație și formare profesională.

Având în vedere faptul că Comuna Groși se poziționează în zona rurală trebuie menționată Politica Agricolă Comună (PAC) care reunește fondurile destinate dezvoltării agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Astfel se va crea un Plan Național Strategic care va susține dinamizarea rurală și agricultura prin:

- Protecția mediului;
- Asigurarea unui venit echitabil fermierilor;
- Restabilirea echilibrului de putere în lanțul alimentar;
- Combaterea schimbărilor climatice;
- Reînnoirea generațională;
- Dezvoltarea zonelor rurale.

De asemenea, o altă posibilitate pentru finanțarea necesităților identificate la nivelul comunei Groși este accesarea investițiilor ce vor fi finanțate prin Planului Național de Redresare și Reziliență.

Prin oportunitățile de redresare și reziliență ale Uniunii Europene, din instrumental „Următoarea Generație UE” (NextGenerationEU), România a conturat planul său de reforme.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este conceput așa încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume.

Obiectivul general al PNRR al României este corelat în mod direct cu Obiectivul general al MRR, așa cum este inclus în Regulamentul 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului, din 12 februarie 2021, Art.4.

Astfel, obiectivul general al PNRR al României este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este și el corelat cu cel al mecanismului, detaliat în Regulament, și anume de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin NextGenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții și modernizare pentru cele 29,2 miliarde euro PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament.

I. Tranziția verde

1. Sistemul de management al apei
2. Împădurim România și protejăm biodiversitatea
3. Managementul deșeurilor
4. Transport sustenabil
5. Fondul pentru Valul renovării
6. Energie

II. Transformare digitală

1. Cloud guvernamental și sisteme publice digitale

III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

1. Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii
2. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

IV. Coeziune socială și teritorială

1. Fondul local pentru tranziție verde și digitală
2. Turism și cultură
3. Sănătate

V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

1. Reforme sociale
2. Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali

VI. Politici pentru noua generație

1. România Educată

O altă posibilitate de finanțare a necesităților comunei o constituie programele naționale gestionate de către Administrația Fondului pentru Mediu, de exemplu: spații verzi, împăduriri, alimentare cu apă și canalizare, gestionarea deșeurilor, eficiență energetică în școli și clădiri publice, iluminatul public, transportul public nepoluant, conștientizarea publicului privind gestionarea deșeurilor.

De asemenea, în decursul anilor au fost și vor mai fi programe de finanțare gestionate de la Bugetul de Stat prin diferite ministere sau prin Compania Națională de Investiții.

CAPITOLUL VI

ABREVIERI. GLOSAR TERMENI

APL	- Administrația Publică Locală
CL	- Consiliul Local
CO	- Comitetul Organizațional
OUG	- Ordonanța de Urgență a Guvernului României
HG	- Hotărâre de Guvern
HCL	- Hotărâre a Consiliului Local
CDSE	- Comitetul de Dezvoltare Strategică Socio-Economică
DC	- Drum Comunal
DJ	- Drum Județean
DN	- Drum Național
PND	- Planul Național de Dezvoltare 2021 – 2027
CSNR	- Cadrul Strategic Național de Referință 2021 – 2027
PNDR	- Programul Național pentru Dezvoltare Rurală
FEADR	- Fondul European pentru Agricultură Dezvoltare Rurală
FEP	- Fondul European pentru Pescuit
FSE	- Fondul Social European
FEDR	- Fondul European de Dezvoltare Regională
SAPARD	- Special Accesssion Programme for Agriculture and Rural Development: este unul din trei instrumente ale Uniunii Europene, pentru a sprijini pregătirile de aderare ale țărilor din Europa Centrală și în din Europa de Est. Acest program se concentrează în mod special pe domeniul agriculturii.
ISPA	- Instrumentul pentru Politici Structurale de Pre-Aderare
PHARE	- Pologne et Hongrie - Aide á Restructuration Economique: este un program lansat de Comunitatea Europeană în 1990, având ca destinație Polonia și Ungaria. Ulterior el s-a extins și la celelalte state din Europa Centrală și de Est candidate la aderarea la UE, devenind principalul instrument de asistență

financiară și tehnică oferit de UE pentru restructurarea economiilor acestor țări și crearea infrastructurii necesare aderării la Uniunea Europeană.

APIA	- Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
APDRP	- Agenția pentru Plăți Dezvoltare Rurală și Pescuit
CRFIR	- Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
OJFIR	- Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
IMM	- Intreprinderi Mici și Mijlocii
ONG	- Organizație Non-Guvernamentală
SF	- Studiu de fezabilitate
PT	- Proiect Tehnic
PUG	- Plan Urbanistic General
PUZ	- Plan Urbanistic Zonal
PUD	- Plan Urbanistic de Detaliu
CU	- Certificat de Urbanism
AC	- Autorizație de Construcție
PSI	- Prevenirea și Stingerea Incendiilor
SWOT	- Puncte tari, Puncte Slabe, Oportunități și Amenințări
Măsura	- mijlocul prin care se implementează o prioritate, asigurând cadrul co-finanțării proiectelor. Unei măsuri i se alocă o contribuție din partea Comunității Europene și a României precum și un set de obiective specifice (prezentate în Fișa tehnică a măsurii).
Submăsura	- reprezintă componenta unei măsuri care are la rândul ei obiective specifice; precizează clar detaliile specifice fiecărui tip de investiție în parte.
Spațiul rural	- reprezintă spațiul administrativ din România definit conform legislației naționale în vigoare.
Criterii de eligibilitate	- condiții obligatorii care trebuie să fie îndeplinite de către potențialul beneficiar la întocmirea proiectului pentru a putea fi selectat în vederea acordării fondurilor nerambursabile

	europene. Criteriile de eligibilitate generale ale măsurii și cele specifice ale submăsurilor sunt menționate în Fișa tehnică disponibilă ca Anexă la Ghidul Solicitantului.
Cheltuieli eligibile	- cheltuieli care pot fi co-finanțate prin programele europene de finanțare cum ar fi FEP. Pentru a fi considerate eligibile în contextul proiectului, cheltuielile trebuie să îndeplinească următoarele condiții: · să fie necesare pentru desfășurarea proiectului, să fie prevăzute în cadrul contractului de finanțare și să fie în conformitate cu principiile unui management financiar solid; · să fie efectiv realizate pe perioada execuției proiectului și să respecte prevederile din Contractul de finanțare, cu excepția studiilor de fezabilitate și a studiilor conexe (studii tehnice, economice, plan de afaceri, avize, autorizații, acorduri, taxe legale aferente acestora) a căror cheltuială poate fi făcută înainte de semnarea contractului de finanțare dar după emiterea Deciziei Comisiei Europene prin care se va acorda managementul fondurilor pentru România. · să figureze în registrele contabile ale beneficiarului, să fie identificabile și verificabile și să fie susținute de originalele actelor de plată justificative.
Beneficiar	- persoană juridică/persoană fizică autorizată care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene
Potențial beneficiar	- persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin FEADR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR
Contribuția publică	- fonduri nerambursabile alocate beneficiarilor Programului după contractarea proiectului și după realizarea primelor investiții; este asigurată prin contribuția Uniunii Europene

	(75%) și a Guvernului României (25%) și acoperă 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului (se pot aplica și alte proporții).
Contribuția privată	- o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare.
Valoarea eligibilă a proiectului	- reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în Ghidul Solicitantului și care pot fi decontate prin fonduri europene; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.
Valoarea neeligibilă a proiectului	- reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în Ghidul Solicitantului și, ca atare, nu pot fi decontate din fonduri europene; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.
Valoarea totală a proiectului	- suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii și/sau lucrări.

CAPITOLUL VII

ANEXE

ANEXA 1 – Matricea "SOFT"

A. Dezvoltarea/combaterea sărăciei prin proiecte

1. Număr de proiecte realizate în localitate în perioada 2016 - 2020

- 12 proiecte:

Montare indicatoare rutiere

Modernizare iluminat public, Satu Nou de Jos și Groși

Extindere rețea alimentare apă

Modernizare drum communal DC 49A

Modernizare drum, strada Cărbunăreasa și Joseni

Modernizare parc de joacă Groși

Montare indicatoare numere de casă

Modernizarea drumului comunal DC47

Deschidere drumuri de legătură

Monumentul eroilor

Complex sportive, Groși

Modernizare sediul Primăriei

2. Număr de proiecte realizate în localitate în perioada 2016 – 2020 la nivel de OBG, grupuri de cetățeni, sector privat, în parteneriat

-

3. Număr proiecte în curs de desfășurare în localitate

- 3

B. Coeziune socială

1. Număr de persoane care primesc venitul minim garantat (VMG)

- 4 familii

2. Număr cereri neaprobat pentru VMG

-

3. Număr șomeri care primesc ajutor de șomaj

-
- 4. Număr persoane care stau în locuințe insalubre, improvizate
-

C. Comunicare

1. Procent gospodării conectate la internet
 - 80%
2. Procent școli conectate la internet
 - 100%
3. Primăria are o pagină WEB
 - 1 (da)

D. Dezvoltare socială

1. Număr de autoturisme proprietate personală
 - 1440 autoturisme, 957 proprietari
2. Populație cu domiciliul stabil
 - 3124 persoane
3. Număr gospodării
 - 2552
4. Născuți vii 2016 - 2020
 - 131
5. Decese copii sub un an, în perioada 2016 - 2020
 -
6. Locuințe existente
 - 1667
7. Lungimea străzilor
 - 51,48 km
8. Locuințe nou construite în perioada 2016 - 2020
 - 402
9. Lungimea simplă a rețelei de canalizare
 - 13,11 km

Total investiții 2014 - 2020

2014: 900.941

2015: 1.371.594

2016: 779.856

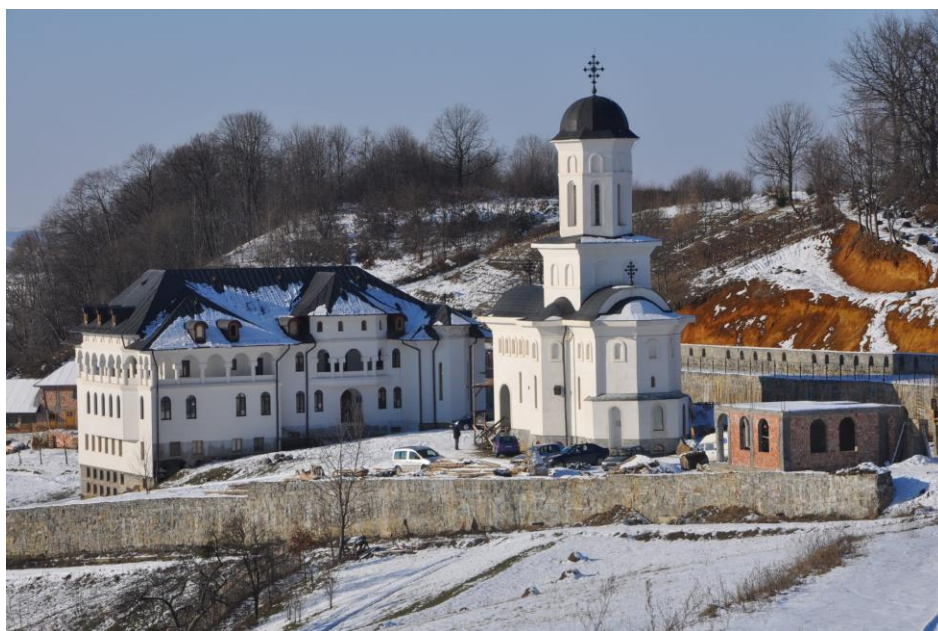
2017: 621.290

2018: 1.942.235

2019: 3.189.027

2020: 4.787.554

ANEXA 2 – Poze din comună

Mănăstirea Habra

Biserica Groși

Biserica Satu Nou de Jos

Primăria Groși

Pădurea

Capelă

